

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIX. évfolyam.

Szubotica, 1928. CSÜTÖRTÖK, március 15.

73. szám

Telefon: Kladóhivatal 8-55 Szerkesztőség 5-10, 8-52, 370.
Megjelenik mindennap reggel, ünnepek után és hétfőn is.

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség, kladóhivatal és könyvosztály, Szubotica
Zmaj Jovina trg. 3. (Minerva palota)

Harc és munka

A pénzügyi törvény parlamenti tárgyalását nagy érdeklődés előzi meg, tekintettel arra, hogy a parasztdemokrata koalíció most már kilep abstinenciájából és hír szerint az eddiginél is élesebb kritikát akar gyakorolni a kormány működése fölött. Abból az izzó temperamentumból ítélve, amivel az ellenzék a sürgősségi javaslatok előterjesztése alkalomával a parlamenti atmoszférát át-fűtötte, következtetni lehet a pénzügyi törvény tárgyalásának hangulatára. Az sem lesz meglepetés, ha az ellenzék, amelynek harciasságát csak fokozza Radics István kizáratása, a technikai obstrukció fegyveréhez nyúl.

A nép széles rétegeinek figyelmét azonban inkább a pénzügyi törvényről várható könnyítések kötik le, mint a vitából kinálkozó, cirkuszi izgalom. Olvasmányának kétségtelenül elevenebb a politikai tudósítás, ha a parlament ülései frappáns párbeszéd és a szenvedélyek kitörésének egyéb mozzanatai teszik lüktetővé, mint ha a törvényeket egyre-másra, unalmas egykedvűséggel, ellentmondás nélkül szavazzák meg. Amde mégis csak maga az alkotó munka a fontos és nem annak szinpadai jelenetése. Az adóterhek alatt roskadó tömegek szíves-örömmel lemondanak arról az élvezetről, amivel a parlamenti viharok rendezői szolgálnak, csak nyújtson is már nekik valamit a törvényhozás. A gazdasági válság, a munkanélküliség és éhínség évadján, amikor az emberek minden idegességét a megélhetés gondjai tartják megcsúszva, kinek van kedve — a politikusokon kívül — gyönyörködni az indulatok féktelen tombolásában?

Mint a minisztertanácsi ülésekről kiadott jelentésekből kitűnik, a kormány a pénzügyi törvényhez számos olyan pótvajavaslatot csatolt, amely az adóprobléma élénk bizonyos tompítására van hivatva. Az egyik pótvajavaslat értelmében a jövedelmi adó már az év április elsejétől kezdve megszűnik mindenütt, ahol eddig érvényben volt. Ez azt jelenti, hogy ugyanannak az adóalanynak kettős megadóztatása, ami ellen a szerbiaiak érthető vehemenciával tiltakoztak, a prékói vidékeken is azonnali hatálylyal véget ér és ezáltal az az ideiglenes akadály is elhárul az adóegységesítés útjából. Egy másik pótvajavaslat felhatalmazza a pénzügyminisztert, hogy újból revízió alá vesse azokat az elviselhetetlenül igazságtalan adókievetéseket, amelyek ellen a felek eredménytelenül fordultak az összes jogorvoslati fórumokhoz. Azok számára tehát, akiket hihetetlenül súlyos és egzisztenciájukat teljes összeomlással fenyegető adókkal raktak meg, lehetőség nyílik a jóvátétel kieszközölésére. Pótvajavaslat intézkedik arról is, hogy a névre szóló koronabónuszt korlátlan mennyiségben lehet felhasználni adófizetésre.

Bizonyára vannak még bőven teljesületlen kívánások és az ellenzék kötelességének tesz eleget, amikor ezeket kifejezést ad. Mindemellett a sérelmek orvoslásának a pótvajavaslatokban megnyilvánuló irányzata nem olyan lekicsinyelni való, hogy ne kellene féltetni a pártusák káros eshetőségeitől.

Állandó viharok között tárgyalja a parlament az ellenzék sürgősségi javaslatait

A parasztdemokrata koalíció szerint Radics kizáratás nem történt meg, mert a nagy zajban senki sem hallotta az elnök javaslatát — Három sürgősségi javaslatot terjesztettek elő a szerdai ülésen — Éles összetűzések a radikálisok és a Radics-párt között

Késő este tértek át a külügyi költségvetés tárgyalására

Beogradból jelentik: Radics István keddi kizáratásának következményei a parlament szerdai ülésén már mutatkoztak, elsősorban abban a tényben, hogy az ellenzék az eddigi szokástól eltérően nem egy, hanem mindjárt három sürgősségi javaslatot terjesztett be

és ily módon nehezíti meg a költségvetési vita befejezését. Emellett az ellenzék harci kedve az eddiginél is élesebben nyilatkozik meg, az ellenzéki szónokok agresszívebbek, mint eddig voltak.

Maga Radics István Beogradban maradt és szerdán is megjelent a parlament épületében.

Az ellenzék további tervéről még mindig rezerváltan nyilatkoznak, de valószínűnek látszik, hogy megjelöléseket készítenek elő a parlamentben. A parasztdemokrata koalíció vezetőivel folytatott beszélgetéseiből a *Bácsme gyei Napló* munkatársa azt a benyomást nyerte, hogy

az ellenzék a közeljövőben nem vár mélyreható politikai változásokat,

hanem hosszabb harcra rendezkedik be. Az ellenzék mostani törekvései arra irányulnak, hogy kikényszerítse a kor-

mánytól a passzív vidékek segélyezésére szánt összeg elosztásának módosítását. A kormány, az ellenzék szerint, csaknem az egész ország területét inségesnek nyilvánította és ilyen módon a segélyek elosztásánál megrövidítette a valóban inséggel küzdő vidékeket. Azt is követelik, hogy a segélyosztásokat ne az állami szervek végezzék, hanem a tartományi bizottságok. A parasztdemokrata koalíció ezt a kérdést állandóan napirenden akarja tartani.

Makszimovics Bózsó akciójának a parasztdemokrata koalíció nem tulajdonít nagyobb jelentőséget.

A koalíció szerint Szrskics Milán akciója jelentősebb volt, miután az alkotmányrevízió kérdésében is állást foglalt, míg Makszimovics akciója belső radikális-párti akció, amely a radikális párt belső viszonyaiból fakadt. Éppen ezért a parasztdemokrata koalíció indifferens álláspontot foglal el Makszimovics fellépésével szemben.

Míg a parlamentben nagy viharok között sürgősségi javaslatokat tárgyalnak a kormány csaknem permanens üléseken foglalkozik a pénzügyi törvényről és a pótvajavaslatokkal. A kormány javaslatai közül igen fontosak is vannak, de a miniszterek azokat nem közlik a nyilvánossággal.

mondotta — igazságtalanul osztották szét a segélyt.

Predavec: Botrány! Nem szégyeljük magukat?

Pernár: Mikor Radics azt mondotta, hogy a miniszter tudatlan, keveset mondott.

Pribicevics: A szegényeknek és éhezőknek kell adni. Aki gazdag és élelmiszerhiányban szenved, vegyen magának.

Dragicevics: Az ellenzéknek szeméremet kell adni. Aki gazdag és élelmiszerhiányban szenved, vegyen magának.

Heccimovics Grgur (Radics-párti) szintén a prékói vidékek elnyomatásáról beszélt.

Pribicevics Fel kell szabadulnunk a cincárbanda alól.

Heves összeszólalkozások keletkeztek ekkor, különösen Jankovics Gyura és a Radics-párt között.

Heccimovics: Az elosztás igazságtalanul történt.

Radics Pavle: Mert választásokra készülnek.

Óriási lármá keletkezett, az ellenzék a padok fedelét csapkodta. Végül Heccimovics befejezte beszédét.

Cvetkovics Dragisa, akinek valaki azt kiáltotta, hogy ostoba, csaknem összeverekedett a Radics-pártiakkal.

Jankovics Sztéva radikális beszédét az ellenzék nagy lármával kísérte. Jankovics azt állította, hogy a háború előtti szerb székfűtőkhöz képest a mai parlament nem egyéb, mint egy közönséges ember-tömeg.

Predavec: Mi képviselők vagyunk.

Pribicevics: Kérdezzék meg Uzunovicsot és Trifkovicsot, hogyan folytatták le a választásokat. Ne beszéljenek hazug szabadságról.

Perics elnök Pribicevicsot rendretesítette. Jankovics óriási zajban folytatta beszédét és azt mondotta, hogy az ellenzék egész magatartása csak harc a hatalomért. *Rövidesen el fog jönni az az idő, amikor ok is elérik a miniszteri helyeket.* Végül *Radovics Cseda* szociálpolitikai miniszter kijelentette, hogy nem fogadja el a javaslatot. A javaslatot a parlament elvetette. Az elnök ezután félbeszakította az ülést és délutánra tűzte ki a folytatását.

A délutáni ülés

A délutáni ülés első szónoka *Predavec* Joszip Radics-párti hosszasan megindokolta az ármentesítésre vonatkozó sürgősségi javaslatát. *Hordatics* Radics-párti és *Racsics* Punisa radikális hozzászólása után *Sztankovics Sztvetozár* földmívelési miniszter válaszolt *tülsiketítő lármában.* *Predavec* és *Pribicevics* többször indulatosan közbeszóltak. A miniszter beszéde után az elnök szavazásra tette fel a kérdést és a többség felállott. *Kokanovics* földmívelési miniszter tiltakozott az elnök eljárása ellen és ez újabb vihart idézett elő. *Pribicevics*

A parlament ülése

A parlament szerdai ülését féltizenegykor nyitotta meg *Perics* elnök. Mindjárt az ülés elején a jegyzőkönyvvel kapcsolatban, *Radics* István kizáratása miatt nagy vihar keletkezett. Az ellenzék szerint a jegyzőkönyv hamis és a kizáratás nem történt meg, mert az óriási lármában nem határozott a parlament. *Vilđer* Veceszláv rámutatott arra, hogy a jegyzőkönyv szerint az elnök kijelentette, hogy az ülés végén letárgyalják Radics István ügyét, amikor azonban az elnök javaslatot tett, hogy Radicsot zárják ki, olyan lármá keletkezett, hogy semmitsem lehetett hallani. *Nem hallotta senki, hogy az elnök szólította Radicsot és senkinek sem hallotta az elnök javaslatát a szavazásról.* Az elnök nem is zárta be az ülést, hanem csak félbeszakította. Megállapította, hogy Radics nincs kizárva és azt javasolta, hogy ilyen értelemben javítsák ki a jegyzőkönyvet, amelybe ezenkívül vegyék be

azt is, hogy nemcsak Radicsnak, hanem az egész ellenzéknek az a véleménye, hogy a segélyek felosztása, amelyet a kormány végzett igazi tolvajlás.

Popovics Dimitrije jegyző kijelentette, hogy nem fogadja el a módosítást, miután az elnök felszólította Radicsot, hogy beszéljen.

Az ellenzékiek felugrottak és a padokat verdesvo kiáltották:

— *Hazugság!*

Pucelj: Én állandóan Radics mellett ülök és nem hallottam.

Dr. Bankovics: Nem hallottuk.

A parlament a módosítást elutasította, mire az ellenzék kórusban kiáltotta:

— *Hamisítás!*

Macsek Vlatko hosszabb beszédben azt bizonyította, hogy házsabálysértés történt. Mint mondotta, ilyen módon sveredik át a költségvetést.

Pribicevics: Így csak a magyar parlamentben dolgoztak. Menjenek Pestre!

Izgalmas vita az inségtörvényről

Lázics Voja megindokolta sürgősségi javaslatát az inségtörvény módosításáról. Nagyobb ellenőrzési jogot követelt a parlament részére.

Pribicevics: Bizák a felosztást becsületos emberekre!

Radics Pavle: Nem pedig azokra, akik az exportörökkel üzletet csinálnak. Vásároltak-e már 3000 vagon kukoricát?

Pribicevics: Ohó, micsoda vádalkozás? Mit jelent ez?

Radics Pavle: Megmondhatja-e a miniszter ur, hogy mennyi lesz itt a sápi tizenkét, vagy tizenhárom millió?

Lázics végül javaslatát elfogadását kérte.

Dragicevics Nikola dr. délbánáti független demokrata beszélt ezután.

— A kormány javaslatát szerint —

zsebkendőjét lobogtatva azt kiáltozta, hogy Percel Dezső is így tett a magyar parlamentben.

Hol a pénzügyminiszter?

Rátértek ezután Radics Pavle sürgősségi javaslatára a jövedelmi adó megszüntetéséről. Radics Pavle azonban nem kezdte meg beszédét, hanem azt követelte, hogy a pénzügyminiszter jöjjön be az ülésterembe.

Pribicevics Szvetozár és Macsek Vladko több ízben az elnöki emelvényhez siettek és élénk vitát folytattak az elnökkel és Spahó kereskedelmi miniszterrel, miközben az ellenzék kórusban kiabálva követelte a pénzügyminiszter azonnali megjelenését.

A nagy lármában egy szót sem lehetett megérteni, csak az volt látható, hogy az elnök egy papírlapról valamit felolvast, majd felfüggeszti az ülést. Mint később megállapítást nyert, az elnök egymásután szólította a szónokokat, hogy folytassák a vitát, miután Radics Pavle nem akart beszélni, majd bejelentette az elnök, hogy Spahó kereskedelmi miniszter nem fogadja el a javaslatot és szavazást rendelt el. A nagy lármában a többség elvetette a sürgősségi javaslatot. A szavazás alatt Timotijevics Koszta és a független demokraták közt majdnem verekedésre került a sor, Timotijevicsnek egy félreértett közbeszólása miatt.

A parlament szünete csakhamar félórát tartott. Az ülést Perics elnök nyitotta meg, aki Radics Pavlenak adta meg a szót. Radics Pavle tiltakozott az elnök eljárása ellen és kijelentette, hogy

Hrasnica alelnök a házszabályokat megsértette. Perics Ninkó kijelentette, hogy az alelnök a házszabályoknak megfelelően járt el, mert a szónokok elálltak a szótól. Föltette a kérdést, hogy a Ház elfogadja-e szabálymagyarozatát. Általános meglepetésre az ellenzék ülve marad és az elnök másodszeri kérdésénél sem álltak föl.

Perics néhány percig tanácstalanul állt, mivel szemmel látható volt, hogy az ellenzék az elnököt bojkottálja. Mikor harmadszorra sem mozdultak, Perics felfüggesztette az ülést, tárgyalta a kormány tagjaival, majd újból megnyitotta az ülést és miután a szokásos kérdést fölvette, kijelentette, hogy a többség a házszabálymagyarozatot elfogadta. Az ellenzék erre szótlánul fölállt és kivonult a teremből.

A külügyminiszterhelyettes ekszpozéja

Sumenkovic Ilija külügyminiszterhelyettes mondott ezután rövid exozét. Hivatkozott Marinkovic exozéjára és kijelentette, hogy Jlgoszlávia külpolitikájának jellege a teljes és őszinte békeszeretet. Január 25-ikén meghosszabbították az Olaszországgal fennálló barátsági szerződés felmondási határidejét. Hosszasan beszélt a szentgotthárdi-afférról, majd bejelentette, hogy tavasszal kereskedelmi tárgyalások indulnak meg Csehszlovákiával, Svájcjal, Spanyolországgal és Magyarországgal.

A vitát Jovanovic Jován földművespárti nyitotta meg, aki bírálta a kormány külpolitikáját.

való megválasztását. A képviselőtestület nagy része sem volt meglepődve működésükkel, amit legjobban bizonyít Csura Kamenko esete, akit bár radikálpárti volt, saját pártjának nagyrésze is leszavazott. Szó sem lehet tehát

arról, hogy a jegyzőt a demokraták cserbenhagyták volna. A demokratáknak és radikálisoknak összesen huszonhárom képviselőtestületi tagságuk van, akik közül mindössze tizenketten szavaztak a tragikus véget ért községi jegyzőre.

Véres szerelmi dráma Temerinben

Temerinben egy mészárossegéd lelötte menyasszonyát, aki nyomban meghalt

Keddről szerdára virradó éjjel két órakor Temerinben véres esemény játszódott le. Pozsovan István, temerini huszonhárom éves mészárossegéd revolverrel lelötte szerelmesét Schranz Katalin, temerini husz éves leányt, akilhez már hosszabb ideje barátság fűzte és aki állítólag menyasszonya is volt.

Pozsovan István négy év előtt ismerkedett meg Schranz Katalinnal, el is akarta venni feleségül, de a szülei ellenztek a házasságot, noha a leány hozzártartozói szívesen adták volna hozzá a leányukat.

Kedden este Povoosan István, mint majdnem minden este felkereste a leányt, aki szüleinél lakik s ott éjjel két óráig maradt. A leány éjjel két órakor, amikor vőlegénye eltávozott, kikísérte őt a folyosóra. A folyosón kettőjük között heves szóváltás támadt, amelyet néhány pillanattal később egy revolverlövés követett. A leány segítségért kiáltott, de amikor szülei a folyosóra futottak, a leány átlőtt szívvél már holtan feküdt a földön. Povoosan István browningja még füstölgött, amikor a kétségbeesett szülei a folyosóra értek. Povoosan a legnagyobb nyugalommal zsebre tette a revolvert és anélkül, hogy lelőtt szerelmére egyetlen pillantást is vetett volna, eltávozott, nyugodtan hazatért és bevárta a háromnegyed óra múlva érte jött csendőröket, akik letartóztatták és a csendőrséghez szállították. Povoosan

akkor is nyugodtan viselkedett, amikor a csendőrök érte jöttek és csak annyit mondott:

— Tudtam, hogy értem jönnek, már vártam magukat.

A csendőrség nyomban kihallgatta a gyilkos mészárossegédet, aki hidegvérűen adta elő a történetet. Tagadja, hogy meg akarta volna ölni a leányt. Azt állítja, hogy a leány a revolvert ki akarta venni a zsebéből, de a fegyver eközben elsült és tragikus szerencsétlenség okozta a leány halálát.

A csendőrség kihallgatta a leány apját Schranz Jakobot is, továbbá a leány anyját, akik csak a lövés előfordulása után futottak ki a folyosóra és az esetnek nem voltak közveiben szemtanúi. A szerelmi dráma áldozatának tíz éves huga, ezzel szemben a csendőrségen azt a vallomást tette, hogy az ablakból látta az esetet, amint Povoosan a revolvert a zsebéből kihuzta és a leányra célozva, közvetlen közletről elsütötte. Dr. Mandl községi orvost hívták ki a szerelmi dráma áldozatához, de az orvos már csak a beállott halált állapította meg.

A csendőrség nyomban jelentette az esetet a noviszadi törvényszék vizsgálóbírójának és dr. Novak Tomisláv vizsgálóbíró és dr. Vukovojac Zsarkó államügyész szerdán Temerinbe szálltak ki, a helyszíni szemle felvétele és a boncolás megejtése végett.

Kétezer ember kísérté Zsabaljra az öngyilkos csurogi jegyző holttestét

Csura Kamenko hátrahagyott levelében megírta, hogy néhány nap előtt leakarta Ióni dr. Vulcanovic nemzetgyűlési képviselőt

Noviszadról jelentik: Csura Kamenko csurogi községi jegyző, mint a Bácsmegyei Napló már jelentette, amikor a kedden délután megejtett jegyzői választás eredményéről értesült és meg tudta, hogy ellenfelét, Gojkovic Jován feketési jegyzőt választották meg, hivatali szobájában föbelötte magát és nyomban meghalt.

Az öngyilkos jegyző hátrahagyott levelei teljes világosságot derítenek az öngyilkosság okaira, de ezenkívül azt a feltűnést keltő önvalomást is tartalmazza, hogy a már napok óta halálba készült Csura Kamenko jegyző, mielőtt önmagával végzett volna, meg akarta ölni dr. Vulcanovic Ilija nemzetgyűlési képviselőt is.

A november hatodikán megejtett községi képviselőtestületi választásokon, a hivatalos radikális párt és a demokrata párt kapták meg a többséget, míg az ellenzék a Pasies-párti radikálisokból és a földművespártból állott. A tisztviselőválasztásokat már hetekkel ezelőtt meg kellett volna tartani, de a pártok között tárgyalások folytak, amelyek a választások sima lebonyolítását célozták és emiatt a választások kitűzését folyton halogatták. A hivatalos radikálisok Csura mellett foglaltak állást és dr. Vulcanovic demokrata nemzetgyűlési képviselő is hajlandónak nyilatkozott Csurát támogatni, de a demokrata párti képviselőtestületi tagok ellene voltak és így dr. Vulcanovic is alávetette magát pártja határozatának. A demokrata párt az ellenzékkel állapodott meg, hogy a jegyzői választáson Gojkovic Jován feketési jegyzőt fogják támogatni.

Amikor Csura Kamenko jegyző ezekről értesült, buskomor lett. Bezárkózott irodájába, senkivel sem akart találkozni és családjának és hivatalnokainak folyton panaszkodott, hogy nem érdemelte meg, hogy cserben hagyják azok, akik től leginkább várt támogatást és akikért a legtöbbet dolgozott.

Szombaton a belügyminiszter 4499/1928. számú táviratában utasította dr. Dzsigurszki Mladen zsabalji főszolgabíró, hogy azonnal rendelje el a községi képviselőtestület egybehívását és a választások haladéktalan megejtését. Dr. Dzsigurszki főszolgabíró a távirati utasítás alapján kedd délután három óra óráig összehívta a képviselőtestületet a tisztviselőválasztás céljából. A választás eredményeképp Gojkovic Jován harmadik helyen, Csura pedig tizenkét szavazatot kapott.

Amíg a képviselőtestület áttért a na-

pirend második tárgyra és az orvosválasztás megejtésére készült, a jegyzői szobában már a jegyzőnek több leve volt bent, de a jegyző kezével intett nekik, hogy hagyják el a szobát. Alig esukódott be mögöttük az ajtó, revolverlövés dörrent el és amikor a szobából kilépett barátai visszarohantak, Csura Kamenko szájából már ömlött a vér. A jegyző ott ült a karosszékekben, csak a feje volt lehajtva és a kezében szorongatta a füstölő revolvert, amely nyomban kioltotta életét.

Csura Kamenko hátrahagyott levelei közül eddig csak a Lázics István aljegyzőhöz és Katic Milos képviselőhöz intézett levél ismeretes. A levélben Csura felkérte Lázicsot, hogy közölje tisztviselőivel, hogy hálás a támogatásukért és kérte, hogy szólnon Milin Aleksza földművespárti elnöknek, hogy adja meg a feleségének a Milinnek kölcsön adott pénzt, hogy legyen pénz a temetésére. Arra is felkérte Lázicsot, hogy mondja meg dr. Vulcanovic képviselőnek, hogy veszélyes dolog egzisztenciákkal játszani és ez legyen az utolsó láték, amit Csurogon emberek sorsával és életével folytattak. Mondja meg dr. Vulcanovicnak, hogy senkivel sem volt közlebb a halálhoz, mint Vulcanovic akkor, amikor Csura vele legutóbbra beszélt. Kötelessége lett volna magát meghosszabbítani és dr. Vulcanovicel végezni, de nem engedte a lelkiismerete, hogy véres kézzel menten a halálba és így emelt fölve, nyugodt lelkiismerettel és tiszta kézzel fordította a fegyvert maga ellen. »Ez legyen az utolsó láték... fejezte be drámai résleteiben bővelkedő levelét Csura Kamenko jegyző.

Katic Milos nemzetgyűlési képviselőnek írott levele »Dragi Miko« megzólítással kezdődik és abban arra kéri Katicot, hogy nézzen utána, hogy felesége megkapja a nyugdíját, mert az asszonynak semmit sem hagyhatott és gondoskodniék családjáról.

Szerdán délben kétezer ember kísérté Csura Kamenkot utolsó kívánságához képest Zsabaljra, ahol nagy részvét mellett temették el.

Dr. Vulcanovic Ilija nemzetgyűlési képviselő a Bácsmegyei Napló munkatársa előtt a következő nyilatkozatot tette:

— A demokrata pártnak a radikális párttal semmiféle előzetes megállapodása nem volt Csura jegyző megválasztása ügyében. A lakosság nagy része nem látta volna szívesen a jegyző, valamint a többi kibukott tisztviselő újból

Az ellenzék kivonult a magyar parlamentből

A költségvetés és a felhatalmazási javaslat együttes tárgyalásában a baloldali ellenzék alkotmány- és házszabálysértést lát és ezért nem vesz részt a költségvetési vitában

Budapestről jelentik: A képviselőház szerdai ülésén óriási izgalom közt lefolyt házszabályvita után

az ellenzék kivonult a képviselőház üléséből és bejelentette, hogy a költségvetés vitájában nem vesz részt.

Az ellenzék elhatározásának indító oka a kormánynak az az elhatározása, hogy a költségvetési javaslatot együttesen tárgyalatja le a képviselőházban az ugynevezett appropriációs javaslattal. Az appropriáció tulajdonképpen felhatalmazás arra, hogy a kormány a képviselőház által már megszavazott költségvetés alapján a bevételeket beszédjé, a deficiteket fedezze és rendelkezék arról, hogy a többletet hova fordítja. Régi parlamenti szokás, hogy a költségvetést a parlament mindig előbb tárgyalja le és a dolog természeténél fogva csak azután került sor a felhatalmazási javaslat tárgyalására. Ezzel az évtizedes gyakorlattal szakított most a kormány, aminek az a magyarázata, hogy a legutóbb elfogadott házszabályok értelmében a költségvetés/tárgyalása nyolcórás üléseken történik és maximum husz ülésnapot vehet igénybe. Amikor a házszabályokat így megváltoztatták, megfélekedtek az appropriációs javaslattal és így állt elő az a helyzet, hogy a költségvetés tárgyalása után az appropriációs vitában az ellenzéknek módjában áll a rendes négyórás ülések keretében széleskörű vitát indítani. Ez a magyarázata, hogy a kormány, elkerülendő a kétszeres vitát, amely a kormány egész politikájának kritikáját szokta felszínre hozni,

azzal a javaslattal terjesztette be a költségvetést, hogy azt az appropriációs javaslattal együtt tárgyalják.

Zsitvay Tibor emöknök erre vonatkozó indítványát az ellenzék óriási felháborodással fogadta. Azonnal felszóltat Rassy Károly, a polgári ellenzék vezére és a

régi jogszokásra, az alkotmányra és a házszabályokra hivatkozva tiltakozott az elnöki javaslat ellen és azt a határozott meggyőződését fejezte ki, hogy a durva házszabály- és alkotmányértés által létrehozott törvényjavaslatot a kormányzó nem fogja szentesíteni.

Ez nem más, mint provokáció, ami egyenlő a rombolás szellemével.

Östör József kormánypárti, Farkas István ellenzéki és Vári Albert kormánypárti felszólalása után Rassy Károly akart újból felszólalni, de

az elnök tomboló viharok közt nem adta meg Rassyának a szót,

hanem enuniciálta, hogy sem a házszabályokat, sem az alkotmányt semmiféle sérelem nem érte.

A képviselőház többsége az elnök javaslatát elfogadta, mire Zsitvay elnök indítványozta, hogy a két törvényjavaslatot nyolcórás üléseken tárgyalják.

Rassy Károly szólalt fel az elnöki javaslat ellen s megállapította, hogy

durva alkotmány- és házszabálysértés történt, ami után az ellenzék részére lehetetlen, hogy a vitában résztvegyen.

Kálnoki Bedő Sándor és Peyer Károly felszólalása után Bud János pénzügyminiszter beszélt a javaslat mellett, majd Propper Sándor szociáldemokrata kért szót, de az elnök azt megtagadta és szavazásra tette fel az indítványt. A Ház többsége kimondta, hogy a két javaslatot nyolcórás üléseken együtt tárgyalják.

A baloldal nagy zajjal fogadta a szavazás eredményét. Az ellenzéki képviselők felálltak helyükről és a demokrata, szociáldemokrata és pártionkivüli képviselők kivonultak az ülésteremből,

ahol Temesváry Imre ezután megkezdte a költségvetési javaslat ismertetését. Az ellenzék kivonulása nagy hatást tett a kormánypártra is.

Tovább tart a mozisztrájk

Valót a'nak bizonyult az a hír, hogy a zagrebi mozik megtörték a sztrájkot.

Szabotícán is, de több vajdasági városban szerdán az a hír terjedt el, hogy a zagrebi mozik megtörték a sztrájkot és újból megkezdtek az előadásokat. A hír, különösen a mozitulajdonosok körében, nagy nyugtalanságot keltett, mert a zagrebi mozik lépése egyenlő lenne a sztrájk feladásával. A szabotícai mozik érdeklődtek Zagrebban, hogy a hír megfelel-e a valóságnak. Zagreből az a válasz érkezett, hogy a sztrájk törés hírére tendenciózusan terjesztik, hogy ezáltal bonyodalmakat idézzenek elő. A zagrebi mozik éppúgy, mint a többiek, kitartanak a sztrájk mellett.

Másik verzió szerint a mozitulajdonosok úgy határoztak, hogy két dináros belépődíjak mellett előadásokat tartanak, mert ez a belépődíj nem adóköteles. Azonban kiderült, hogy ilyen határozat sem történt és az általános sztrájk tovább tart.

Mint értesülünk, a mozgósínház tulajdonosok a következő progresszív megadóztatási rendszert kívánják: A negyvenezer lakosú nagyobb városokban husz, a husz-negyvenezer lakosú városokban tizenöt, a huszezer lakosú kisebb városokban pedig tíz százalék legyen a moziadó az összevételeiből. Ennek az adónak felé az államot illetné, egyegyede a városokat, egyegyede pedig a tartományok pénztárába folyna be. A Mozgósínház Szövetsége követeli továbbá a Noviszadon életbelépetett ugynevezett színházi adó teljes eltörlesztését is.

A határozatot egy küldöttség fogja a pénzügyminiszterhez eljuttatni, amelynek tagjai lesznek: Scholz (Balkán-mozgó, Zagreb), Szikla (Apolló, Noviszad), Szkorics (Kaszinó, Beograd), Cvetkovic (Kolarac, Beograd) és Kronstein (Colosseum, Beograd). A szövetség arra törekszik, hogy a belépődíjakat lényegesen szállítsák le, azt azonban, hogy a most megindult sztrájk mikor fog végződni, egyelőre senki sem tudja.

A bácskai tartomány illeték-bélyegeket készít

A német-párt közigazgatási panasza a tartományi választmány előtt

Szomborból jelentik: A tartományi választmány Klicin Mita elnöklésével kedden és szerdán ülést tartott, amelyen Jajsi Henrik német-párti választmányi tag két írásbeli beadványát tárgyalta.

Az egyik beadvány a községi rendőrök választásánál az előjáróság szabad választási jogának biztosítását kéri. A községi szabályrendelet hetvenhatodik paragrafus hatályon kívül helyezte a főszozolgabírók a régi törvényben biztosított kandidálási jogát a községi rendőrök választásánál, a főispán legutóbbi rendeletével szemben ezt a jogot továbbra is fennmarjta a főszozolgabíró részére. A választmány Jajsi indítványát magáévá tette és elhatározta, hogy ebben az értelemben felterjesztést intéz a belügyminiszterhez.

A másik beadványában Jajsi rámutat azokra az anomáliákra, hogy egyes főszozolgabírók nem tarva be a törvény rendelkezéseit, a jegyző, orvos és a többi községi alkalmazottak választását tesszük szerint irányítják, úgy hogy előfordult többször, hogy a jegyzőt csak a képviselőtestület választotta az előjáróság nélkül. A vezető főszozolgabíró ezenkívül több helyen titkos, másutt pedig nyílt szavazást rendelt el a választásoknál, pedig a törvény nyílt szavazást ír elő. A beadvány panasza tesz a választásoknál előforduló és a főszozolgabírók által gyakorolt ugynevezett burkolt kandidáció ellen. A beérkezett összes kérvényeket a főszozolgabírók az elnökli községi bíró útján nem terjesztik elő és egyeseket, mint kifogásolt kérvényezőket nem vesznek figyelembe, ami törvénytelen. A választmány a két első esetet a javaslat értelmében a belügyminiszterhez terjeszti, a harmadik esetre úgy határozott, hogy konkrét panasz esetén foglal állást.

A választmány foglalkozott az újonnan készített tartományi bélyegekről is. A legutóbbi közgyűlésen a költségvetés tárgyalásánál elfogadták azt a határozatot, hogy a tartományi

tartományi szolgáltatások ellenértéké-
képen tartományi illetéket szedhet, a
tartományhoz beadott nyugtdk, végzé-
sek, beadványok és szerződések után.
A tartomány ezen a címen 500.000 dinár
bevételt irányzott elő a költségvetésébe.
A pénzügyminiszter jóváhagyta a tar-
tományi illeték beszedését és a bácskai
tartomány az illeték lerovására bélye-
geket készített. A tervezet szerint hat
féle bélyegegység lesz és pedig 10 és
50 parás; egy, kettő, öt és tíz dináros;
a bélyegek valamivel nagyobbak lesz-

nek az állami bélyegeknél. Konyovics
Nikola a választmány helyettes elnöke
és Giffinger János tartományi pénzügy-
igazgató hétfőn Beogradban voltak, az
állami Monopol és az állami bélyeg-
készítő hivatalnál információk beszer-
zése végett. A tartományi választmány-
nak a bélyegek kifalakra két terve-
zete van. Az egyik szerint a bélyege-
ken Szabotica, Szombor és Noviszad
tájlepi lennének. A másik szerint, ame-
lyet előállítás költségtakarítás céljából
előnyösebbnek talál a választmány, a

bélyegeken színe különböző lenne. A
bélyegeken lévő kép kétféle: az egyik
a vármegyeház, a másikon a mezőgaz-
dasági életből vett tárgy kép lesz,
melyet az állami nyomda grafikai osz-
tályának főnöke tervez. A tartomány
egyelőre 100.000 darab bélyegzet készit-
tet, amelyeket a tartományi és a köz-
ségi pénztáraknál árusítanak. Miután a
tartomány illetékszedési joga már már-
cius 10-én életbe lépett, a bélyegeket el-
készüléséig az illetékeket készpénzben
fizetik be.

Nyolcszázhatvanöt áldozata van a kaliforniai szökőárnak

A katasztrófa borzalmas pusztítást okozott Los-Angeles környékén

Newyorkból jelentik: A kaliforniai Santa Clara folyó duzzasztó gátjának szakadásáról és az ennek folytán beállt katasztrófáról a következő újabb részleteket jelentik Los Angelesből:

A hőmpolygó áradat előntötte a villamosáramfejlesztő telepeket, úgyhogy Los Angeles világitás nélkül maradt.

Az anyagi kár legalább harmincmillió dollár.

Azokban a falvakban, amelyeket a víz előntött, egyetlen ház sem maradt éppen. Virágzó farmok és nagy falvak szinte teljesen elpusztultak.

Eleinte az volt a gyanu, hogy a katasztrófát merénylet idézte elő s hogy farmerek vágták át a gátat, mert Los

Angelos városa perben van velük, de ez a feltevés megdőlt és megállapítást nyert, hogy a szerencsétlenséget természeti erők idézték elő. A hosszú idő óta tartó eső megdagasztotta a folyót és a gát nem tudott ellenállani a víz nyomásának.

Los Angelesnek csak negyven napra elég ivóvíze van.

Hogy azután mi lesz, azt senki sem tudja. Bizonyos, hogy a nyáron az ivóvíz lesz Los Angeles legnagyobb problémája.

Hogy mennyi a katasztrófa emberáldozatainak száma, azt egyelőre lehetetlen megállapítani. Egyes hírek szerint az emberáldozatok száma nagyobb,

mint a múlt évben volt a Misszisszipi áradásakor. Egyes verziók szerint a katasztrófiának 865 halálos áldozata van.

Eddig 274 halottat találtak meg és nyolcvan súlyos sebesültet szállítottak kórházba, hétszáz emberről azonban még egyáltalában nincs hír. Ezrével pusztultak el a háziállatok. Az állati hullák 16 mérföldnyi távolságban fekszenek az iszapban.

Azokat a helységeket, amelyeknek irányában a víz hőmpolyg, a hatóságok kiürítették. A több ezer falusi önként jelentkezőnek és a katonaságnak már sikerült a hőmpolygó víztömeget széles medrre át vezetni a tengerbe.

Löw Imánuel szegedi főrabbi beszéde a magyar főrendiház numerus clausus vitáján

Érdekes ellenzéki felszólalások után a felsőház megszavazta a numerus clausus módosításáról szóló törvényt

Budapestről jelentik: A felsőház szerdai ülésén néhány érdekes ellenzéki felszólalás után általánosságban és részleteiben is megszavazta a numerus clausus módosításáról szóló törvényt.

A felszólalók közül Simonsz Elemér, volt Tisza-párti képviselőházi alelnök Teleki Pál gróf adataival szemben rámutatott arra, hogy nem a zsidóság foglalja el az összes helyeket bizonyos pályákon, hanem a keresztény társadalom negligálta azokat főképpen azért, mert ezeket a szabad gazdasági pályákat nem tekintette uralgatóknak. Ha már szükség van a numerus claususra, akkor elengedhetetlen erkölcsi követelmény az, hogy a tanulás szabadságának csorbításával kössék egybe a tanulás kötelezettségét is.

Lehetetlen, hogy olyanok foglalják el az egyetemről kiszorítottak helyét, akik nem tanulnak.

Papp József dr., a budapesti ügyvédi kamara elnöke felszólalásában arra mutatott rá, hogy az 1920-ban hozott törvényeket a jog szempontjából retrograd törvényeknek kell tekinteni. Ilyen volt a numerus clausus is, amely ugyanolyan mentalitásból született, mint a botbűntetés törvénye. Akj tanulni akar, azt viszatartani a tanulástól nem okos, nem jogos és nem humánus dolog.

Gluckstal Samu éles polémiát folytatott gróf Teleki Pállal és felvetette azt a kérdést, miért nem hozott statisztikát arról, hogy mennyi zsidó közltsztszűvelő van és milyen ott az arányszám. A tanulástól az ifjuság egy részét eltiltani bűn. Einstein, Herz, a villamos hullámok nagy kutatója, Bergson, a nagy filozófus, ha a zsidókat mindig kizárták volna az egyetemokről, hol volnának?

Löw Imánuel szegedi főrabbi emelkedett ezután szólásra

és minden szem az ősz fődap felé fordult. Csodálkozással fogadja ezt a javaslatot — mondotta — mert nem tudja megérteni, hogy olyan nagy koncepciójú és megértő kulturpolitikus, mint a kultuszminiszter, hogyan szánhatja rá magát arra, hogy ezt a javaslatot képviselje. Foglalkozott a háború utáni fordulatmi idők eseményeivel és megállapította, hogy a magánkilengések meg-

szüntek már, az igazságszolgáltatás kilengései is szűnőben vannak, de a belügyminiszteriumban még mindig vannak kilengések, így például megtagadják a zsidók népmagyarosítási kérelmét.

A nemzetgyűlés kilengése volt a numerus clausus-törvény és ennek folytatása a mostani javaslat,

amely olyan mint a trójai faló. A külföld követelésének és a zsidóság érzékenységének a kormány feláldozta a numerus clausus törvény első pontját, de más alakban újra élelt a külföld előtt letagadandó paragrafus.

Erre az ajándékra — mondotta Löw Imánuel — amelyet a zsidóságnak szánt a kultuszminiszter, kénytelen vagyok azt mondani, amit a trójai falóról mondtak: *Timeo Danaos et dona ferentes*, félek a görögöktől még ha ajándékok hoznak is, vagy kis változtatással: *Timeo dominos et dona ferentes*. A képviselőházban a kormány megszavaztatta a többséget, de azért pyrrhusi győzelmet aratott, mert ezt a javaslatot meg lehet szavazni, de nem lehet megokolni.

A régi főrendiház nem szavazta vol-

na meg ezt a törvényjavaslatot. Ha a mostani felsőház csak arra való, hogy ilyen kilengéseket jóváhagyjon, akkor kár volt létrehozni

ezt a nobilis, illusztris és óriási szellemi súlyt képviselő Házat, mert

ennek a törvényjavaslatnak a meg nem szavazása a nemzeti becsület és presztizs kérdése, a nemzeti presztizs pedig fölötté áll a kormány presztizsének.

Több felszólalás után Hadik János gróf beszélt a javaslat ellen és hangsúlyozta, hogy a kultúra emelésének első és főfeltétele a teljes tanszabadság. A tanulás lehetőségétől senkit sem szabad elzárni és az egyedüli feltétel csak a jellem, a szorgalom és a tudás lehet.

Gróf Klebelsberg kultuszminiszter válaszolt ezután az elhangzottakra és annak hangsúlyozásával, hogy az egyetemi karokkal együtt a kormány abban a helyzetben lesz, hogy méltányosan fogja végrehajthatni a törvényt, kérte a javaslat ellogadását.

A felsőház többsége ezután egyáltalánosságban, mint részleteiben is elfogadta a numerus clausus módosításáról szóló törvényjavaslatot.

A vajdasági városoknak fizetni kell a tartományi pótdadót

Noviszadról jelentik: A Zasztava szerdai száma azt a feltűnést keltő hírt közli, hogy az államtanács az elmúlt napokban visszautasította a vajdasági városoknak a tartományi pótdadók ellen beadott felebezéseket és ezzel kimondotta a vajdasági városoknak a bácskai, illetve beogradi és szmederevói tartományokhoz való tartozandóságát. A Zasztava híradása nemcsak Noviszadon, hanem az egész Vajdaságban feltűnést keltett.

A noviszadi közgyűlés nem régiben azt a határozatot hozta, hogy a bácskai tartományi választmány által kivetett fogyasztási adónak beszédését megtiltja és az ellen felebbezéssel él. Ez ügyben dr. Borota Branisláv polgármester csütörtökön Beogradba utazik, hogy úgy a

pénzügyminiszteriumban, mint az államtanácsnál tisztázza a kérdést, hogy a városoknak a tartományokhoz kell-e tartozniuk, illetve fizetniük kell-e a tartományi adókat.

A pénzügyminiszter, amint értesülünk, Pancsevó város nasonló szellemű határozatára, mely szerint a tartomány által megállapított és a városra kivetett tartományi pótdadó megfizetését megtagadja, rendeletben utasította Pancsevó városát, hogy azonnal eszközölje a pótdadó haladéktalan befizetését, különben végrehajtást rendelnek el a város ellen.

A vajdasági városok szövetségét rövidesen sürgős rendkívüli ülésre fogják egybehívni, hogy a városok egyöntetű eljárását megbeszéljék.

Harc a betörővel

Topolán betörésen értek egy magyarországi mechanikust

A topolai csendőrség letartóztatta és a szubotocai ügyészség fogházába szállította Poner Sándor munkást, aki betöréses lopást követett el Ozorák István topolai lakos házában. Ozorák István aznap Molon tartózkodott és egy kocsmában mulatott barátjaival. Este tért haza és megdöbbenve vette észre, hogy szobája ablaka be van törve és a szobában egy ismeretlen férfi kutat a szekrényben. Amikor a betörő megpillantotta a ház tulajdonosát, a betörő kiugrott a kertre nyíló ablakon és futni kezdett. Ozorák István a szökevény után vetette magát és elfogta. A két ember között formális harc fejlődött ki, végül is a hatalmas erejű Ozorák ártalmatlanná tette a betörőt és a közeli csendőrökre szállította, ahol kihallgatták.

Az ismeretlen beismerte a lopást és meg is találták azt a csomagot, amit Ozorák holmijaiból készített és amelybe Ozorák legértékesebb dolgait csomagolta be és el akarta vinni. A letartóztatott betörő beismerte, hogy tíz nap előtt Magyarországról szökött át Jugoszláviába Horgosnál, Poner Sándornak hívják, magyar állampolgár, Budaörsi születésű mechanikus és azért szökött át a határon, mert Magyarországon már egy év óta nem tudott keresethez jutni.

A csendőrség Poner Sándort letartóztatta és bekísérte a szubotocai ügyészség fogházába. A letartóztatásról értesítették a magyar hatóságokat, mert az a gyanu is felmerült, hogy Poner Sándor hamis nevet mondott be és más bűnök is terhelik lelkiismeretét.

Az éhezõ segít az éhezõkõn

Szomorú riport a becskerekeli nyomortanyáról

Becskerekrõl jelentik: A Hajduk Veljko-utcában van egy gyönyörû palota, amelybe sok milliót beépítettek, de mégsem készült el egészen. A háború kitört, az építkezést abbahagyták és a gyönyörû épület tetõ nélkül maradt. Ennek a félbemaradt pompás palotának a pincéjében van a *becskerekeli nyomortanya*. A pince-odukban huzódnak meg a nyomorgó becskerekeli hajléktalanok, összesen huszonhat család, együttvéve kettõ hujján százan.

Ez a száz nyomorgó ember, asszony és gyerek egynéhány nedves pinceszobában van összezsúfolva, ágyuk nincs, szalmából, galyakból összetákoltt fekvőhelyen alusznak ketten-nyolcan egymás hegyén-hátán. Ha esõ van, felülrõl becsöpög, a szél kegyetlen sivitással tüzi át a pinceszobát.

Dr. Dimitrijeviics Tihomir becskerekeli rendõrfõkapitány szíve megesett az élet szenvedõ esetéik. Összeíratta, rendbehozatta õket, aztán társadalmi akciót indított a szörnyû nyomorban szenvedõk segítségére. A fõkapitány kérõ felhívása utat talált egynéhány érzo asszonyi szívhez és az adományok lassankint gyülni kezdtek, habár csak nagyon soványan, mert csak azok adtak, akiknek maguknak sincsen: egy szegény nyugdíjas özvegyasszony küldött száz dinárt, egy cukorgyári telefonos kisasszony küldött egy kocsi fát. Összegyûlt azért így is valamicske: egy-két zsák liszt, sonka, szalámi, viselt ruha, tüzifa és szappan, azonkívül összesen ötszázhusz dinár készpénz.

Mikor már együtt volt az adomány, Putnik Emil rendõrkapitány elment és kiosztotta a szerencsétlenek között. Sorba álltak szép rendben és mikor megkapták a rájuk esõ adományt: fát, élelmet, kevés pénzt, a meghatottságtól némán álltak ott és az asszonyoknak könnyes lett a szemük. Elszoktak szegények az emberi jószágtól, csak az élet könyörtelen rugásait és ostorcsapásait szokták meg.

— Mivel haláljuk meg a fõkapitány ur nagy jószágát — kérdezték végül Putnik kapitányt.

Másnap nagy gyász volt a nyomortanyának. Tass Mátyas napszámos egy éves fiát, Miklósát megölte a gyilkos, nedves, egészségtelen pincelevegõ. A jószívû fõkapitány kis koporsót vásárolt a nyomor apró áldozatának és rendes sírhelyet szerzett neki, a nyomortanya száz éhes lakója pedig könnyes szemmel kísérték a temetőbe az elhullott kis

penészvirágot...

Valami mély, szomorú tanulság húzódik meg a becskerekeli fõkapitány szerepén, de nemes segélyakciója mögött. A rend hivatott õre, az érzo szívû fõkapitány tudja és érzi, hogy egy keves áldozattal sok könnyet lehet letörölni, sok gyötrelmet lehet eloszlatni és

sok bûnt lehet megelőzni, de azok, akik támogathatnák õt ebben a szép szomorú munkában, azok hezárt szívvel és ereszénnyel mennek el mellette, csak néhány jószívû szegény akad, aki adakozik. Csak a nyomorgók segítenek a nyomorgóknak, mert csak õk tudják, mit tesz az: éhezni.

A Glavna Kontrola felülvizsgálja a vajdasági városok pénztárait

Csekics inspektor szerdán Noviszadon tartott vizsgálatot és azután Szubotocára utazott

Noviszadról jelentik: Kedden Noviszadra érkezett Csekics Jován, a beogradi legfõbb állami számvevõszék inspektora és felkereste lakásán dr. Borota Branisláv polgármestert, akivel közölte, hogy a Glavna Kontrola utasítása folytán meg akarja vizsgálni a városi pénztárt. Azonnal a városházára mentek és ott az inspektor a városi pénztár összes páncélszekrényeit és hivatalos helyiségeinek ajtajait lepecsételte.

Szerdán délelõtt az inspektor eltávolította a pecsétet és a városi pénztárban Pélics József fõpénztárnok, valamint Brkics Isza fõellenõr jelenlétében megejtette a rovincsolást. A fõpénztárban 507.000

dinár, a gyámpénztárban tizennégyezer dinár volt az állomány, ami teljesen megegyezett a pénztári fõkönyvek adataival. A vizsgálat így a pénztár állapotát teljesen rendbenlevõnek találta, amirõl Csekics Jován inspektor jegyzõkönyvet vett fel.

Csekics Jován inspektor néhány hét múlva fogja folytatni noviszadi vizsgálatát az értékpapirkészletre vonatkozólag, elõbb azonban tovább utazik, hogy más vajdasági városokban is pénztárvizsgálatot tartson. Az inspektor szerdán délután Szubotocára érkezett és itt is megkezdte a vizsgálatot a városi pénztárban.

Halálba kergette a „Lesz maga juszt is az enyém“

Batajnicai leány szerelmi drámája egy beogradi kabarészínésszel

Beogradból jelentik: A Natália királyné-utca 21. számú házban kedden délután Flaubert-pisztollyal mellbelõtte magát Beslics Zóra magántisztviselõnõ, aki nemrég bérelt itt szobát. A boldoggyaló a hal mellén hatolt be és súlyos belsõ sérüléseket okozott.

Öngyilkossági szándékának okairól a leány nem volt hajlandó vallani, de a nyomozás érdekes részleteket állapított meg egy furcsa és zaklatott, boldogtalan szerelemrõl. Beslics Zóra szerelmes volt Rojhenics színészbõ, a Luxor-kabare rendezõjébõ és ennek a szerelemnek a fejleményei adták kezébe a revolvert. Ezt bizonyítja az a level is, amelyet cselekedete elõtt a Rojhenicstõl kölcsönkapott könyvbe tett Beslics Zóra. A level így hangzik:

Szép téli estén, míg a cigányok

szenedélllyel huzták ezt a tangót: „Lesz maga juszt is az enyém!..“ boldog szerelmespár ült egy asztalnál és a lérti megismételte e szavakat: „Lesz maga juszt is az enyém.“ S a leány az õvé lett. Azután még sokáig minden zengésben ezt a melódiát hallotta: „Lesz maga juszt is az enyém.“ A lérti elhagyta, de a leány szívén minden dobbanása ebben a melódiában jaldult: „Lesz maga juszt is az enyém.“

Beslics Zóra a szerelmi drámája Batajnicából került fel Beogradba és ismerõsei elõtt gondosan titkolta érzelmeit, amelyek most, tragikus lépése után, nyilvánossá váltak. Az életunt leányt a beogradi kórházban ápolják és állapota, minthogy belsõ vérzése van, meg lehetõsen súlyos.

Rablógyilkos cigányokat fogott Baranyában egy szubotocai csendõr

A cigányok kiraboltak egy pozsarevici bankot és meggyilkoltak három tisztviselõt — Szerbiában, Szlavóniában és Baranyában folgik a nyomozás

A szubotocai csendõrség egyik õrmestere, akit az elmúlt napokban helyeztek át szolgálati érdekbõl Knezsevi Vinogradra, hétfõn régen kezesett rablóbandát leplezett le, amely az egész országban és így a Vajdaságban is sorozatos rablótámadásokat, rablógyilkosságokat és betöréses lopásokat követett el. A csendõrõrmester egy közcsendõrrel bejárta a hatáskörébe tartozó falvakat és Dárda közelében több gyanus cigányt vett észre, akik közül egy nagyon ismerõsnek tünt fel neki és hamarosan megállapította, hogy ezt a cigányt a szubotocai törvényszék egyszer már elítélte.

A csendõrõrmester napokon át megfigyelte a cigányokat, akik a falu szélén a föld alatt laktak. A csendõrõrmester elhatározta, hogy bemegy a cigányok odujába. A két csendõr meglepte a cigányokat a földalatti lakásban és valamennyiõket letartóztatta. Az egyik cigány ellenkezni próbált, majd kiugrott a föld belsejében készült lakásból és megakart szõkni, de a hatalmas termetû csendõrõrmester visszarántotta és erõsen megkötözte, majd valamennyiõket bekísérték a szombori ügyészség fogházába.

A letartóztatott cigányokat nyomban kihallgatták. A személyi adatok felvételénél az egyik cigány azt mondotta, hogy Balovics Andrejának hívják, orosz származású. Ugyanekkor lépett be az ügyés-

ségi hivatalnok szobájába egy szubotocai csendõr, aki más ügyben hivatalos kiküldetésben ment Szomborba. A csendõr figyelmes lett a cigány szavaira és megjegyezte:

— Biztos vagy te abban, hogy így hívják?

A cigány a szubotocai csendõr látára láthatólag megijedt, de tovább is azt erõsítette, hogy õ orosz cigány és Balovics Andreja a neve.

— Lakatos József a te neved, vén cigány — mondotta a csendõr és a keresztkérdések alatt a cigány beismerte, hogy szubotocai születésû. Lakatosnak hívják és többszörösen büntetett elõéletû. Ugyan csak elfogta a rendõrség Kolompár János hírhedt cigány-betörõt, akit a szubotocai törvényszék ítéssel elzöldelt betöréses lopás miatt.

A csendõrõrmester, aki a rablóbandát ártalmatlanná tette, kedden délelõtt jelentést tett a szubotocai csendõrparancsnokságon Jovanovics Iván csendõrõrnagyának a banda tagjainak letartóztatásáról és kérte, hogy osszon be mellé egy csendõrjártort, hogy a nyomozást ebben az ügyben tovább folytathassa. Jovanovics Iván õrnagy kipróbált jártort rendelt ki a nyomozás folytatására. A csendõrök kedden délután elutaztak Baranyába a nyomozás lefolytatása végett. A csendõrõrség szerdán értesítette az ország összes

csendõrségeit a banda tagjainak letartóztatásáról, de amint a Bácsmegeyi Napló munkatársa értesült, a banda több tagja még szökésben van és ezeket akariák még elfogni.

A nyomozó hatóságok az ügyre vonatkozólag nem adnak bövebb adatokat, a Bácsmegeyi Napló munkatársa azonban megbízható helyrõl megtudta, hogy a bandának mindössze hat férfitagja volt, akik közül három már letartóztatásban van és a jól szervezett rablóbanda az utóbbi idõben mintegy hetven büncselekményt követett el Szerbiában, Szlavóniában és a Baranyában. A banda feje Lakatos József volt, akit »Baranya rémének« neveztek és minden jel arra mutat, hogy õk követték el a mult év decemberében Pozsarevácun azt a véres kegyetlenséggel végrehajtott bankrablást, amelynek három emberáldozata is volt. A cigányok ugyanis Pozsarevácun kiraboltak egy bankot és három tisztviselõt kegyetlenül meggyilkoltak. A bank a rablógyilkosok kézrekerítésére tízezer dinár jutalmat tűzött ki.

Lakatos bandája néhány hónap óta ugyyszólván rettegésben tartotta a szerbiai, szlavóniai és a baranyai falvak lakosságát és az országuton gyanuatlanul utazó kereskedõket nem egyszer lepletek meg megszokott csatakiáltással:

— Pénzt vagy életet!

A cigányoknak mindegy volt, akár találtak pénzt, akár nem, megölték vagy a legjobb esetben véresre verték áldozatukat és nyomatlanul eltűntek.

A rablógyilkosságok elkövetésénél a cigányasszonyok is segédkeztek, akik elõször tereszemlét tartottak a megjelölt helyeken és azután részletesen informáltak a rablókat a helyzetrõl.

A csendõrség, mint értesülünk, nagymennyiségû municiót és fegyvert talált a cigányok földalatti lakásában, amit bünelként lefoglaltak.

A nyomozást a legnagyobb erõvel folytatják.

A rendõr rejtegette a rablógyilkost

Letartóztattak egy moravici rendõrt, akit azzal gyanusítanak, hogy egy dlszerbiai rablógyilkost rejtegetett

A topolai csendõrség a napokban letartóztatta Milojevics Toma sztaramoravici rendõrt, akit azzal vádolnak, hogy egy hírhedt rablógyilkost rejtegetett a rendõrség elõl és vele egy kocsmában együtt mulatott. A csendõrség néhány nappal ezelõtt megtudta, hogy Baklovics Vladimir hírhedt dõlszerbiai rabló Zsednikre érkezett bátyjához, Baklovics Gyura telepeshez. A csendõrség figyelni kezdte a tanyát, de semmi gyanusat nem vett észre. A csendõrség ugyanekkor bizalmas értesítést kapott arról, hogy Baklovics Vladimir egy moravici vendéglõben együtt mulatott Milojevics Toma rendõrrel, aki a következõket mondotta Baklovics Vladimirnek:

— Tudom én, hogy nem jársz egyenes uton.

Mire Baklovics a következõket felelte:

— Olyan büntetlen vagyok, mint az Iszta. A csendõrség a felmerült súlyos gyanuok alapján letartóztatta Milojevics Tomát és szerdán átadta a szubotocai ügyészségnek.

Baklovics Vladimir a mult év végén Uzsice közelében két rablógyilkosságot követett el. Az egyik faluban meggyilkolt egy papot és pénzt és értékesebb tárgyait elrabolta. Bigaszka községben, az Uzsicei járásban Baklovics meggyilkolta Gruzics Zsivorád csendõrkaplárt, aki egy korábbi bünygyében nyomozott Baklovics ellen.

A szubotocai csendõrség értesítette a vajdasági rendõrhatóságokat, hogy Baklovics a Vajdaságban tartózkodik.

ABBAZIA

(Olaszország)

HOTEL EDEN és QUISISANA

Élõ-rendû házak. — Közvetlen a tengerrel.

Szobák erkéllyel és vízvezetékkel.

Ma jánfördõk.

Panziórának 35 lírától kezdve 1545

A Buducsnost-perben szerdán befejezték a vádlottak kihallgatását

Csüörtökön a tanúk vonulnak fel — Gyors tempóban halad a bűnpér a befejezés felé

A Buducsnost szubotícai kiházasítási egyület vezetése elleni bünygyi főtárgyalását szerdán folytatták. Pavlovics István elnök reggel félkilencor nyitotta meg a folytatolagos főtárgyalást és Rajcsics Etelka elsőrendű vádlott kedden félbeszakított kihallgatását vezette tovább. A kihallgatás megszakítás nélkül délelőtt tíznegy óráig tartott. Rajcsics Etelka a szerdai főtárgyaláson is igyekezett minden vádpontra nézve kimerítő felvilágosítást adni. A vádpontok különben is majdnem azonosak, úgyhogy a bíróság a huszonnegyedik vádpontnál azt határozta, hogy ettől kezdve az ötvennegyedikig nem külön, hanem együttesen tárgyalja az egyes vádpontokat.

Az elnök a feljegyzések alapján megkérdezi a vádlottól, igaz-e az, hogy sok esetben a könyvekbe kevesebbet írtak be, mint amennyit valóban behajtottak, továbbá, hogy igaz-e az, hogy az egyület még akkor is teljesített kifizetéseket, amikor a hatóság a könyveket lefoglalta.

Rajcsics Etelka előadta, hogy igaz ugyan, hogy akkor is teljesítettek kifizetéseket, amikor a könyveket már lefoglalták, de ezt csak olyanokkal szemben tették, akiknek joguk volt a pénzhez. A kedvezményezettek, akiknek a pénzt adták, ellismervényt írta alá a felvett összegekről, amely ellismervények a törvényszéknél mint bűnjelek fekszenek.

Rajcsics Etelka kihallgatása után sorra kerültek a többi vádlottak.

Vardics Szevén kijelentette, hogy nem bűnös. Ő fizetett tisztviselője volt az együletnek, titkári teendőket végzett, az igazgatóságnak és a választmányának tagja nem volt a kifizetések sorrendjére pedig nem hirt befolyással. Működéséért ezeröttszáz dinár havi fizetést kapott. Az egyesületnek sem tagja, sem kedvezményezettje nem volt.

Szabó Lajos, aki foglalkozására nézve pék, kijelenti, hogy nem érzi magát bűnösnek. A választmányának tagja volt, de annak a működésében nem vett részt, mert azt hitték róla, hogy nőszülni akar és ezért bojkott alá vették. A bojkott után nem is járt fel a gyűlésekre és így az egyesület működéséről semmit sem tud. Neki magának is volt könyvecskéje, amelyre négyszáz dinárt fizetett be, de nem kapott rá semmit. Ő tulajdonképpen károsultnak érzi magát.

Bogicsics Gyuró negyedrendű vádlott kihallgatása következett ezután. Ő sem vallja magát bűnösnek és elmondotta, hogy tagja volt az igazgatóságnak, amely legelőször lett megválasztva. Ebben az időben nem voltak még jóváhagyva az alapszabályok. Később, amikor az alapszabályokat a minisztérium jóváhagyta új, igazgatóságot választottak, amelynek ő már nem volt tagja.

Az elnök: Volt magának könyvecskéje?

— Igen.
— Kapott arra pénzt?

— Igen. Az utolsó kifizetések alkalmával 7200 dinárt kaptam könyvecskémre, amelyre 1500 dinárt fizettem be.

— Mikor kapta a pénzt?
— 1925 október 30-án.
— És mikor nősült meg?
— 1926 februárjában.

Az elnök erre nézve kérdést intézett Rajcsics Etelkához, aki Bogicsicscsel együtt megemlíti, hogy Bogicsicsnek több könyve is volt rokonai részéről, amelyekre befizetések történtek és egyébként is sok munkát végzett az egyesület számára.

Presics Perá nem érzi bűnösnek magát. Tagja volt az igazgatóságnak, de csak addig, míg a minisztérium jóvá nem hagyta az alapszabályokat. Összesen harminc dinárt fizetett be, könyvecskéje nem volt.

Rajcsics Iván városi tisztviselő nem érzi magát bűnösnek. Fizetéses hivatalnok volt és az igazgatóság rendelkezése szerint cselekedett. Az egyesületnél

pénztárosi teendőket végzett, de a vezetésbe egyáltalán nem folyt be. Később pénztárosi állásáról is lemondott.

A topolai munkanélküliek tüntető felvonulással követeltek munkát

Ezer munkanélküli közül csak százat alkalmaztak az utjavítási munkálatokhoz

Topoláról jelentik: A tömegnyomor különös bonyodalmakat okozott Topola községben, ahol a napokban kezdtek meg az utjavítási munkálatokat abból a kétszáz ezer dinárból, melyet a szociálpolitikai miniszter utalt ki a községnek.

A munkát a község elsősorban a munkanélküliekkel akarta elvégeztetni, akiknek összeírását napokkal ezelőtt meg is kezdték. A munkára több mint ezer munkanélküli jelentkezett, akik közül azonban csak százat vettek fel. Ezt a száz munkást az utjavítást vezető mérnök hétfőn reggel kirendelte a munkahelyre, ahol azok meg is jelentek.

Hétfőn reggel azonban váratlan esemény történt. Azok a munkások, akik a lajstromból kimaradtak, számszerint mintegy öt-hatszáz ember, kora reggel ársóval, kapával a község háza előtt gyülekeztek és megindultak a csantavíri országot felé, amerre az alkalmazott száz munkás tartott. Az utjavítási munkálatok színhelyén a munkanélküli sze-

Mint a per utolsó vádlottját, Prohászka Józsefet hallgatta ki a bíróság. Nem volt tagja sem a választmányának, sem az igazgatóságnak. Ő Rajcsics Etelka nyomdájában, mint nyomdász dolgozott, amikor főnöknője megkérte, hogy vállalja a második pénzbeszedői állást és az irnokságot. Ő erre vállalkozott is és ő vezette be a befolyt tagzási illetékeket a könyvecskékből a főkönyvbe. Egyetlen egyszer jelent meg

egy választmányi gyűlésen, amikor pénzbeszedővé és irnokká megválasztották.

Ezzel véget is ért a vádlottak kihallgatása és Pavlovics elnök a tárgyalást fél kettőkor félbeszakította azzal, hogy azt csüörtökön reggel fél kilenc órakor folytatják. A csüörtöki tárgyaláson megkezdte a bíróság a tanúk kihallgatását. Az első napra mintegy kétszázötven tanu van beidézve.

gények serege hangosan követelte a munkavezető mérnöktől, hogy nekik is adjon munkát. A mérnök azonban elutasította őket, mire a munkanélküliek először rábeszéléssel, később fenyegető módon kényszeríteni akarták a dolgozókat a munka abbahagyására. A helyzet egyre veszélyesebbé vált, mire a mérnök a szolgabírószágtól fegyveres segítséget kért, mert attól lehetett tartani, hogy a két munkástábor között vérontásra kerül a sor.

A községhöl auton tiz csendőrt és két rendőrt küldtek ki az országra, ahol megjelent a szolgabíró Szirtes Sándor községi bíró kíséretében és látva a munkanélküliek elkeseredését, megígérték, hogy három naponként felcserélik a munkásokat és így minden ember munkához fog jutni.

A munkanélküliek ekkor csendőrök kísérete mellett eltávoztak és visszatértek a községbe, ahol egyrésztük újból a község háza előtt csoportosult, míg többen újból visszamentek az országra-

ra és szidalmazták dolgozó társaikat, akikre egész nap hat csendőr és két rendőr vigyázott.

A község házában gyülekező csoport egész délig kitarított és a délelőtti folyamán munkáspárti képviselők vezetése alatt a tömeg többször benyomult a tandesterembe és Szirtes bírótól munkát és kenyeret követelték. Délután a munkások újból gyülekeztek a község háza előtt és fenyegető magatartást tanúsítottak. A szolgabíró erre kihirdette, hogy tilos minden csoportosulás, tiz embernél több nem gyülekezhet az utcán és szigorúan megbüntetik azokat, akik a tömeg előtt izgató beszédeket mondanak, hogy mindenki köteles munkásigazolványt váltani, mert aki igazolvánnyal nem rendelkezik, nem kap alkalmazást a közmunkáknál.

A munkások erre eltávoztak a község háza elől, de a községben olyan izgalom a hangulat, hogy a csendőrség létszámát háromszorosra emelték fel.

Botrányos tüntetéssel fogadták Newyorkban a Kossuth-zarándokokat

Háromezer magyar emigráns és kommunista gyűlt össze a newyorki kikötőben és tüntetett a magyar küldöttség ellen — Egy fényképész magnézium lámpájának robbanása nagy pánikot idézett elő az érkező vendégek között

Revolveres harc és rendőri beavatkozás — A magyar küldöttség tagjait csak nehezen tudták a tömeg elől szállásaikra szöktetni

Newyorkból jelentik: Az Olympic kedden késő este kötött ki Newyorkban azzal a nagyszámú magyar küldöttséggel, amely Kossuth Lajos newyorki szobrának leleplezésére érkezett. A hajóhídnál Newyork városának delegációja, élén Walker polgármesterrel várta a magyar küldöttséget és a rendezők iparkodtak az érkezőket minél rövidebb uton szállásukra kísélni, mert tudták, hogy

a hajóállomás mellett nagyobb tömeg gyülekezett össze azzal a tervvel, hogy megzavarják a fogadtatást.

Körülbelül háromezer főnyi tömeg gyűlt össze, amelyet a rendőrség nagy készenléte állg tudott fékmentartani. A tüntetők magas poznákon plakátokat feszítettek ki, amelyeken feltűnő feliratokban tiltakoznak az ellen, hogy Walker polgármester üdvözölje a jövevényeket, valamint

tiltakoznak Hatvany Lajos elítélése miatt és az ellen, hogy Héjjas Iván amerikai földre lépjen.

(Héjjas Iván nem vett részt az amerikai magyar küldöttségben, hanem nagybátyja, Héjjas István volt a Kossuth-zarándokok közt.)

Amikor a magyar vendégek amerikai földre léptek, egy illusztrált lap fényképészének gépe mellett felrobbant a magnéziumlámpás

és a kicsapódó lángok megégették a fényképész kezét és arcát. A villanás láttára és a fényképész jajgatására a távolabb állók

azt hitték, hogy bombarobbanás történt és nagy lett a kavarodás.

De a messzebb sorfalat álló rendőrök is bombarobbanásnak gondolták a magnéziumlámpa explozióját és gummitob-

jaikkal a tüntetők ellen fordultak, hogy a tömeget szétoszassák.

Valóságban ökölharc keletkezett a tüntetők és a rendőrök közt és a magyar vendékeket csak nehezen lehetett autókhoz juttatni és sietve szállásaikra vinni.

A tömegben több revolverlövés is előfordult, de senki sem sérült meg.

A newyorki rendőrfőnökségnek az esetről kiadott közleménye megállapítja, hogy a Kossuth-szobor leleplezésére érkezett magyar vendégek fogadtatásánál kisebb

összetűzés volt magyar nacionalista és kommunista elemek között, de a rendőrség minden intézkedést meg-

tett és megakadályozta, hogy a tüntetők nagyobb arányokat öltsenek. A kommuniké szerint a kommunisták sorából néhány revolverlövés is elhangzott, amelyek azonban senkít sem sebesítettek meg és a rendőrség a rendet hamarosan helyreállította.

A Chicago Tribune híradása szerint a magyar küldöttség newyorki fogadtatása alkalmából a magyar emigránsok ligája tiltakozott a hivatalos fogadtatás ellen, hivatkozva arra, hogy

a magyar bizottság célja nem Kossuth ünneplése, hanem az, hogy a magyar kormány részére százötvenmillió font kölcsönt gyűjtsön az amerikai közönség körében.

Az Orient-express Caprag-állomáson összeütközött egy tehervonattal

Az express két kocsija kislíkt, az utasoknak azonban semmi bajuk nem történt

Zagrebből jelentik: Zagreb közelében, Caprag állomás előtt szerdán reggel a Beogradba menő orient-expressz összeütközött egy tehervonattal, amely Caprag állomáson tolatott.

A tehervonat mozdonyvezetője még idejekorán észrevette a közeledő expressz vonatot és gyors tempóban ki akarta kerülni a katasztrófát olyképpen, hogy egy másik vágányra akarta átvinni a tehervonatot. Ez a kísérlete azonban nem sikerült, mert

a gyorsvonat utolérte a tehervonatot, melynek utolsó kocsija kislíkt

és pozderiává tört. Az erős lökés következtében a tehervonaton mozdonyából kiesett a fűtő, de csak könnyebb sérüléseket szenvedett.

Az Orient-expressz sem maradt sérületlen és a mozdonya, valamint a két utána következő koci kislíkt, szerencsére azonban nem fordult fel és

az utasoknak az ijedtségen kívül semmi bajuk nem történt.

Az összeütközés következtében a sin háromszáz méter hosszúságban felszakadt és a forgalmat ezen a vonalon még a késő estig sem lehetett helyreállítani.

Várady Imre és Kerepessy Vince válaszolnak Makszimovicsnak

A két magyar képviselő visszautasítja a volt belügyminiszter vádjait — A kisebbségi nyelv használata az önkormányzatokban elkerülhetetlen

Makszimovics Bózsó volt belügyminiszternek a vajdasági állapotokról szóló nyilatkozatával kapcsolatban szerdán Kerepessy Vince demokratapárti nemzetgyűlési képviselő a következőképpen nyilatkozott a *Bácsmegeyi Napló* beogradi munkatársa előtt:

— Makszimovics Bózsó a magyarság ellen tett nyilatkozatában bizonyítékát adta annak, hogy még sokan vannak olyanok, akik hivatottak a Vajdaság sorsát intézni, anélkül, hogy a vajdasági viszonyokat ismernék. A volt belügyminiszter nem tudja, hogy egy elkerülhetetlen szükségesség és az emberi jog alapján használják a Vajdaság igen sok községében a hivatalos nyelv mellett a magyar nyelvet is, mielőtt erről még tételek törvény intézkednék, mégpedig azért, mert

egyes községekben a képviselőtestületi tagok kilencven-kilencvenöt százaléka nem bírja a hivatalos nyelvet és így kizárólag hivatalos nyelven szinte lehetetlen volna a munka ezekben a képviselőtestületekben.

— Hogyan tárgyaljon például *Bácska-Topola, Csantavir, Horgos, Debeljása, Torda, Hetin, Szaján* községek képviselőtestülete csak hivatalos nyelven, mikor a képviselőtestületeknek kilencven százaléka olyan magyarokból áll, akiknek nem volt még módja megtanulni a hivatalos nyelvet? Egyébként különös következtetés, hogy a volt belügyminiszter csak a magyar nyelv használatát kifogásolja, holott tudnia kellene, hogy igen sok község van az országban, amelyeknek képviselőtestületében német a többség és így ezek a hivatalos nyelv mellett németül tárgyalnak közgyűléseiken.

— Makszimovics Bózsónak velünk együtt azon kellene dolgoznia, hogy a meghozandó új községi törvény szabályozza a nemzetiségi nyelvek használatát a nemzetiségi községekben. Annál is inkább, mert

belügyminisztersége alatt Makszimovics Bózsó sem kifogásolta a magyar nyelv használatát a magyar községek képviselőtestületeiben, persze akkor az általa kinevezett községi komiszárok az ő akaratát tolmácsolták magyar nyelven.

— Téved a volt belügyminiszter, amikor azt állítja, hogy a demokrata pártnál is a párt miniszterei vették fel listájukra a magyar jelölteket. Az 1927-es választáson a demokrata pártnak a Vajdaságban nem is volt miniszter listavezetője, ellenben — amint az a párt elveinek is megfelel — maga a demokrata pártban elhelyezkedett magyarság jelölte a magyar jelölteket. Így például én már az 1925-ös választásokon is jelölt voltam a demokrata párt szuboticei listáján, amikor egyáltalán nem is volt miniszter az ellenzéken levő demokrata pártban; a demokrata párt magyar szavazói vettek engem fel a listára. Csodálkoznom kell Makszimovics következtetésén, aki belügyminisztersége idején azt ajánlotta a magyarságnak, hogy ha jogait el akarja érni, helyezkedjék el a nemzeti pártokban és hagyjon fel a nemzetiségi politikával, most pedig Makszimovics a magyar párttal együtt támadja azt a magyarságot is, amely nem helyeselve a nemzetiségi szervezkedést, a demokrata pártban helyezkedett el.

Megkérdeztük dr. Várady Imre magyarpárti képviselőt is, hogy mi a véleménye Makszimovics Bózsónak a vajdasági állapotokról tett nyilatkozatáról. Dr. Várady a következőket mondotta:

— A magyarságot valóban kinosan érintette, hogy olyan komoly politikus, mint Makszimovics Bózsó, aki mint hosszú időn át volt belügyminiszter egy ifjú állam sorsának irányítása közben bizonyára mélyebb betekintést nyerhetett annak struktúrájába, fájdalmas jelenségnek minősítli, hogy ma, az impériumválasztás tizedik évében a félmilliónyi magyarság végre is parlamenti képviselő-

hez jutott. Minden komoly dilamiért, aki az állam konszolidációját valóban szívén viseli, az a politikai gondolat kell, hogy vezessen, hogy a közéleti alkotó munkában az ország lakosságának minden rétege ki vegye a részét. Ezt a komoly törekvést minden komoly közéleti faktornak kötelessége lehetőség szerint segíteni, nem pedig megakadályozni.

A magyarság minden nyújtott alkalmat megragadott annak a készségének bizonyítására, hogy ennek az államnak megerősödését szolgáló minden közéleti munkában részt vegyen.

— Az alkotmányozásból mint nem szláv elemek — tudjuk — egyenesen ki voltunk zárva, de mikor a községi, városi és megyei közigazgatási bizottságokban — bár az uralkodó törvények rendelkezései ellenére — nem választás, hanem igen sokszor egészen ötletszerű kinevezés útján jutott helyezés a magyarság, a kinevezéseket minden duzzogás nélkül elfogadva, mindenkor lelkiismeretes munkával szolgálta a közügyet.

— Azt is gáncsolta Makszimovics Bózsó, hogy a képviselőválasztások alkalmával volt miniszter urak a közös listára magyar jelölteket is felvettek. Én pedig úgy vélem, hogy

éppen az volt az alkotmánynak megfelelő igaz út, amely ennek az országnak minden írában egyenlő terhek és kötelességek visése mellett egyenlő jogú állampolgárság érzését igyekszik felkelteni,

de egyébként a miniszterek listájára történt felvétel nemcsak azt jelentette, hogy szerb polgártársaink szavazata juttat magyar jelölteket, hanem főleg azt, hogy

a magyar választók nagy tömeggel radikális jelöltek listájára adták le szavazatukat,

ez pedig az állam megerősödése szempontjából csak üdvös és hasznos, mert a megértés, munka és konszolidáció szellemének terjedését jelenti.

— Meglepő, hogy Makszimovics Bózsó, aki mint volt belügyminiszter bizonyára alapjában ismeri a Vajdaságban érvényben levő törvényeket és szabályrendeleteket, megütözik azon, hogy a vajdasági városi képviselőtestületekben e testületek tanácskozásaiban a magyar nyelvet is használják. Bár az alkotmány mint hivatalos nyelvet a szerb-horvát-szlóven nyelvet jelöli meg, mégis

az alkotmánynak sem betűje, sem szelleme nem zárja ki, hogy olyan gyűléseket, amelyekben a jelenlevők egy tekintélyes része vagy esetleg többsége valamelyik kisebbséghez tartozik, a tárgyalás nyelvűül ne használhassák annak a kisebbségnek nyelvét, amelyet ott mindenki ért és beszél.

— Sok érvényben levő statutum egyenes intézkedéseket állapított meg még a magyar imperium alatt, hogy a mindenkor kisebbségek jogosan élhetnek anyanyelvükkel. Ezek a statutumok a Vajdaság területén még mindig érvényben vannak és nem hiszük, hogy Makszimovics Bózsó volt belügyminiszter ur, mint az SHS királyság elismerte liberális, európai szellemben vett demokrata közszellemének egyik kiváló reprezentánsa, ma 1928-ban kevesebb liberális, türelmes és demokratikus szellemű óhajtaná lenni, mint voltak a régi rezsim statutumai annakidején, tehát még a múlt században.

— Makszimovics Bózsó ur téves beállítására, hogy Szubotica város lakosságának több mint nyolcvanöt százaléka a nemzeti többséghez tartozik, nem válaszolok, mert erre megfelel helyettem a lakosság számarányáról szóló hivatalos statisztika.

A károsultak csődöt kérnek Spartálj Alekszandar hagyatékára

Nem nyitják fel a lepecsételt banküzletet, mert lünygyi eljárás nincs folyamatban

Az öngyilkossá lett Spartálj Alekszandar szuboticei bankárnak ügyében a rendőrség szerdán véglegesen befejezte a nyomozást és az iratokat áttette az ügyészségre. A tragikus véget ért bankár magánlevelezése, mint megirtuk, nem nyújtott támpontot a további nyomozás folytatására, csupán magánlevelére, szórakozásaira és rokoni kapcsolataira vetett fényt, de nem tisztázta azt, hogy hová lett dr. Markovics Daniló orvos, Gyorgyevics Nikola vámpeditőr, Dimics Milos nyugalmazott vasutagazgatósági osztályfőnök, Apostolovics Milán mérnök és mások hadikárpótlási kötvénye és azok a készpénzösszegek, amelyeket egyesek Spartáljra bíztak. Ennek felderítése Spartálj halálával nehézségekbe ütközik, mert az eddig megtalált iratokból nem lehetett megtudni, hogy Spartálj kikkel, vagy mely intézetekkel állott üzleti összeköttetésben. Magánlevelei között talált feljegyzésekből, amelyek között alig van régeketű, csak az derült ki, hogy régebben kiknek adott Spartálj váltókölcsönöket.

A rendőrségen Mázics Andrija rendőrkapitány befejezte ebben az ügyben a nyomozást és a lefoglalt levelek alapján összeállította azoknak a személyeknek a névsorát, akik Spartáljall összeköttetésben álltak és remélik, hogy ezeknek a vallomása fényt fog deríteni Spartálj üzleteire. A névsorban szereplő személyek neveit Mázics Andrija rendőrkapitány nem közölte a nyilvánossággal. Kedden egy fitkosrendőr utazott Zemunba, hogy az ottani rendőrségtől a

banküzlet Wertheim-kasszájának kulcsait átvegye, amelyet tudvalevőleg Spartálj magával vitt.

A *Bácsmegeyi Napló* munkatársa beszélt Makszimovics Szvetisláv szuboticei főügyessel, aki szerdán délután tért vissza Szuboticára. A főügyész kijelentette, hogy beogradi útja semmitéle összefüggésben nem volt a Spartálj-üggyel és az egészről csak annyit tud, amennyit a lapok közöltek. Arra a kérdésre, hogy felnyitják-e Spartálj lepecsételt üzletét, a főügyész azt válaszolta, hogy erre nincs szükség, mert halott ellen bünygyi eljárást nem vezethetnek és így az egész ügy a polgári bíróság hatáskörébe tartozik, ahol a károsultak keresetet indíthatnak az elhunyt bankár hagyatékáért.

Erre vonatkozólag érdeklődtünk dr. Kovács Károly ügyvédnél, dr. Markovics Daniló jogi képviselőjénél, aki munkatársunkkal közölte, hogy erről már beszélt ügyfelével, dr. Markovics Danilóval, de egyelőre a nyomozás befejezését várják és ettől teszik függővé további eljárásukat. Amennyiben nem sikerül felkutatni az eltűnt értékpapírokat, vagy behizonyosodik, hogy azokat Spartálj Alekszandar bármi módon elvesztette, vagy értéküket elköltötte, abban az esetben csőd megnyitását kéri Spartálj hagyatékára. A csőd elrendelése után nyitják csak fel a banküzlet helyiségeit és csak akkor a könyvek alapján fognak kutatni Spartálj kintlévőségei után, amelyekből, ha ilyen van, ki fogják elégiteni a károsultakat.

Az bizonyosnak látszik, hogy a hadi-

kárpótlási kötvények nagyrészt Spartálj Alekszandar értékesítette, a pénzt pedig elköltötte és csupán azok az értékpapírok vannak meg, amelyeket szállításoknál és vállalkozásoknál letétbe helyezett.

Hasonlóképpen nyilatkozott Gyorgyevics Nikola is, míg a többi károsult álláspontja ismeretlen.

A beogradi és zemuni rendőrségek szintén befejezték a nyomozást Spartálj öngyilkossága ügyében és az aktákat hamarosan átküldik Szuboticára.

A nyomozás teljes részletességgel felderítette Spartálj Alekszandar öngyilkosságának előzményeit. Így meg tudták, hogy miután Spartálj üldözői elől Zemunba menekült, egész nap ivott. Több korcsmában megfordult és mindennél nagymennyiségű pálinkát fogyasztott el. Jelentkezett a zemuni rendőrségen egy szuboticei nő, aki Zemunban találkozott Spartáljall és elmondotta, hogy a bankár teljesen ittas volt, mikor vele beszélt. Az uccán találkoztak és Spartálj állandóan-jobbra-balra tekingezett, mintha várna valakit. Kérdéseire nem válaszolt, arca feldult volt s ekkor már nyilvánvalóan elkészült az öngyilkosságra.

HIREK

— Időjárás. A Meteorológiai Intézet jelenti: Egyelőre jobbra borús idő várható, helyenkint csapadékkal, később inkább derült és száraz idő, erősebb éjjeli fagygal.

— Philadelphia felé tart Hincliff angol repülő. Londonból jelentik: Az Atlanti Óceánon kedd este a parttól 170 mértföldnyi távolságra, délnyugati irányban egy oceángözsről szikrajelentést küldtek, hogy látták Hincliff angol pilóta repülőgépet, aki kedden Londonból startolt az oceáni utra Amerika felé. A *Daily Express* szerint a Hincliff egyenesen Philadelphia felé tart. Newyorki jelentés szerint New Foundlandon, ahova minden órában várják az angol oceánrepülőt, nagyon kedvezőtlen az idő. A hőmérő fagypontra alatta áll, a parton csaknem egy méter magas a hó és állandóan erős vihar tombol. Newyorkban és Philadelphában ennek ellenére erősen készülnek Hincliff fogadtatására.

— Vrhovac Radivoj jubileuma. Noviszadról jelentik: Vrhovac Radivoj, a noviszadi szerb Matica elnöke, a szremszki-karlovci gimnázium igazgatója a napokban ünnepli igazgatói működésének huszonötödik és tanár működésének negyvenkettedik évfordulóját. A szremszki-karlovci gimnázium a legrégebb szerb gimnázium az egész országban. 1791-ben épült, Bárdos budapesti műépítész tervei szerint bizánci stílusban. Vrhovac jubileumi ünnepének megrendezésére széleskörű bizottság alakult.

— A szuboticei sakkverseny epilogusa. A szuboticei sakk-kör, mint megirtuk, Szubotica bajnokságáért versenyt rendezett, melynek befejezése után leközlöttük a helyezések sorrendjét és megjegyzéseket fűztünk a résztvevő játékosok szerepléséhez. Erre vonatkozólag Csillag István és Engl Ferenc a következő nyilatkozatokat küldték be hozzánk: »A Szubotica sakkbajnoka Schreiber Imre cím alatt megjelent közlemény szerény személyemet — a valóságnak nem megfelelően — érintette. Én a versenynek tornavezetője voltam és mint ilyen Schreiber Imrének és Schreiber Lászlónak egy súlyos visszaélést állapítottam meg és ennek elintézését a zsüri elé utasítottam. Ebből kifolyólag súlyos támadások értek, miért is kénytelen voltam a versenyből kilépni és a hat hátralevő partimat nem játszottam le. Engem a szabályok szerint törölni kellett volna a játékosok sorából és nem úgy beállítani az eredményt, mintha játszmámat elvesztettem volna. Engl Ferenc a következők közlését kérte: A Bácsmegeyi Napló március hó ötödik számában személyemet érintő tudósítás helyreigazításaként közlöm, hogy én a szuboticei sakk-kör versenyéből vis major következtében kiléptem és öt hátralevő játszmámat nem játszottam le. A szabályok értelmében ezért engem a résztvevők sorából törölni kellett volna, nem pedig rosszakaratulag az utolsó helyre helyezni.

— Basser József szubotical főkántor éneke a zagrebi rádió-studióban. Basser József szubotical zsidó főkántort, aki napok óta Zagrebban tartózkodik, felkérte a zagrebi rádió-studio vezetősége, hogy énekeljen a studióban. A főkántor készséggel tett eleget a kívánságnak és szerda este fél kilenc órakor kezdődő rádióhangversenyen több operaáriát énekelt.

— A tengerbe esett százezer dollár értékű arany. Newyorkból jelentik: A napokban aranyat hajóztak be a kikötőben Olaszország számára. Két láda, amelyben százezer dollár értékű arany volt, a tengerbe esett. Rögtön buvárok láttak hozzá az aranyládák kiemeléséhez. Egyik ládát sikerült is megtalálni, míg a másikat keresik.

— Forgalmi rendőrség Beeskereken. Beeskerekről jelentik: Dr. Dimitrijevic Tihomir rendőrfőkapitány forgalmi rendőrséget létesített Beeskereken. Az alkalmas rendőrlégénységet kioktatta és külön oktatásban részesítette a forgalom rendjéről és az érvényben lévő közlekedési szabályokról. A rendőröket fehér keztüvel látta el és azok már megkedték új szolgálatukat a közlekedés rendezése céljából. Ezenkívül a főkapitány az autótaxik állomáshelyét is alkalmasabb helyre helyezte át.

— Halálozás. Révész Ottóné született Schossberger Blanka, e hó tizenegyedikén hajnalban Bajmokon ötvenegy éves korában elhunyt. Temetése tizenötödikén délután félnégykor lesz Bajmokon. Az elhunytat férjén és két gyermekén kívül kiterjedt rokonság gyászolja.

Smyrna és perzsapamut
valamint az összes kézimunkakellékek legolcsóbban
Klein Jenőnél
Novisad, Vel.-Bečkerek és Senta

— Készül Novisad új költségvetése. Novisadról jelentik: Novisad város tanácsa megkezdte az 1928. évi költségvetés tárgyalását. Dr. Borota polgármester előbb a gazdasági ügyosztály, majd a mérnöki hivatal és a rendőrség költségvetését tárgyalta le az illető ügyosztályok vezetőivel, azután a személyi kiadások kerülnek sorra. Ha a tanács plénuma letárgyalta a költségvetést, akkor a pénzügyi bizottságon keresztül a városi közgyűlés elé kerül valószínűleg még ebben a hónapban.

— A Topolai SC Temerinben. A Topolai SC vasárnap Temerinben vendégszerepel, ahol a Temerini TC lesz az ellenfele. A topolai csapat kitűnő formában van és előreláthatólag legyőzi a vendéglátó temerinieket.

Ingyen stoppolom rongyos harisnyját

— Szarvasmarhakiállítás Novivrbáson. Novivrbásról jelentik: A bácskai gazdasági egyesület novivrbási gazdasági folyó hó tizenegyedikén rendezte díjazással egybekötött szarvasmarhakiállítását, amelyen a földművelésügyi miniszter képviseletében dr. Popadics Bozsádár inspektor jelent meg. A bácskai Gazdasági Egyesületet Wamoscher Ervin, Schaffer Gyula, Kiss Károly, Boknics Sándor, Imhoff József és Merkl Péter képviselték. A bírálóbizottság számos oklevelet és pénzjutalmat osztott ki a kiállításban bemutatott szarvasmarhák tulajdonosai között.

— Halálozás. Vrsacról jelentik: Dr. Sillay Aladárné született Szilber Irén harminc éves korában Budapesten elhunyt. Férjén és két gyermekén kívül kiterjedt rokonság gyászolja.

— Az osztálysorsjáték 15.-ik húzásának III. osztályán, melynek húzása március 8.-ikán tartott meg, a 80.000 dináros nyerceményt 41.304. sz. sorsjegyre nyerte meg, amelyet a szerencséséről ország-szerte ismert Zumbulović C. Jakab cég (Beograd, Kralja Petra 52.) adott el. Ennek az árusítónak sorsjegyei már eddig is nagyon sok nagy nyerceményt nyertek, úgyhogy az április 5-iki húzásra már csak korlátozott mennyiségű sorsjegy áll rendelkezésre. Adja fel tehát azonnal rendelését.

GYÖNGYFÉNY FOGSOR ILLATOS SZÁJ SARG féle

— A belügyminiszterium jóváhagyta a novisadai vámházépítést. Novisadról jelentik: A belügyminiszterium legutóbbi végzésével jóváhagyta a városi közgyűlés határozatát, amely szerint Novisad város tizenegymillió dinár költséggel új vámházat fog építeni. Mielőtt a pénzügyminiszterium is jóváhagyja a tizenegymillió dinár költségre az állami jelzálogbanktól való felvételét, a munkálatokat megkezdik.

Dr. Sugár Miklós ideg orvos 8-10 napra külföldre utazott. Rendelése szünetel.

— Csurug község új tisztviselői. Novisadról jelentik: A tragikus lefolyású csurogi tisztviselőválasztáson a következő tisztikart választották meg: főjegyző Gajkovic Jován volt feketési jegyző, községi orvosok dr. Vulcanovic Ilija nemzetgyógyász képviselő és dr. Sztajic Trijün, állatorvos Taub János, első aljegyző Sikoparija Milorádót, második aljegyző Kalenics Borivoj, adóügyi aljegyző Dobromirov Bosko deszptszentiváni aljegyzőt.

Ma este a Gradska Kafanában a Harrison-Duo nagy tánc-bemutatója

— A falusi Don Juan. Hétfőn reggel a topolai határban véres verekedés történt. Rind Antal már régóta haragudott Takács István topolai fiatalemberre, mert ez az összes leányokat elhódította tőle. Vasárnap mind a ketten résztvettek egy bálban és a bál után Rind megvárta egy uccasarkon Takácsot, akire zsebkéssel támadt rá. Takács nem vesztette le lélekjelenlétét és védekezni kezdett miközben földre teperte támadóját. Takács azonban súlyosan megsebesült és súlyos testi sértés miatt feljelentést tett az éjszakai támadó ellen a szubotical ügyvédségen.

— A Cigányprimás. A Katolikus Leányegylet műkedvelő gárdája március 24. és 25-ikén játssza a Cigányprimás című gyönyörű zenéjű operettet. Jegyelőjegyzés Krécsi-könyvkereskedésben.

— A szubotical cionista szövetség kulturesztje. A cionisták szubotical helyi csoportja vasárnap este félkilenc órakor a National szálló nagytermében (a Francia Klub helyiségében) kulturesztet tart, amelyen dr. Palóc Simon »A cionizmus a társadalomtudomány megvilágításában« címmel, dr. Bruck Mátyás »A zsidóság faji és etikai értéke« címmel fog előadást tartani, dr. Boschan Samu pedig a világsajtó közléseiről referál. Belépődíj nincs. Érdeklődőket szívesen lát a vezetőség.

Eredeti zöldpor a gyümölcsfák permetezésére kapható
J. RICHTER
Szent Toéz gyógyszer rárában Jelačićeva ul. 9. — Telefon 580.

— Stabilizálni akarják a dinár árfolyamát? Párisból jelentik: A Chicago Tribune párisi kiadása jelenti Newyorkból, hogy a francia nemzeti bank már legközelebb tetemes arany mennyiséget fog Newyorkból Párisba hozatni, még pedig nemcsak saját szükségletének kielégítésére, hanem a beogradi és bukaresti állami bankok részére is, mert ezek siettetni akarják a dinár, illetve a lei stabilizálását. A terv állítólag az, hogy mindkét állam az aranyalapra áttérve körülbelül a francia frank árfolyamára akarja emelni valutáját.

— Veszedelmes szélhámossót fogott el a sztaribecseji rendőrség. Sztaribecsejről jelentik: A sztaribecseji rendőrség veszedelmes szélhámossót fogott el. Meduzics Pájó sztaribecseji rendőrmester a minap délután betért a Vilsonuccában levő Tóth István-féle vegyeskereskedésbe. A bolt tele volt asszonyokkal, a kör középpontján pedig egy ötven év körüli asszony állott, aki nagyban magyarázgató a könnyenhiyő asszonyoknak valami »csodaszerről«. A tulajdonosnak feltűnő volt az asszony viselkedése és megkérdezte az őrmestert, nem ismeri-e. Az őrmester erre jobban szemügyre vette és felismerte benne Pavlask Józsefné petrovoszelói asszonyt, aki most szabadult ki a novisadai fogházból, ahol egy évi börtön büntetését töltötte. A rendőrmester előállította a rendőrségre, ahol aztán kintint, hogy az asszony egész sor szélhámosságot követett el Sztaribecsejen. A szélhámossót átadták a csendőrségnek, mely hűnlajstromának összeállításán dolgozik.

— Nem volt biztosítva. A szubotical államügyvédséget szerdán értesítette a csantavíri rendőrség, hogy Csantavíren kigyulladt Angyel Antal fűszerkereskedő üzlete és sok áru elégett. A kár tízezer dinárt meghaladja. Az üzlet nem volt behatósítva. A tűz okát a csendőrség nem tudta megállapítani.

Hogyan lett a romantikus szegény zsidó költőből An'ria leghatalmasabb embere?
Andre Maurois
DISRAELI ÉLETE
című könyvét mindenkinek el kell olvasni
Ára 80 dinár
Megrendelhető a Minerva r.-t. könyvkereskedésében

— A novisadai Juda Makkabi közgyűlése. Novisadról jelentik: A Juda Makkabi vasárnap délelőtt a zsidó hitközség nagytermében tartja meg az évi rendes közgyűlést.

— A kikindai ipartestület közgyűlése. Kikindáról jelentik: A kikindai ipartestület vasárnap tartotta évi rendes közgyűlést Lozancsics Szlávkó elnöklete alatt. Bogoszavljiev Andrija titkár bejelentette az évi jelentést, valamint az 1928. évi költségvetéskirályzatot, amely után a közgyűlés megadta a felmentvényt a régi vezetőségnek. A népes gyűlés a késő esti órákban ért véget.

— Kulturrendezéseket rendez a sztaribecseji Magyar Népkör. Sztaribecsejről jelentik: A magyar Népkör kulturális bizottsága a napokban Szmik Gyula gyógyszerész elnökletével ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy a Népkör a jövőben nem csak saját tagjai részére, hanem más egyesületek részére, beleértve a környékbeli egyesületeket is, rendez előadásokat. Dr. Draskóczy Ede és Fetter Imre elhatározták, hogy addig is, míg megalakulhat a sztaribecseji kulturmunkások társasága, a Népkör kulturális bizottságát, a többi helybeli és környékbeli kultúregyesületek képviselőivel egészítik ki, hogy így, úgy a Sztaribecsejen, mint a környékbeli községekben tartandó kulturrendezéseket egy központi bizottság intézze. A Népkör kulturális bizottsága már több környékbeli egyesülettől kapott meghívást. A környéken a legközelebbi előadást Bácskogradistén és Zsabaljon tartják meg. A kulturbizottság végül elhatározta, hogy a Népkör legközelebb két előadást rendez a kör helyiségében folyó huszonegyedikén és harmincegyedikén. Az első előadást dr. Müller Andor orvos tartja, a második előadás előadója Horváth Mihály lesz, aki Sik Sándor költséget fogja ismertetni.

— A sztaribecseji kaszinó közgyűlése. Sztaribecsejről jelentik: A sztaribecseji Uri Kaszinó vasárnap tartotta ezévi rendes közgyűlést, amelyen megválasztották a tisztikart. Elnök lett: dr. Török Andor ügyvéd, alelnök: Huszágh István bankigazgató, házelnök: Mikló József részv. igazgató, könyvtáros: Losonc József.

SPORT ÉRDEKES? TERMEKES? BARÁTOM? ÜDÜLESEM? SZORULÓ ÜZLETESEM? AKKOR CSAK ADAZIA
VILÁGFÜRDŐ
Az, ahova utaznia kell. Világfürdő, mert mindenkiro és minden országba egyformán jó Sport- és gyógyfürdő, virágkorzó és egyéb áhánepégek
Tavaszi időny: február-április. Földészakoz: május-október
60 SZALLODA ÉS PANZÓ
Panzók: Luxus 40 lírától, I. osztály 25 lírától, II. osztály 20 lírától, III. osztály 15 lírától kezdve.
Kérjen pro-pektusokat a Kurkommissiótól.

— Lusztig Nándor lett a novisadai zsidó hitközség elnöke. Novisadról jelentik: A novisadai zsidó hitközség képviselőtestülete szerdán este hat órakor tisztújító és alakuló közgyűlést tartott. A választásokon két párt küzdött: dr. Lusztig Nándor pártja és a Kassovitz Arnold és Ernszt Bernát vezetése alatt álló kulturpárt. Dr. Lusztig listáján a kulturpártból egy alelnököt és négy előjárósági tagot vett fel és az ő listája győzött. Elnök lett: dr. Lusztig Nándor egyhangulag 41 szavazattal, alelnök Frank Gyula kulturpárti (41), templom-előjáró Locker Vilmos (25), II. előjáró Virág Izsák (25), Korody Lajos kulturpárti (25), pénzügyi előjáró Grosz Viktor (41), gazdasági előjáró Weltmann Lipót (41), könyvtári előjáró Löwy Mátyás kulturpárti, jogügyi előjáró Nagy Ferenc dr., jótékonyági előjáró: Bader Miksa. Templomi gondnokok: Krausz Mihály, Cviback Adolf. Az elnök ezután bejelentette, hogy legközelebb elmondja székfoglaló beszédét. A választási eredmény kihirdetésénél az ellenzék tüntetőleg kivonult a teremből.

— Kötöny szabás, kiváló anyag, mérsékelt árak: mindezt elérheti, ha ruháját Petrovičs és Krausz novisadai férfiszabó cégnél rendeli.

— Betörések Sztaribecsejen. Sztaribecsejről jelentik: A minap éjjel ismeretlen tettesek betörést kíséreltek meg Tóth Elek sztaribecseji külvárosi kereskedő üzletébe, azonban a házhelyek figyelmesek lettek a zajra, mire a tettesek elmenekültek. A betörési kísérletet rejtélyessé teszi az, hogy ezelőtt egy héttel eltűnt Tóth Elek raktárának a kulcsa. — Ugyanaznap éjszaka Zsivkóv Deszanka kereskedőnél a betörők sikerrel operáltak, feltörték illetve kiemelték a bolt ajtót sarkából és a pénztárban levő hatezernegyszáz dinár készpénzt magukkal véve, eltávoztak. A betörést csak másnap reggel vették észre. A csendőrség nyomában van a tetteseknek.

SZÍNHÁZ

Ha akarnám

A zágrebi dráma társulat vendégszereplése a Városi Színházban

A zágrebi vendégtársulat második este Paul Gerald *Ha akarnám* című három felvonásos komédiáját mutatta be a Városi Színházban. Az irodalmi levegőtű vigjáték megérdemelten nagyon tetszett a szép számban összegyűlt közönségnek. Ennek a darabnak a világsikere százegyzedszer is igazolhatja, hogy díszleteserek és világítási effektusok nélkül is lehet színházat játszani és hogy az irodalom szintiszta aranytálcaján sem lehetetlen szórakozást szervezni a publikumnak. Gerald világiáró vigjátéka hus és vérből való embereket vonultat fel a mesterien poentirozott jelenetek során, maga a költő pedig biztos ujjal játszik figyelmünk hurjain. A finom szatira, a csillogó franciás el-mésség aranyfonalából mindiárt az első percekben sikerül neki hálót szőni a nézőtér felett, amelybe szinte pillanaton-kint zsákmányolja a felszabadult kacagást és a hálás tapsokat.

A zágrebi művészek hiven tolmácsolták a francia poéta csipkefinoman himzett eszprítjét és ökonomikus izléssel éltek a darabból kiáradó szelíd erotikával is. *E. Halner-Germanovics* asszony mint Germaine a női főszerep kisére a valószínűtlenség felé háló mérlegét tartja mindvégig imponáló egyensúlyban. *Greta Kraus* pedig egy csélesan, csacsogó asszonyka figuráját tölti ki izig-vérig maj étellel. A férfiak közül *Tito Strozzi* előkelő művészete Philippe alakjában kapott előnyös kezet. Nagyon jó volt és nagyon elhitető. A többiek is: *Sztrahinja Petrovics*, *Jozo Laurencics*, *Niksa Stefanini* valamennyien hozzájárultak a sikerhez. Az előadás *Tito Strozzi* hibátlan rendezésében olajozottan gördült a felvonások végén feltörő tapsok felé.

(de jó)

A Koldusgróf előadása a Népkörben. Nagy érdeklődés előzi meg a Népkörben színrekerülő »Koldusgróf« című operett előadását. A szép zenéjű operett főszerepeit M. Reményi Sári, Pukecz Ilonka, Kocsár Lujza, Mayer Béla, Deák Kornél, Sztípics Béla, Barna István, Virág János, Kiss Jenő, Ruzsics István, Kiss István és Nagy Enci játsszák. Az operett bemutatóját a karmester betegsége miatt március 22-re, csütörtökre halasztották és az előadást 24-ikén és 25-ikén megismétlik.

A Templom egere Bajmokon. Bajmokról jelentik: A szubotocai műkedvelők vasárnap Bajmokon a mozi helyiségében előadják Foder László vigjátékát, a Templom egerét. Az előadás iránt nagy az érdeklődés.

A »Juhászlegény, szegény Juhászlegény« Telecskán. Telecskáról jelentik: A telecskai műkedvelő ifjúság nagy sikerrel mutatta be a Juhászlegény, szegény juhászlegény című énekes darabot. A szereplők Gutala Magdolna, Kiss Etelka, Sárkány Lajos, Gubala János, Spreitzer József, Farkas Ferenc, Németh Varga Béla, Rocsing Mariska, Németh Varga István, Kabók Ferenc, Talpai Katica, Bálint István, valamennyien szép teljesítményt nyújtottak.

A noviszadi zenebarátok egyesületének hangversenye. Noviszadról jelentik: A noviszadi zenebarátok egyesületének vasárnapi megnyitó hangversenye a noviszadi zenei élet eseménye volt. A zenebarátok egyesülete tanúbizonyságot tett arról, hogy hivatását komolyan fogja fel. A Szloboda termét zsufolásig megtöltött közönség meleg óvációkban részesítette Szedlacsék Lajos zenetanárt a budapesti Operaház volt hangversenymesterét, aki az egyesület kitűnő zenekarának kísérete mellett Mendelsohn hegedüversenyét játszotta. Rumpler Kamilla adott elő ezután néhány dalt, majd dr. Adamovics Ducka operaénekesnő, Rumpler Kamilla, dr. Dobnik József és Siebold Miksa, Dragomirsky Ruselka című operájából adott elő egy kvartetet. Glisold Ede a kiváló zongoraművész neves szerzőktől és saját szerzeményeiből játszott és megérdemelt sikert aratott. Vitaliani Róbert karnagy bravurosan vezényelte a hatvanfős zenekart, amely Tannhäuser bevonulásának előadásából aratott hatalmas tapsokat.

Hamlet tanár ur. Benedek Marcel Hamlet tanár ur című érdekes regényének folytatása a Bácsme gyei Napló mai számából térszúke miatt maradt ki.

Véletlen szerencsétlenség áldozata lett a miniszterelnökség portása. Beogradból jelentik: Tragikus módon vesztette el életét kedden Markovics Dragutin a miniszterelnökség portása. Markovics kedden elment Lazarevics Milivoj büfféjébe és a tulajdonosnak megvételre ajánlotta fel revolverét. Lazarevics kézbe is vette a fegyvert, amely a következő pillanatban eddig megmagyarázhatatlan okból elsült és a golyó Markovics mellébe furódott. A szerencsétlen ember azonnal meghalt. A rendőrség megindította a nyomozást annak felderítésére, hogy a szerencsétlenségért terhel-e valakit felelősség.

Dr. Klein Mátyás bőr- és nemigyógyász, kozmetikus, Noviszad, Futoški put 9. sz. Telefonszáma: 26—50. 1

Március végéig be kell terjeszteni a részvénytársaságok mérlegeit. A szubotocai pénzügyigazgatóság felhívja a részvénytársaságokat, hogy mérlegeiket március hó végéig feltétlenül terjesszék be a pénzügyigazgatósághoz. A késedelmes vállalatokat a törvény értelmében huszonöt százalékos bírsággal sújtják.

Dr. Klein Mátyás bőr- és nemigyógyász, kozmetikus, Noviszad, Futoški put 9. sz. Tel. 26—50.

Kiadják a fegyverviselési engedélyeket. A szubotocai rendőrség közli, hogy azok, akik a fegyverviselési engedély meghosszabbítását kérelmezték és az engedélyeket még nem vették át a rendőrségnél, engedélyüket a hivatalos órák alatt a rendőrség 124. számú helyiségében Miatov Tósa rendőrkapitánynál átvehetik.

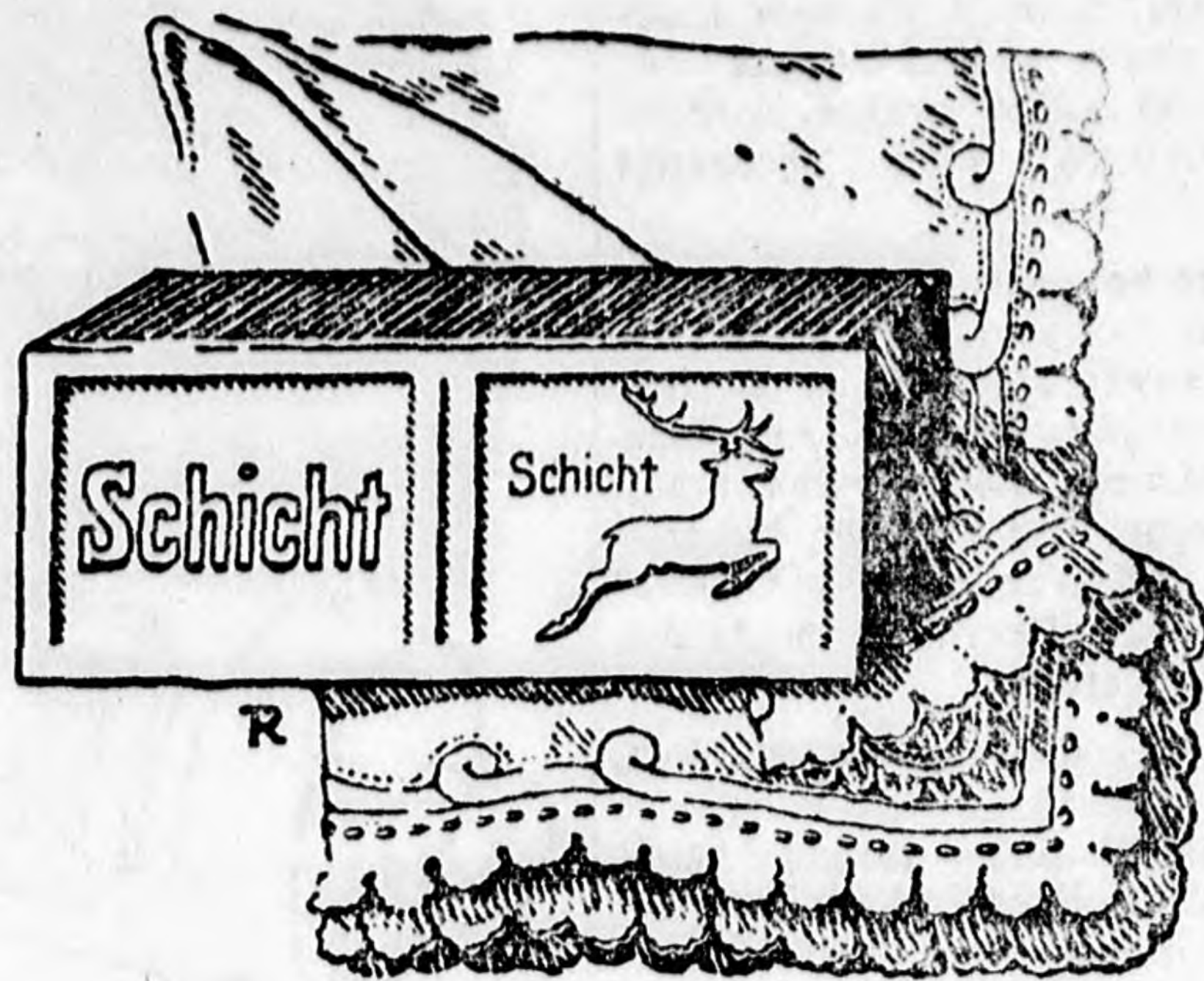
A serdülő ifjúságnak reggel felkelés-kor egy-egy kis pohárnyi természetes »Ferenc József« keserűvizet kell adni, mert gyomor-, bél- és vértisztító hatásának fiuknál és leányoknál igen fontos eredményeket köszönhetünk. A gyermekklinikákon a *Ferenc József* vizet már a kicsinyek makacs szorulásakor kitűnő sikerrel alkalmazzák. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Nagy beruházásokra készül a magyar állam

A tavalyinak kétszeres méretére növekedik az idei Budapesti Nemzetközi Vásár

A magyar kormány a napokban nyújtotta be az 1928/29. évi költségvetést, melynek egyes tételeivel kapcsolatban Bud János pénzügyminiszter bejelentette, hogy Magyarország a legközelebbi 5 évben kerek 850 millió pengő értékű állami beruházásra készül. A tervbe vett számos tétel között első helyen áll és a legsürgősebb megoldásra vár a magyar országutak átépítése, illetve új utak létesítésének kérdése. A kormány egyidejűleg rendkívül nagy tételeket bocsát rendelkezésre a köz-ségfejlesztés, különösen pedig vidéki iskolák, kórházak, vágóhidak és számos egyéb higiéniai berendezés létesítésére is.

Az április 28-ikán megnyíló Budapesti Nemzetközi Vásár közell 22 ipari szakma bemutatója lesz, melyen már az elmúlt években is az ipari termelés szinte hiánytalan skálája mutatkozott be a vásárt látogató nagy nemzetközi közönség előtt. Ezidén a budapesti árumintavásár, különös tekintettel a készülő nagy állami beruházásokra, azonban külön utépitési, köz-ségfejlesztési, valamint hő- és energiagazdálkodási csoportot is létesít, melyekben különös részletességgel és gazdagsággal vonulnak fel a készülő nagy állami-, köz-ségi- és magánberuházásokban érdekelt összes ipari szakmák. Nagy érdeklődésre számíthat ezenkívül az agrár-export és a nagy keretekben kibontakozó rádiócsoporthoz is. A Budapesti Nemzetközi Vásár épp ezért az idén nemcsak a kereskedőknek, hanem a gazdákknak és községeknek is legjobb bevásárlási alkalmá lesz.

Soha

sem találtatott egy darab Schichtszappan, amelyben csak a legcsekélyebb hamisítás is utánamutatható lett volna.

Soha

sem lett egy darab fehérnemű Schichtszappan által megrongálva.

Mindig

tiszta, jó és ártalmatlan a Schichtszappan.

A Schichtszappan árát olcsóbbá tehetnénk, ha akarnánk: olcsóbb nyersanyagok és kevésbé gondos gyártás által.

Ezt azonban nem tesszük, mert jelszavunk marad:

„Schichtszappan a legjobb!”

Csakis Szarvas-jeggyel valódi.

TŐZSDE

Zürich, március 14. (Zárlat.) Beograd 9.135, Páris 20.4375, London 25.34 és háromnyelcad, Newyork 519.5, Brüsszel 72.425, Amszterdam 209, Berlin 124.18, Bécs 73.125, Szófia 3.75, Prága 15.39, Varsó 58.15, Budapest 90.85, Bukarest 3.21.

Szombori terménytőzsde, március 14. Buza bácskai vasut 337.50—342.50, rozs bácskai vasut 71—72 315—320, zab bácskai vasut 247.50—252.50, árpa takarmányi 61—62 kilós 260—265, takarmányi 63—64 kilós 270—275, tavaszi 65—66 kilós 290—295, új tengeri bácskai vasut 245—250, hab fehér nem válogatott 340—345, fehér válogatott 370—375; lisztek: 0gg 465—485, 0g 465—485, kettes 440—460, ötös 420—440, hatos 350—370, hetes 300—320, nyolcas 215—225, korpa finom 205—210. Irányzat: barátságosabb.

Noviszadi terménytőzsde, március 14. Buza bácskai 78—79 kilós 2 százalékos 337.50—342.50, felsőbánati 78—79 kilós 2 százalékos 332.50—337.50. Rozs bácskai 72 kilós 2 százalékos 310—315. Zab 250—260. Tengeri bácskai régi 255—260, bánati 247.50—252.50. Lisztek: bácskai 0gg és 0g 465—475, kettes 445—455, ötös 425—435, hatos 370—380, hetes 300—310, nyolcas 220—230, korpa jutásákban 207.50—215. Irányzat: változatlan. Forgalom: 37 vagon.

Budapesti gabonátőzsde, márc. 14. A gabonátőzsdén megszilárdult az irányzat és minden cikk ára emelkedett. Hivatalos árfolyamok pengő-értékben a határidő-piacon: Buza márciusra 32.80—32.90, zárlat 32.86—32.88, májusra 33.42—33.50, zárlat 33.44—33.46, októberre 30.54—30.66, zárlat 30.54—30.56, rozs márciusra 31.80—31.92, zárlat 31.88—31.90, májusra 31.76—31.80, zárlat 31.74—31.76, októberre 26.20—26.40, zárlat 26.34—26.36, tengeri májusra 28.

Budapesti értéktőzsde, márc. 14. Magyar Hitel 51.1, Kereskedelmi Bank 111.2, Magyar Cukor 188, Georgia 15.4, Rimamurányi 102, Salgó 65.8, Kőszén 814, Bródi Vagon 5.35, Beocsini Cement 252, Nasici 177, Ganz Danubius 169.5, Ganz Villamos 151, Roskányi 13, Atheneum 28.5, Nova 46.5, Levante 25.4, Pesti Hazai 213. Irányzat: tartott.

Budapesti állatvásár, márc. 14. A vágómarhavasárra 612 állatot hajtottak fel. Árak kilónként: Ökör jobb 88—116, kivételesen 120 fillér, közepes 76—86, gyenge 52—74, bika jobb 90—100, kivételesen 104, közepes 78—88, gyenge 68—76, bivaly 60—68, tehén jobb 78—100, kivételesen 108, közepes 66—76, gyenge 50—64, kicsontozni való marha 32—48 fillér. A sertésvásárra 2500 állatot hajtottak fel.

Révész Ottó és gyermekei Klára és József fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy mindenben hűséges felesége, illetve az önfeláldozásig szerető édesanyjuk

Révész Ottóné sz. Schosberger Blanka

munkában eltöltött 51 éves korában rövid, kines szenvedés után f. hó 14-ikén éjjel 1/2 2 óra-kor elhunyt.

Hült tetemeit f. hó 15-kén délután 1/4 4 órakor kísérik ki a bajmoki zsidó temetőbe örök nyugalomra.

Elhunytát siratják még: Révész Józsefné sz. Schöffner Piri menyec, Laura, Hugó, Mátyás, Jolánka testvérei; sógorai és sógornői, valamint a nagyszámú rokonság és jóbarát.

Bajmok, 1928. március 14.

Béke poraira, áldás emlékére!

KÖZGAZDASÁGI NAPLÓ

A BÁCSMEGYEI NAPLÓ ÁLLANDÓ HETI MELLÉKLETE

Az állami kölcsöntől a magángazdaság megélénkítését várják

A bankok továbbra is a tartózkodás politikáját követik

A jugoszláv gazdasági életnek egyik legérdekesebb jelensége a bankok között megindult fúziós folyamatok. A bankok ezzel célul tűzték ki megfelelő nagyságú hitelforrások megteremtését, amelyekben nagy szerep jutna a külföldi tőkének. A fúzió nagy előnyül az üzemi költségek nagymértékű csökkentését emlegetik. Az utóbbi évek nehézségei hozták létre ezt a fúziós folyamatot, amelyre a bankokat az utóbbi évek veszteséges mérlegeik kényszerítették. A fúziók indoklásául azt is felhozták, hogy a fúzió által a hitelkamatláb lecsúszna és a hitelforrások megerősödnek. Meg kell állapítani, hogy a bankok a fúziók nélkül is már lezártították a hitelkamatlábukat. Még egy évvel ezelőtt a kihitelezési kamat 20 százalékot tett ki, amikor a betéti kamat 9-10 százalékot tett ki. Ma a kihitelezési kamat 14 százalék, az, amely banknál még kisebb, míg a betéti kamat még mindig 5-7,5 százalék között mozog.

Az utóbbi években a nagyobb pénzintézetek száma jelentősen megnőtt. Az ezt kísérő körülmények igen komoly jellegűek voltak. A legenyhébb jelenségek a mutatkozó veszteségek voltak és a legélesebbek az ismeretes bankbukások. Csaknem teljes határozottsággal lehet mondani, hogy a bankbukások sorozata lezártnak tekinthető. Ami eddig megmaradt, az megmarad ezután is, mert az jól van megalapozva. Mindez azonban nem teszi feleslegessé a legnagyobb óvatosságot, vagyis továbbra is megmaradni a legnagyobb óvatosság álláspontján. Ez a szempont vezérel minden bankot és főigyekezetük arra irányul, hogy meg kell őrizni mindent, amijük ma megvan, úgyhogy ennek kö-

vetkezében kiélezett verseny el se képzelhető. Jugoszlávia nagybankjai különben is kuláns együttműködésre törekedtek és nagyobb versenyt a multban sem igen fejtettek ki. Semmi ok sem mutatja, hogy a bankok eddigi politikájukat ebben az irányban megváltoztatták volna.

A bankok természetes figyelemmel kísérik a nagy állami kölcsön ügyének fejlődését. Meg vannak győződve, hogy a nagy és okszerű állami beruházások az egész magángazdaságot meg fogják élénkíteni és ugyancsak meg vannak győződve, hogy Jugoszlávia megkapja a nagy állami kölcsönt. De nemcsak az államnak, hanem a községeknek és más közintézményeknek is szükségük van nagy külföldi kölcsönökre és a bankok a külföldi tőke beözönlését örömmel üdvözlölnék. Rövidlejáratú külföldi kölcsönök semmi jelentőséggel nem bírnak a belföldi bankok. Ezt a tapasztalat a multban már igazolta.

A bankokat igen közelről érdekli az iparban mutatkozó koncentrációs folyamat és különösen nagy jelentősége lesz annak, ha ez a koncentráció a malomiparban fog mutatkozni. Az iparban a legaktuálisabb a leépítés problémája, mindennek meg kell szűnni, ami nem életképes. E téren már nagy haladás tapasztalható, emellett az az egészséges törekvés nyilvánul meg, hogy ipari üzemek, csak szakemberek kezében legyenek.

A jugoszláv bankok helyzete megnyugtató és a belső megszilárdulás jegyében áll, de a nagyobb alapítási törekvéseket arra az időre kell fentartani, ha a gazdasági helyzet általánosan megjavul.

szakasz 40 kilométer hosszú és itt az 1926. évi árvíz alkalmával tizenkilencezer hold föld volt árvíz alatt. A gátak építésére tizenegymillió dináros kölcsön áll rendelkezésre.

A Bogojevó-Vajsza-zsivai ármentesítő társulat területén nagy munka vár elintézésre. Az árvíz 42.000 hold kiterjedésű területet öntött el és az ártört gátak hossza 44 kilométer. A költségek fedezésére 14 millió dinár van előirányozva. A Dázsony-dárdai ármentesítő társulat gátterülete 42 kilométer hosszú és a gátak kiépítésére 5.500.000 dinár van előirányozva. A Bezdán-monostori helyi gátterület hét kilométer hosszú.

A miniszterium és a többi illetékes fórumok a következő kölcsönöket fo-

lyósították az egyes ármentesítő társulatoknak:

Margitsziget társulat	1.300.000
Apatin—Monostor	10.880.000
Bogojevó—Vajsza—Živke	14.000.000
Apatin—Szonta	19.900.000
Dárdai	5.371.000
Novoszele—Bukin	3.500.000
Čsibeko—Begecska	2.500.000
Összesen tehát	57.451.000 dinár.

Az ármentesítő társulatok eddig 14.964.929 dinárt vettek fel ebből a kölcsönből. A tartományi választmány a szombori hidrotechnikai osztállyal való egyetértésben kidolgozta a munkaprogramot és a dunai védgátakat sürgősen fel fogják építeni, hogy az esetleges tavaszi áradások ne érjék felkészületlenül a folyómenti községeket

A magyar és osztrák háborúelőtti állampapírok valorizációja ügyében konferencia lesz Rómában

Meg akarják változtatni az innsbrucki egyezményt

A magyar és osztrák államadósságok még nem rendezet részének ügyében április 12-én az utódállamok és a külföldi hitelezők újabb értekezletet tartanak, amelyet Rómába hívtak össze. A papíráradékok ügyében ezen a konferencián az egyes államok részeseését és a felértékelés mértékét fogják megvitatni. Eleinte úgy volt, hogy ezzel egyidejűleg elintézik az ezüstjárdékok kérdését is, miután a jóvátéti bizottság határozata értelmében az ezüstjárdékok a papíráradékokkal egyenlő elbánásban részesülnek. A hitelezők azonban a jóvátéti bizottságnak ezt a határozatát megtagadták és most esedékes a hágai döntőbírósnak döntése, amelynek alapján az ezüstjárdékokat külön elbánásban fogják részesíteni. A nemzeti államok papíráradék blokkjának megállapítása után a törlesztési szolgálat technikai lebonyolítását kell megállapítani, amelyre vonatkozóan a Caisse Commune azt a

javaslatot teszi, hogy ezeket a részvényeket új egységes valutáról szóló címletek helyettesítsék. A hosszú törlesztés helyett a Caisse Commune azt javasolja, hogy ezek után a kölcsönök után ne fizessenek kamatot, hanem néhány évtől részletben fizessék a kölcsönöket vissza. A legfontosabb természetesen a valorizáció kérdése, amelynek tekintetében igen nagyok az ellentétek. A hitelezők legalább 6-7 százalékos valorizációt követelnek, míg azok az adós államok, amelyek egyáltalában hajlandók valorizálásra, legfeljebb 2 százalékot ajánlanak fel.

A konferencián tárgyalni fogják az aranyjárdékoknak örökös járadékokból törlesztéses járadékokra való átválttatását is. Ebből a célból megakarják változtatni az innsbrucki egyezményt, hogy az évi hozzájárulások fokozatos felemelésére lehetővé váljék ezeknek az államadósságoknak törlesztése is.

Teljes erővel folynak a Vajdaságban az ármentesítő munkálatok

Az ármentesítő társulatok eddig tizenötmillió dinárt vettek fel erre a célra

Az árvíz elleni védekezés kérdése az utóbbi időben újból aktuálissá vált. Az 1924. és 1926. évi árvíz, amely a Vajdaságban igen nagy károkat okozott, felhívta az illetékes hatóságok figyelmét az árvíz elleni védekezés halaszthatatlanságára. Legutóbb Sztankovics Szvetozár földművelésügyi miniszter személyesen is bejárta az árterületet és ellenőrizte a Duna mentén folyó védgátépítési munkálatokat. A kormány belátta, hogy a kérdést nem lehet sem tovább halasztani, sem ideiglenes gátak építésével elintézni, hanem olyan erős gátakat kell emelni, amelyek a legerősebb víztömegeknek is ellentállnak. Erre a célra azonban óriási befektetés szükséges és ez a mai gazdasági válságban csak állami kölcsön útján érhető el. Az állami jelzálogbank még Trifkovics Márkó volt parlamenti elnök kezdeményezésére és közbenjárására hatvanmillió dinár kölcsönt folyósított a bácskai és baranyai ármentesítő társaságoknak. Az ármentesítő társulatok a bácskai tartományi választmánnyal és a szombori hidrotechnikai hivattal karöltve kötelesek a kölcsönszerződés értelmében a munkálatokat elvégeztetni.

A védgátak kiépítése közvetlenül az 1926. évi árvíz után a bogojevói szakaszon kezdődött meg. A Bogojevó—Szonta helyi szakasz hét kilométer hosszú és a védgátakat a legmodernebb alapokon építették fel. A védgátakat a szubotícai vasutigazgatósággal együtt építették fel és a 800.000 négyzetméter területen elvégzett munka, amelyen kétezer ember dolgozott 1500 kocsival, tizenegymillió dinárba került.

A Margitszigeti ármentesítő társulat védgátjai, amelyek a jugoszláv és magyar szakaszon 60 kilométerre terjednek, az 1926. év alatt nem igen szenvedtek károkat és csak kisebb javításokra szorultak. Erre a célra a kölcsönből 1.300.000 dinárt fognak fordítani.

Az elmúlt árvíz alkalmával a legnagyobb kár az Apatin—szontai ármentesítő társulat szakaszát érte. Ezen a vonalon emelni fogják a gátakat, mert a Duna itt magaslaton folyik. Ezek a munkálatok mintegy huszmillió dinárba fognak kerülni. A munkálatoknak legkésőbb május elsejéig kell ezen a szakaszon befejeződnie.

A Monostor—apatini ármentesítő tár-

Válságba került a bécsi Kompass-bank

A bank olvaszotta magába a megbukott pénzintézeteket

Bécsből jelentik: A bécsi pénzügyi piacnak ismét szomorú eseménye van. A bécsi sajtó egyelőre ugyan nem hozta nyilvánosságra az ügyet, a tőzsdén azonban izgatottan tárgyalják, hogy a Kompass-bank fizetési nehézségek közé került. Két év előtt az osztrák nemzeti bank támogatási akciója mentette meg a Kompass-bankot az összeomlástól és a szanalás sikeres befejezése után úgy látszott, hogy a Kompass-bank egzisztenciája biztosítva van. A nagybankok és a tőzsde, sőt a pénzügyminisztérium is így ítélték meg a helyzetet, a Kompass-bankra bízták a zavarok közé került középbankok szanalását. Ezek közül a Kompass többet magába olvasztott. Most az a hír járja, hogy a nemzeti bank és a müncheni viszontbiztosítóintézet, amely a Kompasszal szoros viszonyban áll, újból megpróbálkoznak az immár másodszer bajba jutott pénzintézet szanalásával. A Kompass-bank, amelynek «Kompass Allgemeine Kredit- und Garantie-Bank» a teljes neve, 1912-ben alakult és jelenleg ugyszólván egyedüli középbankja az osztrák fővárosnak. Eredetileg kizárólag hitelbiztosítási üzletekkel foglalkozott és így egy csomó külföldi biztosító intézettel került összeköttetésbe. A bécsi közép- és kisbankok alakulatának a Kompass-bank a vezetője

Két esztendő előtt fúzió révén a Britisch-Oesterreichische Bank, a budapesti Angol-Magyar Bank bécsi leányintézete is beolvadt a Kompass-bankba és a tranzakció következtében az Angol-Magyar Bank átvette a Kompass egyik jelentékeny részvény-pakettjét. Ugyanekkor az igazgatóságba beválasztották Kálmán Henriket, az Angol-Magyar Bank ügyvezető igazgatóját és Steiner Frigyes György dr.-t, a Britisch-Oesterreichische Bank ügyvezetőjét.

Tőzsdéi körökben azt beszélik, hogy a Kompass-bank újabb válsága a Biedermann-bank szanalásával van összefüggésben. A Biedermann-bank az Angol-banknak Ausztriából való kivonulása után elvesztette patronizáló intézetét és insolvens lett. A nagybankok a Biedermann-bank szanalását is a Kompassra bízták és ez állítólag nagy veszteségeket eredményezett a Kompassnak. Bármiképp is álljon a helyzet, mindenesetre igen szomorú, hogy a bécsi pénzügyi piac még most is, amikor az infláció romboló következményei már mindenütt máshol megszűntek, egyre-másra újabb pénzintézetek kerülnek válságba. A tőzsde öngyilkos alelnökének, Wortmann magánbankja után most a legtekintélyesebb és legnagyobb középbank válsága áll ki nem éppen kedvező bizonyítványt a bécsi piac számára.

A tavaszi építkezések ismét megindulnak Beogradban

Beogradból jelentik: Az Uprava Fondova még december hónapban igazgatósági határozatot hozott, amely szerint az 1928-as építkezési szezonban Beogradban magánosoknak nem folyósítanak építkezési kölcsönöket. Az építési szándékozók meg lehetőségekkel nem értezték az Uprava Fondovánál az az 1928-as szezonban már nem is fognak Beogradban annyi magánháza építeni, mint az elmúlt esztendőben.

Annál több lesz azonban Beogradban az idén az állami építkezés, számos minisztérium épül. Még az ősz folyamán be kell fejezni a Milosa Vejkó-utcában épült óriási központi minisztériumi épületet, ahol majd tudvalevőleg kilenc minisztérium nyer elhelyezést. A központi minisztériumi épület mögött építik fel a közlekedésügyi minisztériumot, amelyen két évig fognak dolgozni. Az Uprava Fondava az idén inkább állami épületekre ad kölcsön pénzeket. Mindennek ellenére Beogradban a tavasszal mégis lesz építkezés. Eddig körülbelül kétezer építető kért engedélyt a főváros építő osztályától építkezések és átalakítások megkezdésére. Különösen a Knez Mihajlova-utcán fognak a tavasszal nagyobb bérpalotákat és üzlethelyiségeket építeni és a mostani kis boltok teljesen el fognak tűnni.

A nagy építkezések következtében valamivel olcsóbbak lettek a lakások. Azelőtt általában egy szoba ára ezer dinár volt, ma már három-négy szobás lakásokat lehet 7—800 dináros áron kapni. Az idej magánépítkezések már inkább a perifériák felé történnek és a város külső részein számos utat és utcát építettek.

A város az idén nagyon sok köz munkát akar elvégeztetni. Bár a tavalyi négy milliós dollár kölcsön már teljesen elfogyott, azonban a főváros vezetőségének újabb reményei vannak, hogy még nagyobb pénzüsségeket fog kapni sürgős köz munkák elvégzésére. Az elmúlt esztendőben a város százegy utcát hozott rendbe, átépítették a vízvezetékét, a villanyközpontot, az idén az új vágóhidat akarják felépíteni, azután nagyobb összeget akarnak költeni a városi villamosvasutak kijavítására.

Európai agrárreformok

A görögországi agrárreform

Irta: Dr. Soltmann Rezső

A háború befejezése óta megnövekedett Görögország területe 147 és fél ezer km² s az 1920. népszámlálás szerint km²-ként 37 és fél lakosa van. Az egész köztársaság lakossága csupán öt és fél millió.

A különböző államrészek agrárviszonyai a reformnál is nehézséget okoztak. Amikor az északi részt, Thrákiát megkapta Görögország, itt a föld nagyobb része mohamedánok birtokában volt s az elavult török agrárjog volt érvényben. A birtokok legnagyobb része nagybirtok volt, amelyet robotban művelt a paraszt-ság, illetőleg középkori értelemben vett jobbágság. Maga a tulajdonos földesúr távol volt birtokától s azt intendánsokkal kormányoztatta. A művelhető terület nagy része máig sinec művelés alá vonva.

Ezek az egészen középkori állapotok akart segíteni az 1920-as görög agrárreform, amelyet az 1922-ben hozott törvények még módosítottak. Ez utóbbi intézkedik az állami, a községi, az egyházi és magántulajdonban lévő addigi nagybirtokoknak a fölöstársáról. A területi és műveltségi viszonyok szerint a felosztás és kisajátítás helyenként lényegesen különbözött egymástól. Általában véve azt a szabályt követik, hogy a régi tulajdonosoknak 100 ha. földbirtokot hagynak meg, azonban a mintaszerű és tudományos eljárás szerint vezetett gazdasági üzemeket, amelyeken intenzív gazdálkodás folyt, továbbra is érintetlenül hagyják.

A kártalanítás a különböző értékmező-állapító eljárások figyelembevételével a háború előtti árak alapján történik

olyan módon, hogy ehhez 20—40%-ot hozzáadnak és a tiszta jövedelem huszszorosát veszik alapul. Az egészet harminc év alatt kell amortizálni.

Igényjogosultak első sorban az addig az illető birtokon dolgozó béresek, továbbá az ugyanott, vagy a környéken dolgozó földművelők. A kisajátított birtokokat először az igényjogosultak szövetkezete veszi át s ezek fogatosítják az egyéni felosztást.

Az új telepek nagysága különböző a helyi viszonyok szerint, átlagosan azonban nem nagyobbak 7—16 ha.-nál. Az új tulajdonosnak és családjának köteleznie kell magát, hogy a földet megműveli és azt másra át nem ruhazza tíz éven belül és annak teljes kifizetéséig. Az elidegenítés azonban még ezen idő lejártá után is korlátozva van.

Az agrárreform eredménye 1923 végéig abban állott, hogy 1728 nagybirtokból 823-at kisajátított az állam és azok helyén átlag 13½ ha. nagyságú 7500 új telepet létesített. Ugyancsak törvény gondoskodik a telepes-szövetkezetek alakításáról és fejlesztéséről és a felosztandó földnek ezek kezébe való átadásáról. Hogy az a hatalmas méretű áttelepítés, amelyet a szmirnai megszárlás után megindított a görög kormány, amely a kisázsiai görög lakosság nagy részét áttelepítette az anyaországba, milyen változást hozott létre, azt ma még nem tudjuk, mert erről még hiányoznak az adatok. Minthogy ezeknek a teljesen nincstelen görögöknek földdel való ellátásáról az állam gondoskodott, ez mindenesetre a további nagyméretű birtokképzést mozditotta elő.

társaságoknak és így nem csoda, hogyha a dilettáns vezetőség csak szaporította a bajokat.

A kérdés egyik részét a törvényszék elintézte ugyan és megadta a választ a hűtlen pénzkezelésre vonatkozóan, de nem adott választ a másik problémára, szakértelemmel vezették-e a halottastársaságokat. *Miután a hozzá nemértés nem büntetendő cselekmény, szerencsésülk van a halottastársaságok vezetőinek.* Őket emiatt nem büntetik meg. Erre a kérdésre a kereskedelmi minisztérium inspektora válaszolt, aki mint szakértő megállapította, hogy a halottastársaságok ilyen alapon nem folytathatják tovább működésüket.

(hós)

Biztosító intézet lesz a halottastársaságokból?

I.

A halottastársaságok multja

Háború előtt igen szerény keretek között fejtették ki a halottastársaságok karitatív működésüket. Egynéhány jótékonyági egyesület és vidéki bank célszerűnek találta, hogy tagjait illetőleg ügyfeleit ilyen uton segítse egy bekövetkező haláleset alkalmával. Az egyesületek tagjai nagyrésztben kishivatalnokok, kisiparosok és alkalmazottak voltak, akik szorgalmasan fizették évről-évre a megállapított szerény összeget, hogy egy előre ki nem számítható időben — amikor a haláleset bekövetkezik — megfelelő segélyben részesüljenek. Ez az összeg arra szolgált, hogy a temetési költségeket és a pillanatnyi kiadásokat fedezze, innen származik az intézmény elnevezése is: *»temetkezési egyesület«*. A tagok felvétele nemcsak formális ellenőrzés mellett, hanem az alapszabályoknak megfelelően úgy történt, hogy visszaélések csak a legkritikább esetekben fordultak elő. Haláleset alkalmával kifizette az egyesület az előre megállapított összeget; a felek semminemű kötelező ígéretet újabb tagok szerzésére nem tettek és a napilapok nem közölték a köszönetnyilvánítások egész sorozatát. Egész természetesen volt, hogy a kétoldalú szerződést mindkét fél teljesítette.

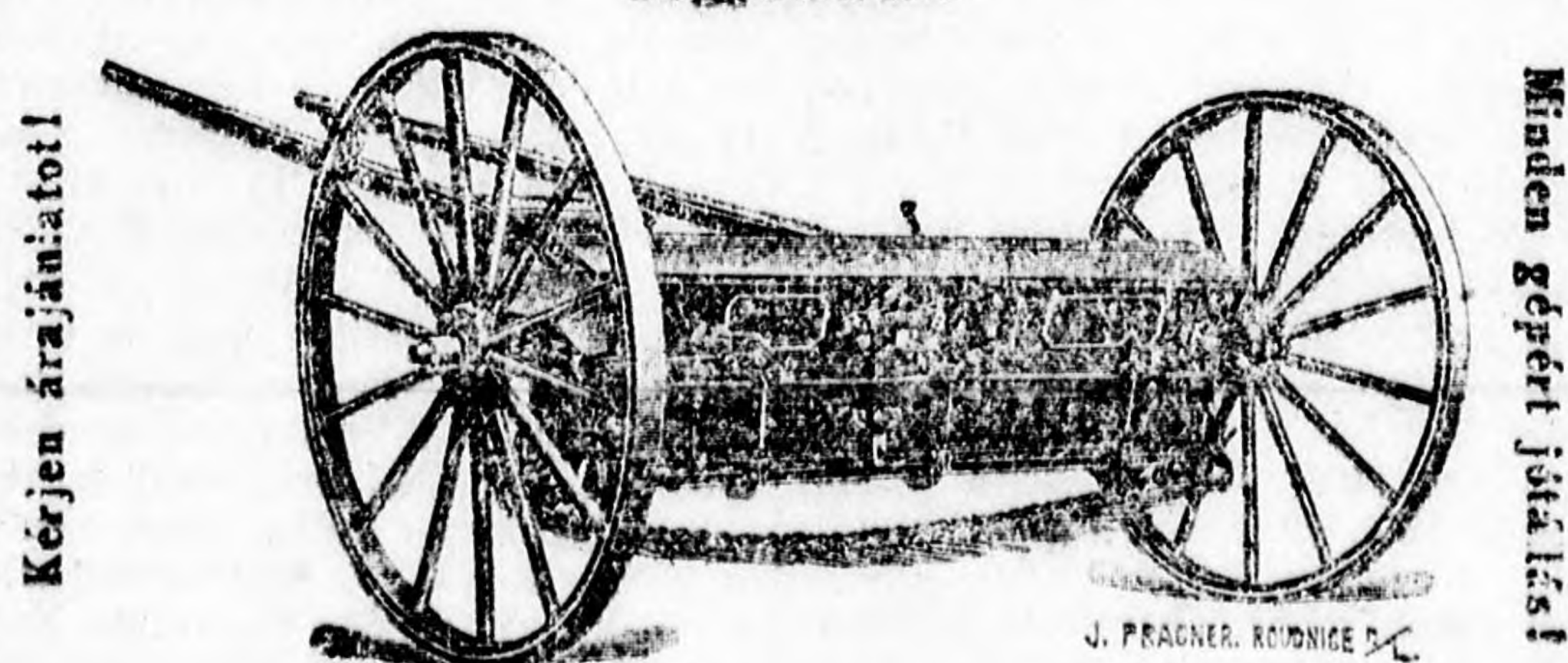
Ilyen alapon az utóbbi időben kevés halottastársaság működött. A közönség jól ismeri hibáit vagy tapasztalatból azokat az egyesületeket, amelyeknek működése ellen semmi kifogás nem hangzott el. Jellemző, hogy ezek a társaságok nem rendelkeznek »köszönetnyilvánításokkal«, ezzel szemben természetesen a napilapok nyilttéri és bűnügyi rovatait sem vették igénybe. Hogy ezeknek az egyesületeknek működése kívánatos-e és milyen mértékben, lényegében nem fontos. Egyéni feltevésem, hogy valaki ilyen jótékonyági

alapon működő intézményeket célszerűnek talál-e, vagy állami biztosítást sürgősen nem adott ugyan bírósági beavatkozásra okot, de működésük a közönség szempontjából a legalaposabb aggodalomra szolgált rá. *A vezetőség kivétel nélkül olyan személyekből állott, akiknek fogalmuk sem volt egy ilyen intézmény szervezéséről és vezetéséről, nem is szólva az ellenőrzés nehéz munkájáról.* Az adminisztratív vezetést olyan emberek kezébe adták, akik azelőtt hasonló intézményt nem is láttak.

A tagok felvétele már nem ment egyszerűen, nehéz volt fizetőképes tagokat gyűjteni. A taglétszámnak azonban meg kellett lenni, jöttek a betegek és az öregek. Ezek fizették szorgalmasan a díjakat. A régi tagok elvesztették a bizalmat, látták, hogy az egyesület nem tesz eleget kötelezettségeinek, nem fizettek tovább. Megkezdődtek a harcok a vezetőség ellen. Új feltételek, alapszabálymódosítás, személyi változások. Természetesen nem használt. A halottastársaságok alapításánál kezdődött a hiba, nem volt komoly házissuk ezeknek a

A másik kategóriába sorozom azokat az egyesületeket, amelyeknek működése nem adott ugyan bírósági beavatkozásra okot, de működésük a közönség szempontjából a legalaposabb aggodalomra szolgált rá. *A vezetőség kivétel nélkül olyan személyekből állott, akiknek fogalmuk sem volt egy ilyen intézmény szervezéséről és vezetéséről, nem is szólva az ellenőrzés nehéz munkájáról.* Az adminisztratív vezetést olyan emberek kezébe adták, akik azelőtt hasonló intézményt nem is láttak. A tagok felvétele már nem ment egyszerűen, nehéz volt fizetőképes tagokat gyűjteni. A taglétszámnak azonban meg kellett lenni, jöttek a betegek és az öregek. Ezek fizették szorgalmasan a díjakat. A régi tagok elvesztették a bizalmat, látták, hogy az egyesület nem tesz eleget kötelezettségeinek, nem fizettek tovább. Megkezdődtek a harcok a vezetőség ellen. Új feltételek, alapszabálymódosítás, személyi változások. Természetesen nem használt. A halottastársaságok alapításánál kezdődött a hiba, nem volt komoly házissuk ezeknek a

A világhírű JAN PRACNER csehországi specialis vetőgépgyár tolóhengeres-kanalas és műtrágyaszóóval kombinált **vetőgépei.** — **Westfalia** rendszerű **láncos műtrágyaszórói,** kukoricaültető **könnyű, szilárd alkotásuk** és **legpontosabb munkateljesítésük** következtében a **legjobbak**

Kérjen árajánlatot! Minden gépet jótársai Vezérképviselő: **Szenes Kálmán Subotica**

MIUJSAG A LLOYDBAN?

A szuboticei Lloyd közleményei

Tekstilipar kiállítás Skopljában. A kereskedelmi és iparminisztérium értesítése szerint ez évi április hó 22-én Skopljában textilipar kiállítás nyílik meg. Kívánatos volna, hogyha a kiállításon a vajdasági textilipar is képviseltetné magát.

A búkkönyv vámolása. A pénzügyminisztérium legújabb rendelete szerint vétési célokra szolgáló búkkönyv a vámtarifa 33 tétel 6 pontja alatt megállapított vámtétel szerint vámolandó. Etetési célokra szolgáló búkkönyv a vámtarifa 33 tétel 4 pontja alatt megállapított vámtétel szerint vámolandó és pedig, mint *Seme mahunica za stočnu hranu.*

A kék galic behozatali vámjának a le szállítása. A pénzügyminisztérium — mint ismeretes — a kék galic behozatali vámját 12 aranydinárról 6 aranydinárra szállította le. Egyedüli hibája a rendeletnek, hogy nem tűnik ki, hogy a vámszállítás érvényessége mikor kezdődik.

A malomtulajdonosok konferenciája. A gyárosok központi szövetsége március 8-ára konferenciát hívott egybe, amelyen a malomtulajdonosokon kívül résztvettek a földművelésügyi, kereskedelemügyi minisztérium és a vámvezérgazgatóság képviselői. A konferencián szóba került a malomipar nehéz helyzete, amelybe a külföldi lisztesek óriási mennyiségben való behozatala folytán került. A malomipar nem részesül kellő állami védelemben és a malmok egymásután kénytelenek üzemüket beszüntetni. A konferencián előterjesztett jelentésből kitűnik, hogy a liszt behozatali váma Csehszlovákiában 118 dinár, Németországban 168.75 dinár, Magyarországon 140.80 dinár, Ausztriában 138 dinár, ezzel szemben nálunk csak 44 dinár. Érdekes ténnyel, hogy a kimondott ipari államokban a behozatali vám a legmagasabb, ennek az a célja, hogy ezek az államok ezzel a saját gabonatermésüket és malomiparukat akarják fejleszteni. A konferencia határozati javaslatában kéri, hogy a lisztnek behozatali váma 100 kg-ként 8 aranydinár legyen, illetve, hogy a minisztériumnak 1925 évi aug. hó 25-én hozott határozatát, amely ezen vámot lényegesen redukálta, hatályon kívül helyezzék.

Lengyelországba bevihető árunk mennyisége. Lengyelország a Jugoszláviából oda bevihető árukat a következőképp kintingentálta: Bevihető 350 tonna konzervált hal; 800 tonna friss hal; 1000 tonna lekvár; 600 tonna dió; 400 tonna pálinka és 2000 tonna bor.

Emlékkönyv vasutaink fejlődéséről. A közlekedésügyi miniszter kívánságára vasutainkról emlékkönyvet adnak ki, amely magában foglalja a vasutak fejlődését az egyesüléstől a mai napig. Minden vasutagazgatóság a saját vonalára vonatkozó adatokat fogja összegyűjteni. Ez az emlékkönyv kiegészítő része lesz a »Narodna Odbrana« által kiadandó emlékkönyvnek.

Az osztrák kiállítás. Az osztrák kiállítást ez év április hó 8—17 között tartják meg. A rendezőbizottság a »Lloyd« útján felkéri az érdekelteket, hogy vegyenek részt a kiállításon.

Hirek a nagyvilágból

A jegybankok nemzetközi konferenciája New-Yorkban. Newyorki jelentés szerint még március hó folyamán konferenciára jönnek össze az amerikai, angol és francia jegybankok vezetői, hogy a Banque de France aranyvásárlásaira vonatkozólag egységes politikában állapodjanak meg. A francia jegybank a közeljövőben még cca 250 millió dollár értékű aranyat óhajtott vásárolni, amely a nemzetközi aranypiacon nagy változásokat idézne elő, ha idejekorán nem történik meg a tervezett megállapodás. A terv szerint az angol és amerikai jegybankok támogatni fogják a Banque de France vásárlásait, úgyhogy a piac tendenciája nem fog lényeges változást szenvedni.

Portugália népszövetségi kölcsöne egyelőre meghusultnak tekinthető. A Népszövetség és a portugál megbízottak között folytatott kölcsöntárgyalások egyelőre megszakadtak, miután a garancia kérdésben nem történt megállapodás. A portugál megbízottak kijelentették a Népszövetség pénzügyi bizottsága előtt, hogy nem kaptak kormányuktól olyan felhatalmazást, amely lehetővé tenné a tárgyalások eddigi bázison való folytatását. A Népszövetség t. i. a portugál pénzügyek ellenőrzését kívánja, amelyre vonatkozólag a portugál kormány végleges állásfoglalása nem ismeretes. A portugál népszövetségi-kölcsön ügye emiatt legjobb esetben ez év júniusában kerülhet újra tárgyalásra.

Románia csak pénzügyi ellenőrzés mellett kap külföldi kölcsönt. Londoni pénzügyi körök semmiesetre nem hajlandók román kölcsönt folyósítani, amennyiben Románia nem adja beleegyezését pénzügyei ellenőrzéséhez. A párisi és a newyorki piac hangulata kedvezőbb, azonban itt is súlyos feltételeket szabnak a román kölcsön folyósításához. Az angol pénzpiacra ezenkívül megkívánják, hogy Románia egyezsége jusson a német kormánnyal az évek óta húzódo vitás pénzügyi kérdésekben. A román kölcsönt egy amerikai-angol konzorcium fogja kibocsátani amelynek élén a Jugoszláviában is ismert Blair and Co. bankház áll.

A nemzetközi nyersacélkartell legújabb határozatai. Párisi jelentés szerint a nemzetközi acélkartell legutóbbi ülésén két fontos kérdés szerepelt: Lengyelország belépése a kartellbe és Csehszlovákia követelése a kvóta felemelése ügyében. A lengyel ipar kérelmét ezúttal sem teljesítették, miután a 350.000 tonnás exportkontingens Lengyelország számára a kartell túl magasnak találta. A cseh ipar kérelmét részben teljesítették oly módon, hogy a belföldi kvótát emelték. További változások ezúttal nem történtek és a kartell termelési kontingensét is változatlanul hagyták, miután a piac helyzete nem alkalmas az összprodukciónak emelésére.

A nemzetközi műselyemkartell hécsi tanácskozásainak fontos határozatai. Bécsből jelentik: Néhány nappal ezelőtt Bécsben nemzetközi műselyem konferenciát tartottak, amelyen a német, olasz, belga, csehszlovák és osztrák műselyemipar képviselői jelentek meg. A konferencián elhatározták, hogy dacára a nagy nyersanyagdrágulásnak és a termelési költségek emelkedésének, egyelőre az árakat nem fogják fölemelni, ezt csak egy későbbi időpontban meghatározandó konferencia fogja elrendelni. A nemzetközi műselyemkartell célja nemcsak az árszabályozásra vonatkozik, hanem a piac felosztását és a vezető gyárak érdekeltségeinek kiterjesztését is szorgalmazza. A csehszlovákiai műselyemgyárak csatlakozásakor következő érdekes koncentrációk kerültek nyilvánosságra. A lobosici műselyemgyár alapítóját 60 millió csehszlovák emelte fel. Az új részvényeket az elberfeldi műselyemgyár vette át. A teresenthaler műselyemgyár, amely a Liebig és Kohn csoporthoz tartozik, 4 milliós alapítóját 24 millió csehszlovák emelte fel. Az új részvényeket a régi tulajdonosokon kívül szintén az elberfeldi veszi át. A senicai műselyemgyár és a zilina, továbbá a máhrisch-ostraui gyáraknál a Snia Viscosa vállalt érdekeltséget.

Németország felmondja az Angliával kötött kereskedelmi szerződést. Curtius német gazdaságügyi miniszter kijelentette, hogy Németország jövő évben felmondja az Angliával kötött kereskedelmi szerződést. Az angol lapok nem tulajdonítanak egyelőre nagyobb jelentőséget a német miniszter kijelentésének, miután a szerződés 1930-ig mindenesetre érvényben marad és addigra valószínűleg sikerül megegyezést létrehozni. Az angol lapok kiemelik ugyan, hogy az utolsó 3 évben Anglia egynéhány védővámot vezetett be, azonban ez Anglia iparának védelmére szükséges volt és nem irányult a német ipar ellen. Különben a külkereskedelmi forgalom az utolsó években Németországra nézve kedvezően fejlődött és ezért érthetetlen a német felfogás.

Negyven millió dolláros amerikai hitelt kap Oroszország. Moszkvai jelentés szerint a Farquhar-csoporttal folytatott tárgyalások befejezés előtt állnak és valószínűleg rövid időn belül perfektuálásra kerül a negyven millió dolláros investíciós kölcsön. Az amerikai pénzcsoport képviselői a napokban Leningrádba érkeztek, hogy ott a Makajewsk-vasművek átépítéséről tanácskozzanak, miután ezeket a vasműveket hat év alatt az amerikai kölcsönből modernizálni fogják. A kölcsönt egyelőre hat évi időtartamra engedélyezik az amerikaiak, azonban az első 4 évben jogukban áll azt hasonló feltételek mellett husz évre meghosszabbítani.

Burgenlandban jelzálogbankot alapítanak. A burgenlandi tartomány számára a közjövőben 10 millió alapítókével országos jelzálogbankot alapít az osztrák kormány. A bank a jelzálogüzletlen kívül a burgenlandi utak kiépítésének és tisztviselőlkások építésének munkáját is felveszi üzletkörébe.

A német vegyeszeti tröszt érdekeltséget vállalt az olasz vegyiparban. Berlini jelentés szerint a Dredner Bank vezetése mellett egy német pénzcsoporthal megszerezte az olasz Montecatini művek részvényeinek jelentékeny részét. A tranzakció összege 500 millió lira, úgyhogy a német-olasz vegyipar szoros kapcsolata biztosítva van. A Montecatini művek részvényeit rövidesen a német tőzsdékre is bevezetik, úgyhogy az együttműködés és az érdeklődés a jövőre is biztosítva lesz. Hír szerint a német festéktröszt eddig is jelentős érdekeltséggel bírt az olasz vegyiparban, úgyhogy a mostani tranzakció, amellyel a legnagyobb olasz vegyi-konzern német befolyás alá kerül, csak folytatása az I. G. Farbenindustrie eddigi politikájának.

Az angol-német szénbányák együttműködése. Az angol bányászati miniszter a napokban úgy nyilatkozott az alsóházban, hogy az angol bányavállalatok egyesülete hajlandó tárgyalásokat folytatni az európai szénbányák vezetőivel közös eladási irodák szervezésében. Különösen fontos ez a kijelentés, miután a közeljövőben konferenciára jönnek össze az angol és a német szénbányák vezetői és ez alkalommal napirendre kerül a közös eladási szervezések létesítése. A további tervek szerint egész Európában hasonló eladási szervezések létesítenek, amelyek a kvótafelosztást és az ármezsgéket végzik és ezzel a konkurrenciát a bányaiparban teljesen kikapcsolják.

A francia jegybank cáfolja a legújabb londoni aranyvásárlásokat. A Banque de France vezetése legújában megcáfolta azokat a híreket, amely szerint francia számlára az utóbbi időben a londoni piacon nagyobb aranyvásárlások történtek volna. A nyilatkozat szerint a francia jegybank 1827 augusztus óta nem vásárolt Londonban aranyat és a legutóbbi aranyzállítások régi vásárlásokra vezetendők vissza. A legújabb francia aranyzállítások tehát nem befolyásolhatják a londoni aranypiacot.

BELFÖLD

886 millió dinárral passzív a jugoszláv kereskedelmi mérleg. Beogradból jelentik: A kereskedelemügyi és a pénzügyminisztériumban a napokban elkészültek a múlt évi kereskedelmi mérleg összeállításával, amely szerint a kivitel 1927-ben 6.400.155.065 dinár volt, viszont a bevitel 7.286.290.829 dinár volt, tehát a jugoszláv kereskedelmi mérleg az elmúlt esztendőben 886.137.764 millió dinárral volt passzív. Jugoszláviában 1924-ben, 1925-ben és 1926-ban aktív volt a kereskedelmi mérleg és az idén már nagy passzivitással kell számolni. Az idei passzív kereskedelmi mérleg lesznek tulajdonképpen a rossz mezőgazdasági termés volt az oka Beogradi pénzügyi körökben meglepéssel állapították meg, hogy a kereskedelmi mérleg passzivitása a dinár árfolyamára semmiféle hatással nem volt. Sőt a dinár sokkal jobban állott, mint azokban az esztendőben, amikor kereskedelmi mérlegünk még teljesen aktív volt.

Terjeszkedik az amerikai liszt. Beogradból jelentik: Az amerikai liszt — mint ismeretes — különösen Délserbiában az amerikai liszt napról-napra nagyobb tért hódít. Az amerikai liszttel dolgozó ügynökök azonban értették a módját annak, hogy az amerikai lisztet az ország más területei is forgalomba hozzák. Így Boszniában, Dalmáciában és általában az ugynevezett passzív vidékeken igen nagy mennyiségű amerikai lisztet adtak át a forgalomnak. Délserbiából érkező hírek szerint az odaérkezett amerikai liszt igen jó minőségű.

A komlótermelők szövetségének új szekciója. Noviszadról jelentik: Grgurevčin a noviszadi komlótermelők szövetségének új szekciója alakult meg, amelynek elnöke Boskovics Jován, alelnöke Skamrala Ljudevit, titkára Gärtner Krisztian lett, azonkívül több tagu választmányt választottak.

Átszervezik a tanonciskolákat. Beogradból jelentik: Az iskolareform kidolgozásával megbízott bizottság elkészítette a tanonciskolák reformjáról szóló törvényjavaslatot is. A javaslat szerint a kereskedő, valamint az iparostanoncok valamennyien kötelesek lesznek iskolába járni. A javaslat előírja, hogy a tanoncok oktatásának nappal kell megtörténni. Nagyobb városokban az egyes iparágak szerint kell a tanoncokat elméleti oktatásban részesíteni. A tanonciskolákban csakis képzett elemi iskolai és polgári iskolai tanítók taníthatnak és csak a szaktárgyak előadására kell szaktanítást alkalmazni. A javaslat rendezni akarja az ipari és középipariskolák kérdését is. Ezekben az iskolákban inkább szakoktatást kell nyújtani, ezért a már meglévő és a későbbi időpontban felállítandó iskolákban kitünően felszerelt műhelyeket akarnak felállítani. A nők részére különösen a kézimunka oktatás céljából női ipariskolákat akarnak felállítani. Az ilyen iskolák felállításánál a javaslat igen tág teret akar hagyni a magániniciatívnak. A kereskedelmi iskolákat is meg akarja a javaslat reformálni és számos olyan tantárgyat ki akarnak küszöbölni, amelyek a praktikus oktatást akadályozzák.

Mintavásár Oszijeken. Oszijeken április 8-tól 17-ig mintavásár lesz. A vásár katolikus husvét első napján kezdődik és pravoszláv husvét harmadik napjáig tart. Kiállításra kerülnek: autómobilok és közlekedési eszközök, gazdasági gépek, kémiai ipari cikkek, textilipari, építkezési és faipari cikkek stb. A vásár tartama alatt országos asztalos és házbereendezési kongresszus lesz. A kiállítani szándékozónak legkésőbb március 20-ig kell jelentkezni. Kedvezményes utazásra jogosító igazolványok a szubotical a Radio-Reklám (Kralj Petra park 7.) kaphatók.

A torzai tenyészállatiállítás programja. Torzsáról jelentik: A torzai tenyészállatiállítás rendezősege most állította össze a kiállítás részletes programját. Eszerint tizenhét napig reggel kilenc órakor a Sporttelepen lesz az ünnepélyes megnyitás. A felhajtott állatok között eladásra kerül példányok is lesznek. Délben egy órakor bankett lesz a Burger-féle vendéglőben, utána Petrasics Iván járási állatorvos filmfelvételekkel illusztrált előadást tart a Helios moziban a tejgazdaságról, este 7 órakor pedig a Torzai Footballklub műkedvelő gárdája a Jugendfreunde című szindarabot adja elő.

Markovics Bogdán pénzügyminiszter újra Londonba utazik. Beogradból jelentik: A valuták stabilizálását a háboru után már Ausztria, Magyarország és Németország is megvalósította. A valuták törvényes stabilizálásáról most Jugoszláviában és Romániában foglalkoznak sokat Románia jelenleg tízmillió dolláros kölcsön felvételéről tárgyal és ezt az összeget külföldi bankoktól akarja felvenni. Dgez tanár javaslatot dolgozott ki a román valutareformról, amelyet Bratianu miniszterelnök a magáévá is tett. Az angol Finance News szerint a román kölcsön ügye már a márciusi népszövetségi ülés elé kerül. Az utóbbi napokban az olasz kormány állapította meg az olasz líra aranypontjait és pedig dollárparitásában, amely szerint 100 líra 18.90—19.10 dollárt ér. Abban az esetben, ha a líra 18.90 alá esne, vagy pedig 19.10 fölé emelkednék, az olasz bankoknak kötelességük interveniálni. Jelenleg Jugoszláviában is nagyon sokat beszélnek a dinár törvényes stabilizálásáról. Természetesen ennek is egy külföldi kölcsön lenne az előfeltétele. Beogradban az utóbbi napokban nagyon sokat írtak arról, hogy Markovics Bogdán pénzügyminiszter a legközelebbi napokban ismét Londonba fog utazni, bár ezeket a híreket még a hivatalos helyről nem erősítették meg. Amikor Markovics Bogdán a jugoszláv közvéleményt informálta az új kölcsön feltételéről, akkor olyan hírek is hallatszottak, hogy a jugoszláv kölcsönnel a népszövetségi tanács is foglalkozni fog. Eszerint a Népszövetség már a márciusi ülésén letárgyalja a kölcsön ügyét, azonban ugylátszik helypolitikai okok miatt a Népszövetség csak a júniusi ülésen lesz abban a helyzetben, hogy a jugoszláv kölcsönnel foglalkozzék.

A jugoszláv tengerhajózási forgalom. Beogradból jelentik: A közlekedésügyi miniszter a költségvetési vita során behatóan foglalkozott a jugoszláv tengerhajózási kérdéssel. A kormány a tengerhajózási forgalomra 1924-ben összesen 89 millió dinárt költött. Ebből 34 millió dinárt az egyes kikötők rendezésére adták ki. Különösen a susaki, a spliti és a zelenikai kikötők igényeltek nagyobb investíciós munkálatokat. Ezeket a munkákat eredetileg a 7%-os kölcsönből kellett volna a kormánynak elvégezni, azonban a pénzt már más célra költötték el. A jugoszláv tengerpart 5174 kilométer hosszú és nagyon nagy számú személyzet kell hogy a kikötői szolgálatot el bírják látni. Az idén a tengerhajózásra a kormány mindössze csak 63 millió dinárt tud elkölteni mert a pénzügyminiszter ennyivel redukálta a tavalyi tengerhajózási költségvetést.

A bródi vagonyvár tökélet emel. A bródi vagonyvár március 21-iki rendes közgyűlésének napirendjén szerepel az alapítók felemelése. A közgyűlésen új igazgatósági tagokat is fognak választani.

Vajdasági bankmérleg. Topolai Önségélyző Takarékpénztár r. t. Vagyon: Készpénz 365.129, váltók 3.906.878, jelzálogkölcsönök 887.023, adósk és biztosítók 2.409.808, ingatlanok 219.046. — Teher: Alapítók 500.000, betétek 5.608.765, heti betétek 190.748, folyószámlák 516.872, hitelezők 269.538. Tiszta nyereség 62061.

Szécsányi Takarékpénztár r. t. Vagyon: Készpénz 187.987, váltók 2.689.989, értékpapír 26524, intézeti ház 23255. Teher: Alapítók, betétek 1.971.504, váltó re-eskompst 549200, tiszta nyereség 11663.

NYILT-TÉR

Martin Kis ügynök, cégünk jól kilépett, tehát további **üzletszerzésre és incassora** feljogosítva nincs.

Fuchs i Drug, Subotica

Meghívó

A „Nada” kisközségi „Pripomoć” temetkezési egyesület 1928. március 18-án, határozatképtelenség esetén 25-ös, Szudarević ul. 52. szám alatt

rendes közgyűlést tart

„Nada” d. e. 10 órakor, „Pripomoć” d. e. 4 órakor, melyre a tagok üzenettel meghívattak.

Tárgysorozat:

1. Három jegyzőkönyv-hitelesítő kijelölése. 2. Számadások előterjesztése. 3. Felmenivény megadása. 4. A kereskedelmi minisztérium rendelete alapján intéz. edés. 5. Eselleges indítványok.

Elműködés

Ujrendszerű 10.000 dináros életbiztosítás nyereséményrészesedéssel, havonkénti díjfizetéssel

Minden egészséges férfi és nő 20—55 éves korig esékéty havi fizetés mellett kap egy

10.000 dináros

tőkéből szóló életbiztosítási kötvényt. A biztosítási tőke **halál esetén azonnal** kifizetésre kerül. A biztosítási tartam elérése esetén nemcsak a 10.000 dinár biztosított tőke, hanem

20 % (2000 dinár)

nyereséményt is, kifizetünk.

Egyedüli biztos takarékosági mód, szerencsétlenség esetén

hű támasz

az életbiztosítási kötvény. Felvilágosítást kívánatra levélben vagy személyesen, valamint a felvételek

Rossija Foncière

biztosító és viszontbiztosító népbiztosítási osztályánál **Subotica**, Aleksandrova ul. 4. Az intézet saját palotájában. 2261

Hirdetmény

Dr. Vojnics Tunics István szuboticiai ügyvédnek **Tumbász Béláné** szül. **Krekity Mária** elleni perében a szuboticiai kir. törvényszék G. 1793/26. számú végzése folytán bírói zár alá vett 10 lánca területű, a **hajmoki (katymári) határban** fekvő szántóföld a folyó gazdasági évre, 1928. március hó 18-án d. e. 9 órakor

dr. Vojnics Tunics István ügyvéd irodájában Szuboticán (I., Sudarevićeva 7.), nyilvános árverésen haszonbérbe adatik.

Közelebbi felvilágosítás ugyanott kapható.

Szuboticán, 1928. március 8-án.

Lengyel Ferenc
zárgondnok.

3409

Rendkívüli termést

kap. ha a vetőmagot megóvja a betegségekől az **ANALYZ N II.** nevű porral, amely megsemmisíti az összes betegségek csirait úgy a vetőmagon, mint a vetőmag körül a földben.

50 kg maghoz elegendő 175 gram.

Kérjen ajánlatot a gyár főképviseletétől:

B. Mamula, Subotica. Postafiók 92 Ügynökök felvétetnek.

SZOMBORVIDÉKI LECSAPOLO TÁRSULAT.

131./társ. 1928. sz.

Árlejtési hirdetmény

A Szombor-vidéki lecsapoló társulat ajánlati versenytárgyalást hirdet a **Rancevó** felé vezető főcsatornájának tisztítására és mélyítésére 66.000 m³ földmozgatással és egy új csatorna ásására 6000 m³ földkiásással.

Mindazok, akik ezen munkát elnyerni óhajtják, adják be zárt írásbeli ajánlatukat f. é. április hó 21. napjának d. e. 9 órájáig a társulati irodába (Szombor, **Szent-György tér 2.**)

A munkákra vonatkozó feltételek minden hétköznap a hivatalos órák alatt a társulati irodában megtekinthetők, ahol minden szükséges felvilágosítás is kapható.

Szombor, 1928. március 12.

2512

Igazgatósz.

Halló! 2923
Tudja-e már hol kaphat olcsón jó és trim ruhát, berag- és sejtéshat, további mindenféle félévűt? Csak a
DUDAS
ipészáros- és hentesüzletében a Kiskápolnával szemben (volt Kuty-féle helyiségben) jó tőkegény felvéte ik

I-a búkkhasáb
I-a gyertyán
és egyes keményhasáb felaprítva és hasábban ogolesóbban kaphat
DEUTSCH
fatelepeán
B. Szudarević-va ul. 72

חמם ל ש
Husvétii cukor
SUGAR MANÓNAL
Subotica
(048) Telefon 47.

ELADOK
használati vasakat, transmissiókat, csapágyakat, 2 dr. új 8 m.-es 23-os traverzt, felvonószánt, géplisztlóröngyöt, stb.
Zoltán Engelsman
Oslobodjenje ul. (Zentali) 138
Telefon 596
Autóbusz-közeledés 1037

Törlesztéses (amortizációs) és kamatozó jelzálog-kölcsönöket

előnyös kamatozással folyósít

Kereskedelmi és Iparbank Novisad

1770

Állami osztálysorsjegy-elárusítókat keres

a most kezdődő 16 ciklusra **BRAĆA A. VASIĆ** sorsjegy-árusítása, Beograd, Cvetni trg, amely a legnagyobb és a legtöbb szerencsét hozó elárusító Jugoszláviában. — Előnyben részesülnek: bankok, váltóüzletek, könyv-, papir- és egyéb kereskedések valamint nagytőzsdék.

Kedvező feltételek. — Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás.

2399

Magyar vizum nem szükséges

Kedvezményes vasuti utazás Budapestre és vissza

1928 március 17.-től március 28.-ig

Penti idő alatt a magyar határ vizum nélkül léphető át és a vizum Budapesten 50%-os kedvezménnyel adatik ki. A vizum két havi tartózkodásra jogosít.

Ugyancsak ezen idő alatt a Budapestre és vissza való utazásra lényeges vasuti díjmérséklések alkalmaztatnak.

A vizumnélküli utazásra, a vasuti és egyéb kedvezmények igénybevitelére vonatkozó igazolványok a budapesti és Mezőgazdasági Tenyészállatkiállítás alkalmából adatnak ki és az igazolványok a kiállítás két-szeri megtekintésére is feljogosítanak. (1928. márc. 22—26.) Ezen igazolványok 60 dinár és portó beklüldése ellenében kaphatók a **Bácsmegeyi Napló szuboticiai noviszadi, velikibecskerecki és szombori kiadóhivatalai-ban, Hirlap kiadóhivatalában**, nemkülönben:

Szuboticán: a Kereskedők és Gyárosok (Lloyd) Egyesületében, az Általános Hitelbanknál és a Közgazdasági Banknál.

A Hirlap szuboticiai, szombori és becskerecki szerkesztőségében.

Noviszadon: az Agrária Szövetkezettel, Kereskedelmi és Iparbanknál, a Putnik Utazási Irodánál, Hoffler és Schrantz,

Velikibecskereken: Takarékpénztár

Szomborban: Kereskedők és Gyárosok Egyesülete (Lloyd), Bácskai Gazdasági Egyesület,

Pancevón: Kereskedők és Gyárosok Egyesülete, Néphank R.-T.

Topolán: Kereskedők és Gyárosok Egyesülete.

Novivrbas: Takarékpénztár R.-T., Mezőgazdasági Bank.

Szentán: Kereskedők és Gyárosok Egyesülete.

Szetai Gazdakör, Novoszel János titkár.

Kulán: Hitelbank R.-T.

Velika Kikinda: Központi Takarékpénztár.

Odzsac: Hódsgai Takarékpénztár.

Csakovec: Horvát Általános Hitelbank.

Sztari Beecsc: Potiska Banka.

Vrsac: Szerb Iparbank R.-T.

Beogradban: „Putnik” Utazási Iroda, Hálókocsi Társaság, Bank és Kereskedelmi R.-T. (Terazija 5.), Utlevélhivatal és Magyar Kir. Kereskedelmi Képviselet Utazási Osztálya (Palata Akademia Nauka, tel. 20—23)

Figyeimeztetés

a budapesti tenyészállatkiállításra utazók részére

A budapesti Tenyészállat kiállítás (március 22—26.) látogatói már március 17-től kezdve vizum nélkül utazhatnak és az SHS. és magyar vasutakon vasuti

menetdíjkedvezményben részesülnek. A menetjegyeket az odautazásnál teljesen meg kell fizetni. A visszautazás a magyar vasutakon teljesen ingyenes, az SHS. vasutakon pedig 50%-os kedvezménnyel lehetséges. Ezért az elutazásnál az SHS. jegypénztáraknál a kiállítás igazolványokat is le kell bélyegeztetni és a vasuti jegyet meg kell őrizni, mert azt a kiállításnál is le kell bélyegeztetni, a visszautazásnál pedig a kedvezmények igénybevitelére végett felmutatni. A kedvezményes visszautazás március 22-től 29-ig eszközölhető. 2414

Nabavka telegrafsko-telefonskog i zvonovnog postrojenja na prugu Beograd—Novska

Subotička Direkcija Drž. Žel. raspisuje za dan 2. aprila 1928. god. pismenu licitaciju za nabavku materijala za dopunu i proširenje telefonsko-telegrafskog i zvonovnog postrojenja kao i ostalih postrojenja u vezi radova o izgradnji dvokolosečne pruge Vinkovci—Brod n/S. kao: aparat za postavljanje štitnog signala, jednokrnljni semafor, predsignal, dvostruki pocirđani čelični žicovod, silicium bronzana žica, železna žica, izolator, nosioci, osannice dvogube, putoprelazne branike, blokianac, konopčanič, čekrk, skromičke brave i drugi materijal naznačen u posebnom spisku.

Materijal mora biti izradjen u svemu tačno po dimenzijama, označenim u posebnom spisku, nacrtu i tehničkim uslovima propisanim za ovu nabavku. Spisak, nacrt i tehnički uslovi mogu se dobiti za vreme kancelarijskih časova kod Gradjevinskog Odeljenja Direkcije uz naplatu 60 din. u taksnim markama.

Ponude se imaju staviti franko, ocarinjeno i postavno vagon stovarište XI. cekađe u Brodu n/S. Isporučka treba da bude izvršena najdalje do 1. septembra 1928. god.

Ispлата nakon isporuke samo u dinarima izvršide se na osnovu protokola i računa tada, kada dođi na jedinica na mestu opredelenja potvrđi prijem materijala na računa i protokolu. Ponudjač domaćih proizvoda prilikom isporuke moraju dostaviti dokaz da je ponudjena roba zaista u zemlji izradjena.

U pogledu količine materijala Direkcija zadržava pravo eventualnog smanjenja ili povećanja iste, a s obzirom na budžetsku mogućnost.

Ova licitacija će se održati odredhama Zakona o Državnom Računovodstvu II. deo, čl. 86. do 98. i Pravilnika o njegovom izvršenju.

Ponudjači polažu kauciju od 5% (a ako su strani državljani od 10%) od ponudjene sume u gotovu novcu ili hartijama od vrednosti, koje su kao kaucije dopustive po odredhama čl. 88. Zakona o Državnom Računovodstvu. Kaucija se može položiti na blagajni Generalne Direkcije, Drž. Železnica ili na blagajnicama Oblastnih Železničkih Direkcija u zakonom predvidjenom roku stin, da su ponudjači dužni pokazati revers o položenoj kauciji na dan licitacije odredjenej komisiji za držanje licitacije.

Ponude moraju biti taksirane sa 100 dinara, a predaju se u voskom zapečaćenom zavoju sa oznakom spolia: „Ponuda k br. 10315/1928. od ponudjača N. N.” najkasnije do 11 časova Pravnom Odeljenju Direkcije.

Ako su ponude poslana preko pošte, moraju stići pre vremena odredjenog za otvaranje oferata. Svaki ponudjač mora predložiti komisiji uverenje o svojoj

podobnosti, kao god i poresko uverenje od nadležne okružne ili sreske finansijske uprave, a ne od poreskog ureda, a pored toga i svaki punomoćnik koji zastupa pojedine firme da mora svoje punomoćije ovetiti kod nadležne vlasti. Poštom stigle ponude moraju imati u prilogu uverenje o nadmetačkoj sposobnosti ponudjača i uverenje o plaćenom porezu i osim toga izjavu, da su ponudjaču uslovi licitacije poznati i da na njih pristaje. Sa ponudjenom cenom stoje ponudjači u obavezi 30 dana.

Ponude, koje ne budu odgovarale ovim uslovima ili budu sastavljene protivno odredbama Zakona o Državnom Računovodstvu, neće se kod ove nabavke uzimati u obzir.

Iz Subotičke Direkcije Državnih Železnica broj 10315/1928.

Ujfaüzlet! Révai Adolf Subotica
Telefon 531.
Telep: Dunav Art. Luka ul. 10.
Dr. Sántha szanatóriummal szembe. Ajánl elsőrendű aprított tüzfűt, Gyors és pontos kiszolgálás.

Városunkba megérkezett az első ideai ZÖLD BORSÓ ideai PIROS PARADICSOM kapható a PAPIKA SPITZER csarnokában Subotica, Zrinjski trg 4 sz. Ugyanott ültetni való és étkezési rizsa burgonya és kifli krumpli, valamint az összes vető- és kerti-magvak legjuányosabb árak mellett! 2544 BABOK 46 féle minőségben

RADIO
Legújabb típusú 8 lámpás Oszilládys, keveset használt, kifogásalan állapotban, a legmesszebbmenő garancia mellett, kedvező fizetési feltételekkel jutányosan eladó. A készülék a venni szándékozó lakásán bemutatható. S ives érdeklődőknek „Radio” feligére a kiadóba kéretnek. 2538

Hűtőgépek a tenyészállatvásáron
Budapest, Pongrácz-ut. Márc. 22—26
A kezelés és vegyszer nélkül működő szab. rotációs (A—S) hűtő-automata

üzemben látható
Vízum nélkül utazhat féláru vasúti jeggyel!
GELLÉRT IGNÁC és TÁRSA R.-T.
Budapest, VI., Podmaniczky u. 41. Telefon: T. 212-91

”AUTOMOBILIA”
Fiat autók képviselője és lerakata
Benzin- és olajállomás
Javitó-műhely
Garage
A legmodernebben felszerelt javító-műhelyben autók general-javitása
amerikai Duco-Du-Pont-lakozás és kárpitozás
„Michelin” gummik, „Varta” akkumulátorok képviselője
FIAT autókalkatrészek és felszerelési cikkek állandó nagy raktára az összes FIAT-típusokhoz!
Subotica, Skadarska ul. 7
A palički puti (Halbrohr-telep) javító-műhelyünket is ide helyezzük át

Képviselők
a novisadi „Orient” ásványviz részére Szubotícán, Szentán, Vel. Beckerek, Osijek és Bos. Brod kerestetnek azonnalra, Városi Jodos gyógyfürdő rt., Novisad Fűszerkereskedések előnyben részesülnek 2529

Klub- és amatőr-sportolók
futballisok, tenniszesezők, uszók, horgászok, turisták, félykészek, stb., akik a legközelebbi napokban magie elő nagy árjegyzéket ingyen és bérmentve óhajtták, közöljék címüket sürgősen ve. ún. 2526 „UNIVERSAL” kiadó-bijubijana

Ócskavasak
fémeket: rezet, cinkeket, vöröszrezet stb., rongyot, öntvényt, a legmagasabb áron vesz **WEISZ BELA** Novisad, Kalvin ul. 11. Mosott tölöröngy kapható

Melegágyi ablakok
nagy választékban raktáron, készpénzre és részletekre kedvező feltételek mellett kaphatók 2530
Drag. Obradović, Beograd
Kralja Milana 31. Uroševa pünya. Telefon 31—96

Pékek figyelmébe!
Mindenem pékműhelyberendezés **ZIVKO KOZAREU** NOVISAD Temerinska 67
Az összes pékkellékek kivül ajánl építőmestert pékemencék építéséhez. 1169/2
Különböző kovászelosztó gépeket a legalacsonyabb árban

Asztalosműhely áthelyezés
Értesitem a nb. vendéközönségét és megrendelőimel, hogy asztalosműhelyemet saját házámba, Petrogradska (István) ul. 34. helyeztem át.
HADNAGY ISTVAN asztalosmester

Bőröngyök és kollekció táskákat
és speciális bőrárak megrendelésre legpontosabban készítenek
FALKENSTEIN szőgyártó és bőrdandós Zmaj Jovin trg 5. Javitásai és sérv öltöz precíz és olcsón! 10

Délamerikába és az Egyesült Államokba express gőzhajókkal
Ingyenes felvilágosítással szolgál
CosulichLine
Beograd, Vilsonov 107. Sombor, Kostičeva 3. V. Beckerek, Subotica 3

Tavaszi-nyári angolszővet Ujdonságok
Salon-, uccal, sportöltönyök Felsőkabátok
M. Petrović és D. Kraus férfi-szabók
NOVISAD

Ön is a legrövidebb idő alatt **GAZDAG** és **BOLDOG** lehet, ha **sorsjegyet rendel** az elismerten legszerencsésebb sorsjegyarusítónál **ZUMBULOVIĆ C. JAKAB** cégnél, Beograd, Kralja Petra 52. A március 8.-i húzáson sok kisebb-nagyobb nyereményen kívül a 80.000 dináros nyereménnyel kihuzott 41.304 számú sorsjegyet is ez a cég adta el.

Már 1928 április 5.-én lesz a IV. osztály húzása, melyen sok más nyereményen kívül **2 egyenkint 250.000 dináros prémia is** kisorsolásra kerül.

A IV. osztály sorsjegyeinek árai:
egész sorsjegy 400 dinár,
fél sorsjegy 200 dinár,
negyed sorsjegy 100 dinár.

Minden sorsjegy nyer!
A készlet már fogytán van!
Adja fel rendelését azonnal
Jakov C. Zumbulović
cégnél, Beograd, Kralja Petra 52
Befizetések 50.300 számú postatakarékpénztári számlánkra is eszközölhetők.
2524

Megérkeztek! Ujdonságok!
Szalmabortnik, szalmaszővetek, Manilla- és Panama-formák, kalap- és ruhadíszek, szallagok, csattok
Előhuzott és festett Szmirna-szőnyegek kalap- és kézimunka-kellékek a legolcsóbban
Mavro Bányai Subotica (városház-épület)

240 dináros havi részletre
már kaphat elsőrendű keményfa hálószobát, hajlitott széket, konyha-berendezést, íróasztalt és minden más butort
BOTHE I EHRMANN D. D. ZAGREB LERAKATA GUSTAV FISTER ml. SUBOTICA
VII. Fra Ješe trg 6 Barátok temploma mellett

Mondhatnak, írhatnak, amit csak akarnak „Alexa” nyakkendők mégis a legjobbak Subotica, Aleksandrova ul. 7 (Korzó). Fordításokat 10 dinárért készí

Here- és fűmagok

garantált utolsó aratású, legjobban tisztított és a legnagyobb csiraképeségű magvak:

Vörös lóhere, legjobb minőségű 26.—	Fűmagkeverék, állandó rétek és nedves talaj részére 18.—
Lucerna legjobb 31.—	Fűmagkeverék, juhlegelők részére 14.—
Lucerna nagyon jó 29.—	Fűkeverék kertek és parkok részére 22.—
Svéd vagy korshere 36.—	Szürke hajdina 4.50
Baltacin hámozott 20.—	Kendermag magas fajta 8.—
Szarvaskerep 28.—	Takarmányrépa Mamut vörös hosszú 13.—
Komlóhere 22.—	Takarmányrépa Eckendorfi sárga hengeralaku 12.—
Fehér vagy rétihere 32.—	Takarmányrépa Goliath arany-sárga 10.—
Taréjos fehér 60.—	Dughagyma krb. 6—20 mm. átmérőben 12.—
Rókás tippan 58.—	
Francia perje 18.—	Továbbá ajánljuk:
Aranyzab 132.—	Vegyes műtrágyát (bádogdobozban)
Árvarozsnok 10.—	»Ovisguano« teljes trágya kertek és virágok részére 10.—
Tarackos tippan 50.—	»Nitrofoskal-Ruše« trágya rétek, mezők és kertek részére 2.—
Csomós ebir 30.—	»Karbonid-Ruše« trágyasó virágok és komló részére.... 18.—
Juhesenkész 36.—	
Rétiesenkész 26.—	
Pelyhes cirok hámozott 24.—	
Angol perje legjobb 16.—	
Angol perje nagyon jó 15.—	
Pacey-féle perje 20.—	
Olasz perje legjobb 15.—	
Olasz perje nagyon jó 13.—	
Réti komocsin 11.—	
Réti perje 34.—	
Fűmagkeverék, állandó rétek és száraz talaj részére 18.—	

Fenti árak per 1 kgr. franko raktárunk Ljubljában értendők. Nagyobb megrendeléseknél megfelelően olcsóbb árak. Kérjenek ajánlatokat és árjegyzéket!

Sever & Comp., Ljubljana

2437

Bory Béla szivattyugyártó

Subotica, Štosova ulica 7

Állandó raktár saját gyártmányú szivattyukból, fecskendőkből, alkatrészekből és elektromotorokból. Tel. 3-40
Képes árjegyzék ingyen

2447

HEGYI FÜLÖP

női konfekció áruháza, SUBOTICA

tisztelettel értesíti a t. hölgyközönséget, hogy a tavaszi újdonságok árusítása megkezdődött és kéri azok sz. megtekintését.

2413

Olcsó árak!
Kedvező fizetési feltételek!

Beograd mellett fekvő

„SVETI PETAR“

Vlaško Poljei szénbányáinkból ajánljuk tégláégetési és egyéb iparvállalati célokra legjobban bevált

BARNA SZENET

Minden mennyiséget, pontos kiszolgálással, azonnal szállítunk. — Agilis képviselők mindenütt kerestetnek

»RAONIK«

Kereskedelmi és Ipari R. T. Beograd
Kralja Milana 57 Telefon: 500

CHOCOLAT' LA CIGOGNE

NAGY SORSJÁTÉK!

Vásároljunk La Cigogne csokoládét nagy nyereményekkel.

Minden tábla csokoládéhoz a nagysághoz képest egy vagy több kép van becsomagolva.

Csak 40 kép kell egy nyereményhez

A következő tárgyak nyerhetők: karkötő-óra, asztali óra, fényképező készülék, gramofon, gyors- és kerékpár. Szíves felvilágosítással a sorsjáték ügyében szolgál minden jobb kereskedés.

Engros-árak miatt forduljon a csokoládégyárhoz

D. PECHMAJOU & CIE ZEMUN

1786

Telefon 56

Délamerikába

a legnagyobb német délamerikai vonattal
Hamburg Délamerikai Gőzhajózási Társaság

Mindennemű felvilágosítást ad

OMBORI képviselőnk

a Pariska ulica 2 sz m alatt 220

Akar Ön jó és olcsó könyvet?

Akkor forduljon be a „Bácsmegeyi Napló” könyvosztályába, ahol a legmagasabb igényeket is kielégítik

Szabadalmazott jégszekrényeket

40% jégmegtakarítással gyárt

Braća Goldner főbbszörösen kitüntetett jégszekrénygyára Szubotica, Jugovića ulica 20
Kérjen árjegyzéket!

388

Megvételeire kerestelnek bor- és pálinkaüzlethez szükséges berendezések
 valamint ilyen üzletben szükséges pincés és felszolgálók.
 Ajánlatok **Weiner Gábor Senta**, címre 2542 kéretnek

Elsőrendű, legjobb minőségű SZÉNA
 2310
 préselve, bálánként és teljes vagonrakományokban, a legolcsóbb naptárban kapható és azonnal szállítható
Gergely Samu fatelepén, V. Beč'erek

BUDAPESTI NEMZETKÖZI VÁSÁR
 1928 április 28-tól május 7-ig
A MAGYAR IPAR BEMUTATÓJA!
 Számos külföldi kiállító! Vámszabadraktár!
KÜLÖN CSOPORTOK:
 a) utépités
 b) közséfejlesztés
 c) hő- és energiagazdálkodás 2436
 d) agráréxport és
 e) rádió számára

Gazdák!
 A valódi **zöldpor**
 1/2 kg-os csomagokban „Aeroplan” védjeggyel, mint itt látható, jön forgalomba.
 Ingyen ismertetőt küld és viszont-eladókna: szállítja:
Kemikalija Novisad
 Futóski put 27
 Garantirano čist
Schweinfurter Zeleni
 № 1922 1/2 Kg.

BURGONYA
 vagontelekben
legolcsóbb napi áron
Lederer Velimir, Subotica, Manojlovićeva 7
 Telefon 628 — Sürgőnycim: „Konzerv” 245

Tisztelettel értesitem az igen tisztelt HÖLGYKÖZÖNSÉGET, hogy tavaszi MODELKALAPJAIM megérkeztek. Bármely időben vételkényszer nélkül megtekinthetők **TESSA** kalapszalón Subotica, Strossmajerova ulica 16. szám. (Huspiac) Kirakalomban állandóan a legújabb modellkalapjaim vannak kiállítva
 11204

UTAZÁSI KEDVEZMÉNYEK:
 50 százalékos utazási kedvezmény a magyar vasútkon és a D. D. S. G., valamint a M. F. T. R. vonalain, úgy az oda-mint a visszautazásnál. — 50 százalékos a Jugoszláv vasút-vona akon a visszautazás alkalmával.
Vizummentes határátlépés!
 A vásárligazolvány ára 40 dinár
 Felvilágosítások és vásárligazolványok kaphatók:
 BUDAPESTEN: a Várírodánál, V., Alkotmány-uca 8. szám
 SZUBOTICÁN: A Kereskedők és Gyárosok Egyesületénél (Lloyd), Általános Hitelbank és a Közgazdasági Bank Rt.-nél, valamint
 Beograd, Zagreb, Topola, Novigrad, Novisad, V. e. ékerok, Sombor, Senta, Kula, Odžaci, Vel. Kikinda, Pančevo, Osijek, Sarajevo és Čakovec városokban létesített igazolvány-nyújtó helyeken

UJI KOSTOLAC!
 Az ismert **WEIFERT-féle kostolaci szén** megérkezett. Rendeléseket felvesz a **Vajfert sörgyár képviselője Krstić i Grossmann**
 Novisad, Uspenska ul. 5. Telefon 21-47 és 26-96
 Ár 30- dinár 100 kg.-ként franko házhoz szállítva
 Az egész Vojvodina részére, vagonteleknél speciális árak! 25.9

APRÓHIRDETÉSEK
 Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címző kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felblyegzett jellegű leveleket továbbítunk. Kérvelek közzétételhez vámszabadraktár mellékelendő.

Szőlőoltványok
 amerikai alanyra ojtott, elismert legjobb minőségben dus gyökerezettel, gyökeres és sima vadvesszők minden fajban, valamint neimesített 2-3 éves gyümölcs és rózsafák megrendelhető.
Sévár László 2503
 mintaszőlő és szőlőoltvány telepéről
 Petrovaradin (Majur) Postafiók 17
 Lerakat Bakacseva ulica
 Árnyékek kívánatra ingyen!

24 személyes, majdnem új **Berliet autóbusz**
 gyárilag készült karosszériával előnyös fizetési feltételek mellett **CITROEN** képviselőnél **Novisad, Kr. Aleksandra ul. 7.** kapható **Új Citroen- és Buick-kocsik raktáron**

LEVELEZÉS
Vadászok! Kittenberger Kálmán: Vadász és gyűjtőtúton Kelet-Afrikában című könyvét megrendelhetik Minerva r.-t. könyvosztályában. Ár 320 dinár.

FOGLALKOZÁS
Jobb háznál állást keresek beteg mellé vagy gyermekekhez. Cim: Julka Mrković, Novisad, Miletićeva 6. Evica Svinjarević címen. 2521

PUCH-kerékpár
 megtekinthető és raktáron:
AUTOSPECIALNA RADIONICA
NOVISAD
 Sibinjanin Janka ul. 22

Ha valaki leveleivel kelle-messé tudná tenni unatkozó leány napjait, az írjon „Tavaszi” jellegre a kiadóba. 2515
Zagreb, kedden vagy szombaton 6-kor érkezem. Zongora és világosság. 2464

Gyógyszerész-aszistensnő nagy praxissal, szerb, német, magyar nyelvtudással állást keres azonnalra. Ajánlatokat kézbesíti „Jugomosse” Zagreb, Zrinjevac 20. 4320. jellege alatt. 2525

Fontos hölgyeknek!
 „SANTELA” higienikus öblítő, gyorsan megszünteti a fehér folyást, elismert jó minőség, 30 dinárért kapható a gyógyszerárakban és drogériákban. 2041

Perfekt kovács, aki soffőr is, állást keres. Cim a kiadóban. 2524
Artistic-Office Universel. Bruxelles. Veranstatlet grossen zweimonatlichen konkurs für Kinema. Theilnehmen können Personen von 7-30 Jahren. Für geeignet befundene können ständige Engagements in allen Staaten bekommen, auch in Amerika. Artistinnen können auch ohne Konkurs engagiert werden. Genaue Informationen ertheilt: Artistic-Office Subotica, Postanski fah 74. 2 Din. Antwortmarkel 2471

HÁZASSÁG
Férjhez akar menni? Hogy tökéletes boldogságot találjon a házasságban olvassa el dr. Sikor József: „A tökéletes feleség.” Beniczky Irma: „A szép otthon.” Beniczky Irma: „A nő kötelességei” és dr. Sikor József: „Miben különbek a nők a férfiaknál?” című könyveket. Minden egyes könyv ára 8 dinár, megrendelhetők a Minerva r.-t. könyvosztályában.

Cukrászsegéd, önálló munkás, állást keres. Cime: Juhász Ferenc, Stara Kanjiža. 2522
Akarja gyorsan a horvát nyelvet megtanulni? Jelentkezzen Slavić Ferenc tanárnál Zagreb, Gundulićeva ul. 23. Vidékre levélbeni oktatás. 2514
Nőifodrászsegédet, aki jól és szépen ondolál, magas fizetéssel felvesz Deli, Debeljača. 2533

Házasodni akar? Olvassa el dr. Sikor József „Házasulandók könyve”-ét, amelyből megtanulhatja, hogy házasodnak az okos emberek, hogy házasodnak az ostobák. Ár 8 dinár, megrendelhető a Minerva r.-t. könyvosztályában.

Ügyes jóházból való fiút tanulónak felvesz Bózsó férfiszabó, Subotica (Zenede épületben). 2483
Keresek festő- és veretisztítőségedet, önálló munkást, 21-25 éveset. Gáspár, Pančevo, Nemanjina 4. 2531

Pával ére ett fehér darabos **mesze**, elsőrendű **épitőmeszet, becsini portland cementet,** alab. **gipzet,** száraz portmentes **faszenet,** pécsi **kovácszenet** ajánl **RÉVAI ADOLF**
 197 Subotica, Savolska ulica 2 — Telefon 551

Nemzetközi házasságkövetítő iroda minden megbízásnak pontosan eleget tesz. „Amor” házasságkövetítő iroda Temesvár, Románia, Kossuth Lajos uca 21. 11993

Fiatalkovácssegédet felveszek. Erdei Bálint, Subotica. 2509

Butor nélkül nem lehet férjhez menni!
 Már havi 100 dináros részletekért kaphatnak egy gyönyörű szobabutort készpénzre, kamatmentesen, előleg nélkül. Kérjen képes ismertetőt.
SZENTI és VIRÁG bútorgyár Subotica
 Sudarev cewa ulica 54-56. Telefon 383

A tavaszi szezonra megérkeztek a legszebb és legdivatosabb öltöny- és felöltőszövetek
 Nagy választék! Nagy választék!
VOJISLAV VASILJEVIĆ
 angol uriszabó 10945
 SUBOTICA, Manojlovićeva ul. 7. (Pletikosić palota)

Hová megy fénykepeztetni magát? Megyek Gergics foto Rekord műtermébe
 Aleksandrova ulica (Nemzetivel szemben)

Kocsikat töltés-épitéshez felvesz
Hauer József, Senta
 2489

Modern hathengeres turaautomobil
 Hudson-Essex négyülékes 1200 km-t futott, garantált kitünő állapotban, olc ón eladó. Megfelelő biztosíték mellett kedvező fizetési feltételek. — Bővebbet Šenoa ul. 12. Nyomda. 2488

Mielőtt épitkezéshez mész-, cement-, gipsz-, oltottmész-, fedőlemez- vagy más épitkezési anyagokban, vagontelekben vagy kisebb mennyiségben szükségletét beszerezné, kérjen ajánlatot
Sipos Sándor mésztermelőtől
 SUBOTICA, I. Sokolska (Gombkötő) ul. 6. Telefon 868 és 867

Tüzifa I-a fűrészgári kemény hulladék **Din. 26.-** **J. Vujković i Drug**
 100 kgr.-ként házhoz szállítva Jukićeva 41 10572 Telefoa 669

Gyógyszertárak bérelnék, gondnoki állást vagy állandó helyet azonnal elfogadnék. Megkeresések Kardos hirdetővállalathoz, Novisad intézendők. 2477

Házmesteri állást keres gyermektelen fiatal házaspár. Cim a kiadóban. 2510

Ön állást keres? Tanuljon ki sofförnek. Folytatódó előadás szerb, német, magyar nyelven. Belépés bárnikor. Eredményért garanciatulunk. Sofföriskola (keresk. és ipari miniszteri eng.) Novisad, Kralja Aleksandra 7 az udvarban.

Nevelőnőnek ajánkozik kisebb gyermekekhez szerb-német nyelvtudással, okleveles tanítónő. Esetleg bankban könyvelői állást vállal. Cim a kiadóban.

Fogtechnikust, elsőrendű munkaesőt keres azonnali belépésre. Ajánlatokat kér Dr. Auspic Rudolf fogorvos, Sombor. 2330

Cipészsegéd női, finom, keresztülvarrott munkára és egy olcsó munkát biztos állandó munkát kaphat. — Tasnádi cipész, Debeljača, Banja. 2495

Megbízható szakácsnő, éves bizonyítvánnyal, kis családnak azonnalra felvétetik. Karadžićeva 26. 2494

Udvaros és ügyesebb munkások felvétetnek. Karadžićeva 26. alatt. Dobozyárban már alkalmazottak előnyben részesülnek. 2493

Címfestősegéd, ügyes munkás állandó alkalmazásra felvétetik. Cim Schmolka hirdetőirodában, Novisad.

VÉTEL-ELADÁS

Autó, „Fiat”, új típus, 6 hengeres, 7 üléses, majdnem új, kitűnő állapotban, eladó. Cim a kiadóban. 2577

Ponyvát használt, de jó állapotban 3x6 m. méretben megvételre keresünk. Cementárugyár, Palicsi ut. 2534

Hét tenyészfajbika, igazolvánnyal, másfél és két évesek, eladók. Stevanov Prodó, Nova Kanjiza (Obilicévo). 2532

Gazdák figyelmébe! Olcsón eladók: 1 drb Györy-Wolff-féle 200-as, 1 drb Nickerl-féle 150-es csirkeköltőgép, 1 drb Nickerl-féle műkotlós nagyobbak beszerzése miatt eladók. A gépek legújabb rendszerűek, keveset használtak. Üzemben megtekinthetők. Seidl Gyula, Novivrhás (Bačka), 2512

Teljesen jókarban lévő komplett ebédő eladó. — Cim a kiadóban.

Gyökerez, fagymentes garantált nemeskadár szőlővessző eladó. Tikviczki korcsmáros I. Vlaska ul. 6. 2541

Fényképező utazógépet 18—24 kvadrátost, jó optikával, statívval, megvételre keresek. Cim a kiadóban. 2474

Wertheim-kasszát, közep-nagyságú, megvételre keresek. Cim a kiadóban. 2511

Italmérés, falatozó, város központján eladó vagy bérbeadó. Cim a kiadóban. 2506

Fiatál rövidáru- és rőfősegéd azonnali belépésre állást keres. Bilmajer Antal, Bezdán. 2516

Két-háromszobás családi házat a belvároshoz közel megvételre keresünk. Értesítést Stipe Grgića ul. 72. kérünk. 2502

Eladó 10 HP szivógázmotor és egy Hofherr elevátor. Lengyel Miklós, Senta, Beogradska ul. 73. 2523

Elköltözés miatt eladó Suboticán a beltéren egy jóforgalmu trafiküzlet 1000 müves kölcsönkönyvtárral egyetemben. Cim a kiadóban. 2426

Saját termelést Eckendorf-i répamag eladó, kg-ként 8 dinár. Megrendelhető Gradska Kafana igazgatóságánál Subotica. 2352

Szivógázmotor, MÁV gépgyár gyártmány, 18 lóerejű, alig használt, ugyanott két féderes teherkocsi jutányos áron eladó. Cim megtekinthető: Kardos hirdetővállalatnál Novisad, Vilsonov trg 7. 2394

Gyógyszertár a vajdaságban, jóforgalmu, filióléval együtt eladó Leveleket a kiadóhivatal továbbítja. 2345

Nemes, garantált 4 éves gyümölcsfák, gyökerez szőlővesszők — amerikai vad-alanyra oltottak is, kaphatók Ruttkay Lászlónál, Szegedi szőlők, Lelenház mögött. 2469

Olcsó házhelyek, kedvező fizetési feltételek mellett eladók a Szegedi szőlőkben. Bővebbet Ruttkay Lászlónál a helyszínén. Lelenház mögött. 2470

Vesszek használt amerikai monitor muharmag cséplésre való cséplőt. Ajánlatokat ármezjelöléssel kérek Paulina Schwartz vaske-reskedése, Djakovo. 2481

Jutalmat

talál a közkedvelt
LEONA CIPÓKRÉM
egyes dobozaiban. :: Kapható mindenütt!

Megszabadulhat

kinzó oszozos, reumás és közsvényes
fájdalmaitól
nem kell fürdőhelyre utazni! Egy pa affin-kezelés 10 furdót pótol

PARAFFIN-THERAPIA SUBOTICA

Állandó orvosi felügyelet. Meggyógyult betegek köszönőlevelei igazolják a paraffin-kezelés kiváló hatását. 2271

Uj modellu, nagyon jó
karban levő

sonkavágó gép

jutányos áron eladó

Cim:

KORHEC-gyártelep

Paja Kujundžićeva ulica 128

Telefon: 729

MOTOREKE

28 HP. legujabb rendszerű,
1925. építésű, vadonatúj,
leszerelhető ekékkel, fel-
tűnő olcsó áron eladó

SEIDL GÉP- GYÁR VRSAC

Motorkerékpár, Puch gyártmány, alig használt, kitűnő állapotban eladó. — Cim a kiadóban. 2410

Menyasszonyok, ha kelen-gyéiket, monogramjaikat olcsón, divatosan és izlésesen akarják elkészíttetni, győződjenek meg arról, hogy egyedül Budanović Terézia üzletében, Rudić ul. 1. kaphatják azt. 1483

Fournir enyvezett lemez és parketta gyári áron kapható a Slavonia-bródi furnir-gyár suboticiai lerakataiban. Gusztav Fiszter ml. Fra Jese trg 6., a barátok temploma mellett. 1759

Eladó alig használt 8-as 60 cm. kötőgép apparátórral. Namesztovszki Mátyás, Bačka Topola. 2211

Gépész társaimnak! Ajánlom lokomobilhoz a szabáldalmazott hűgyűjtőt. Szikra és tüzszekevény léghuzatgátló, husz százalék tüzelőanyagtakarítás. Igen olcsó garantált jó, helyben készíthető, nincs öntvény. Vidékre képviselőt bárkinek. Csonka Ferenc, Senta. 12037

Komlóduvány, elsőéves rekord termésh komló-kertből kapható. Oslobodjenja ul. 11. 2490

25—30 HP szivógáz stabil-motort és 38 colos cséplőt keresek megvételre. Eladók 6 HP Marschal huzatos garnitúrát. Péter Ferenc, Pačir. 2412

Sentai főterközeli Bojovity (Tóparti)-utcai 22. négyszobás zártfolyosós uri lakóházamat mellékhe-lyiségekkel eladom. Cabafi János. 2404

Fűszerüzlet pékséggel, 30 év óta fennálló, jóforgalmu, öregség miatt eladó. Cabafi Lajos, Bačka Petrovoselo. 2301

KÜLÖNFÉLE

40 vagonos gabonarakár Feketić község központjában, telefontal, villanyvilágítással ellátott iroda, 3 szobás, 2 konyhás uri lakás több évre olcsón bérbé kiadó. Gabonakereskedésre, liszteserelő darálómalomnak nagyon alkalmas. — „Börmches” ügynöksége, Bačka Topola. 2528

Két szoba, konyhás lakás, irodának is alkalmas, másjusejére kiadó. Papné, Paja Kujundžićeva 3. 2536

A központban a legforgalmasabb helyen két különbejáratu szoba irodahelyiségek azonnal kiadó. — Cim a kiadóhivatalban. 2507

Beltéren különbejáratu cainos uccai szoba előszobával kiadó. Sokolska ulica (Gombkötő ucca) 7. 2539

Házikosztót, izletes, jó konyhából keresek ottétkezésre, esetleg kihordásra. Cimeket a kiadóba kérek.

Értesítés. A n. é. helyi és vidéki hölgyközönségemnek szives tudomására hozom, hogy női divatszalonomat Paja Dobanovačkog ul. 3. szám alól áthelyeztem a városi bérpalotába I. emelet jobbra. Pozorišna ulica 2. Tisztelettel: Hevő Erzs, angol és francia szabónő. 2508

Üzlethelyiség a gyümölcs-piacon kiadó. Üzlethelyiség lakással eladó a Zrinjski trg-en. Bővebbet Pöldes ruhaüzletben. 2498

Horgoson, beltéren jóforgalmu üzlethelyiség azonnal kiadó. Cim a kiadóban.

Palicson a fenyves között kiadó 1 vagy 2 szobás szon lakás konyhával pin-cével nagy verandával. Cim a kiadóba. 2463

Közvetítünk a legrövidebb idő alatt az engedélyek minden fajtaját, állampolgársági, itt-tartózkodási engedélyt, (trafik, kávékiné-rés stb.) Nemzetközi Iroda Subotica, Aleksandrova ul. 9. 2475

Ujoncok. Ha azt hiszik, hogy ujoncoztatásuk téves alapon történt, forduljanak pontos és szakszerű tanácsért a „Nemzetközi Irodá-hoz, Subotica, Aleksandrova 9. 7628

Szeplők, májfoltok, vörös orr, arctisztatlanságok ellen ezideig a legjobb bevált szer a Daruvary krém háromsarkos piros dobozokban, kapható szaküzletben. Készíti Blum gyógy-szertár, Subotica, főposta mellett. 360

95 hold elsőrendű föld, legelő Martonošon bérbe-adó az 1927/928-as gazdasági évre. Közelebbi felvilágosításokat ad Blažo Otašević, ügyvédjelölt, Ciril-Metod trg 3. 2497

Tágas szoba, konyha, kamra április 1-re kiadó. Cim a kiadóban. Ugyanott két ló eladó. 2380

BUTORALBUM

a legmodernebb és stiliusos-vekel most jelent meg. Kapható

SIPOS FIAI

lakásberendezők kiadásában
SUBOTICA, Zentai-ut 3.
Lakásberendezés és az asz-talos szakmába vágó munkák a megrendelő teljes megelégedésére készülnék

MEGHIVÓ

Bátrak vagyunk a tisztelt gazdaközönséget értesíteni, hogy a **tenyész-kiállítás** alkalmából Torzsán, folyó hó 18-án, vasárnap délelőtt 11 órakor Filip Bolz ur házában

„SELEKTOR“ vetőmagtisztító és osztályozó gépünkkel próbamunkát végzünk, amelyre a tisztelt gazdaközönséget ezennel meghívjuk

Auš & drugovi k. d.

Hofherr - Schrantz - Clayton - Shuttleworth

OSIJEK

Desatićina ulica 17.

NOVISAD

Temerinska ulica 1.

ZAGREB

Petrinska ulica 20.

2540